BUDAPEST, 1938 LX. ÉVFOLYAM, 255. (19.688) SZÁM CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 10

Előfizetés a Képes Vasárnappal és a Képes Pesti Hirlappal együtt egy hóra 4.— pengő, negyedévre 10 pengő 80 fillér. Egyes példányszám ára 8 fillér, vasárnap 12 fillér (a mellékletek nélkül)

PESTI HIRLAP

Szerkesztőség: Vilmos császár-ut 78. Telefon 112-295. Főkiadók: Vilmos császár-ut 78. Tel. 112-295. Erzsébet-körut 1. Tel. 135-296. A fiókok jegyzékét vasárnaponként az apróhirdetések élén közöljük

A visszatérő Felvidék

A huszéves rabság alatt visszafojtott nemzeti érzés páratlan fellángolásának megrenditő és szivekbemarkoló, felejthetetlen jeleneteitől kisérve, honvédségünk gyors ütemben szállja meg a felvidéki magyar területeket, amelyeket a bécsi döntőbiróság visszaitélt az anyaországnak. Ennek az önkényesen elszakitott drága magyar területnek az országhoz való tényleges visszacsatolása örömtől könnyes szemeink előtt megy végbe. Ezzel párhuzamosan megtörténnek az intézkedések a visszacsatolás közjogi előkészitésére. Az Imrédy Béla miniszterelnök által kedden benyujtott javaslat, midőn mélységes áhitattal ad hálát a Gondviselésnek, hogy elszakitott testvéreinket huszévi távollét és szenvedés után ujra keblünkre ölelhetjük, egyben a törvényhozástól hat hónapra kért felhatalmazás utján gondoskodni kiván arról, hogy az egyesités törvényhozási, közigazgatási, jogrendszeri és közgazdasági vonatkozásban minél gyorsabban, simábban, zökkenések és kedvezőtlen visszahatások nélkül menjen végbe.

Körültekintő gondosságot, alapos mérlegelést, különböző fontos szempontoknak összeegyeztetését követeli a kormányzattól ez a kétségtelenül nagy és sok kényes érdeket érintő feladat. Helyes megoldásától sok tekintetben függ a teljes lelki egység helyreállitása az itt élő és a visszatérő magyarság között, az a maradéktalan összeforradás és szoros összefogás, amely a több mint tizmillióra gyarapodott magyarságot képessé tudja majd avatni arra, hogy sikeresen továbbhaladhasson a nemzeti lét kiépitésének nehéz utján. Nem szabad egy percre sem felednünk, hogy a husz esztendőn át tartó állami elkülönülés már önmagában véve is más és más viszonyokat kellett, hogy teremtsen a trianoni határ felvidéki vonulatán innen és tul.

Mindezt azonban megtetézte még a prágai kormánynak az a nagy céltudatossággal, végiggondolt tervszerüséggel és semmi nehézségtől vissza nem riadó, semmi áldozatot nem kimélő következetességgel végrehajtott politikája, amellyel a mesterséges és természetellenes trianoni határt mindenképpen igyekezett megszilárditani, meggyökereztetni a miénktől teljesen eltérő viszonyok teremtésével törvényhozási, közigazgatási, magán- és büntetőjogi, kulturális és közgazdasági téren egyaránt. A „csehesités“ nemcsak nyelvi és szellemi tekintetben folyt nagy erővel az elszakitott Felvidék magyar, szlovák és ruthén részein különbség nélkül és azonos módon, de a cseh kormány valósággal uj világot, a miénktől teljesen eltérő állapotokat próbált a trianoni határtól északra létrehozni.

Nap-nap mellett taposta, irtotta a mult minden magyar emlékét; bontotta, szaggatta a százados társadalmi, szellemi és gazdasági kapcsolatokat és elvágta még az érintkezésnek lehetőségeit is. Mindezt pedig azért tette, hogy minél magasabb elválasztó falat és minél szélesebb árkot ásson a nemzeti elv és önrendelkezési jog lábbal tiprásával elszakitott Felvidék és az anyaország között, hogy igy nagy területi zsákmányát minél teljesebb biztonságban tudhassa. Nagy hiba volna, ha most, amidőn a Felvidék magyarlakta területei hozzánk visszakerülnek, szemet hunynánk ama tény előtt, hogy Prágának ez az ördögi mesterkedésre valló elválasztó, elkülönitő és átalakitó törekvése nem egy vonatkozásban oly értelemben sikerült, hogy sok tekintetben más viszonyokkal találjuk magunkat szemben a visszatérő területeken, mint amilyenek a mi állapotaink.

Jó eleve számot kell vetnünk az ebből folyó nem csupán átmeneti, de sok esetben lényeges nehézségekkel, amelyeknek zökkenés és zaklatás nélküli elháritása nagy megértést és jóakaratot, rugékony alkalmazkodást és a merev bürokratikus egyenlősités elkerülését irja elő parancsolóan. Áldozattól sem szabad visszariadnunk a nagy cél érdekében, mert a Szent Korona testébe történő visszaillesztésnek oly módon kell megtörténnie, hogy az hátrányt, kellemetlenséget, kárt és szenvedést ne okozzon visszatérő testvéreinknek és igy semmi ne zavarja meg a lelki, szellemi, politikai és gazdasági összeolvadás folyamatának végbemenését.

Bizonyára minden meg fog történni ebben az irányban nem csak a kormányzat és a közigazgatás, hanem valamennyi szervezet és intézmény részéről is, amelyeknek szerepe és tevékenysége kiterjed majd a visszacsatolt területre. Ebben a tekintetben a múltból is meríthetünk értékes és tanulságos példákat, hiszen történelmünk folyamán többször megtörtént, hogy az anyaországtól elszakított, avagy elkülönitett részeket rövidebb-hosszabb idő múltán vissza kellett ujra illeszteni a magyar állam testébe.

A cseh uralom sok mindent megtehetett az erőszak eszközeivel, de a felvidéki magyarság lelkét, ezeréves hazájához való áldozatos ragaszkodását meg nem változtathatta. Ennek mélységesen megrendítő és lélekemelő megnyílvánulásait nap-nap mellett végtelen gyönyörüséggel szívjuk magunkba. Viszont a csonka ország magyarsága is a nemzeti érzés hatalmas fellángolásának tisztitó tüzén megy keresztül, megnemesedik, felmagasztosul és oltárképül szivébe a nemzeti eszményt zárja. Ki kételkedhetik abban, hogy az egymásra találó testvérek a legnemesebb érzések szent hevületében közös egytértéssel meg fogják találni a helyes módját a gonosz kezek által elválasztott országrész teljes és tökéletes visszaforrasztásának.

Beregszászra és Fülekre bevonultak a magyar honvédcsapatok

A felszabadult Felvidék minden községében határtalan lelkesedéssel várják diadalmasan előnyomuló honvédeinket

Csapataink csütörtökön elérik a katonai bizottságok által megállapitott vonalat

— A Pesti Hirlap kiküldött tudósitóinak telefonjelentésel —

A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy szerdán este a következő hivatalos jelentést adták ki:

A m. kir. honvédség csapatai a mára meghatározott vonalat mindenütt rendben elérték.

Beregszász népe mámoros lelkesedéssel fogadta a bevonuló magyar honvédeket

— A Pesti Hirlap kiküldött munkatársának telefontudósitása —

Beregszász, nov. 9. Már kora reggel ott álltunk a volt trianoni határon, hogy jelen legyünk, amikor a debreceni vegyesdandár derék katonái átlépik *Benes* egykori hazugságbirodalmának határvonalát és *elindulnak az ősi Beregszász felé.* Minél közelebb érünk *Asztélyhoz,* annál nehezebben haladunk előre az országuton, mert már itt vonulnak a honvédség oszlopai. Tankok, gyalogosok, lovasok haladnak céljuk felé. A katonai tehergépkocsik, a gulyáságyuk kerekei alatt dübörög az áldott beregi föld. S néha egy-egy szembejövő konda, gulya vagy nyáj állatai miatt is le kell lassitani az autót.

Kevéssel tiz óra előtt érkezünk a határhoz. A volt cseh vámház uj épülete tátong az ürességtől. *A kivonuló csehek mindent elvittek, csak a puszta falakat hagyták nekünk.* De ezt csak kibirjuk majd valahogyan! E pillanatban sokkal jobban érdekel mindannyiunkat a Beregsurány és Asztély között, a zöldesbarna novemberi réten felsorakozó katonák nagy parádéja. Indulás előtt parancsnokuk néhány szót akar intézni hozzájuk, mielőtt Beregszász felé elmasiroznának. Kemény vezényszavak pattognak, a fegyverekhez erős férfikezek ütődnek, gyalogosok, huszárok, tüzérek, feszes vigyázz-ba merevednek, amikor felhangzik a vezényszó:

— Imához!

A katonazenekar hangszerei áhitatosan küldik a borus november ég felé a katonaima megható hangjait.

— Imától! — csattan fel ujra a vezényszó.

Eötvös Sándor ezredes, gyalogdandár-parancsnok megszemlélte a csapatokat, rövid beszédet intézett katonáihoz:

— Legfelsőbb Hadurunk parancsára átlépjük a Felvidék határát, hogy felszabaditsuk magyar testvéreinket. A mi eskünk arra kötelez, hogy a felszabaditott területen élő magyar testvéreinket meleg magyar szeretettel kárpotoljuk husz esztendő hosszu szenvedéseiért és a legnagyobb megértéssel viseltessünk mindenkor velük szemben. Éreztetnünk kell velük a magyar honvéd fegyelmezettségét, de egyben szerető gondoskodását. Kérjük a Magyarok Istenét, hogy legyen továbbra is kegyes magyar hazánkhoz.

— *Elővéd, indulj!*

Egy délceg főhadnagy vezetésével *elindult a Beregszászba bevonuló katonai alakulatok elővédje.*

Nagy társasgépkocsink igyekszik az elővéd után elfoglalni a legelső helyet, ami a zsufolt országuton csodák csodájára sikerül. Asztély egész lakossága kint van az országuton. Ott áll még a vasárnapi diadalkapu, amelyen elfonnyadtak már a virágok, a perecek is hiányoznak már a hamisitatlan beregi diadalívről. A falu népe nagy rokonszenvvel üdvözölte a sajtókocsikat. Ők már vasárnap óta ujra Magyarországhoz tartoznak. Az emberek boldogan integetnek az ismerős kocsiknak. A kis falusi házakon még ott láthatók a vasárnapi díszek, zászlók, szalagok, Horthy-képek, sőt most már meg is szaporodtak, mert a csonka országból azóta ujabb küldemények érkeztek.

Az országuton hosszu sorban vesztegelnek a felzászlózott, felvirágozott és felpántlikázott parasztszekerek, a szomszédos községekből, Tarpából, Asztélyból, Naményból. Ezek most mind Be-

regszász felé igyekeznek, *mindannyian ott akarnak lenni a beregi város felszabaditásának ünnepségénél.* Ezen a vidéken most mindenkinek a végcélja — Beregszász.

Az ujságirók különösképpen igyekeznek minél előbb ott lenni és ennek érdekében addig biztatták a soffőrt, amig az rá nem kapcsolt és egy szabadabb országutszakasz levegős részét kihasználva, egy szempillantás alatt el nem száguldott a magyar honvédek elővédje mellett. Most már vidáman és gyorsan haladunk tovább, sőt olyan gyorsan és olyan vidáman, hogy Beregszász előtt, *Bulcsu* község határában, le kellett szállanunk, mert *a sorompónál ott voltak a cseh parlamenter-tisztek, egy alezredes és egy zászlós.*

Szabad az út Beregszász felé

A cseh tisztek fehér szalagot viseltek a sapkájukon. Amikor a cseh tisztek meglátták az ujságirók fellobogózott autobuszát, végleg elkomorodott amugy is komoly arcuk. Talán egy perc volt az egész, amig igy szembenéztünk egymással. *Az előnyomulók és visszavonulók.* Azután a cseh alezredes szólt valamit a zászlósnak, gyorsan beültek a gépkocsijukba és elrobogtak észak felé.

Ezzel megnyilt az ut Beregszászba. Néhány perc és már bent vagyunk Bulcsu községben. A zászlók lengenek a kocsinkon, az ablakokat kinyitjuk, mitsem törődve a novemberi hideg idővel. Itt vagyunk Beregszász kapujában.

Bulcsu községben minden épkézláb ember kint van az utcán.

— Isten hozott benneteket! — kiáltják felénk.

— Jönnek-e már a katonák? — kérdezik.

— Jönnek, emberek, türelem, mingyárt itt lesznek. Addig is itt van olvasnivaló. — Ezzel a lépésben haladó kocsiról az ablakon keresztül *osztogatni kezdjük a kormányzó kiáltványát, hadparancsát és fényképét.*

A felszabaduló faluk népe valóságos közelharcot vivott egy-egy kiáltványért, képért, amely mindannyiuknak örök emlék marad, ezekre a történelmi napokra. *Már látszik Beregszász, körülötte két hegy, a Bocskorhegy és a Bereghegy.* Néhány pillanat és már ott vagyunk az élénk beregi város első házainál. Emberek futnak elénk, üdvözölnek, virágot dobnak a kocsinkba, kalappal, zsebkendővel integetnek. A sorok egyre sürüsödnek, amikor beérünk a Naményi-ut belsőbb részébe. A házakon zászlók, az ablakokban virágok, gyertyák, nemzetiszinü szalagok. A fogadtatás igazi képe akkor bontakozik ki teljes pompájában, amikor befordulunk *a nagy Kossuth-térre, amely még egy órával ezelőtt Masaryk-tér volt.*

Amikor leszállunk a kocsikról, mindenkit százas embergyürü vesz körül. Több mint tizezer ember szorong az óriási Kossuth-téren.

A beregszászi Kossuth-téren, szemben egymással, az uj és a régi bazár. A régi bazár mögött kimagaslik az Árpádkorabeli templom. Minden épületen zászló, a törvényszéken a magyar Hiszekegy óriási táblára festve, villanykörtegirlanddal körülvéve. A cimtáblákon nincs már cseh felirás, egyelőre sötét festékkel lefedték.

Az első kérdés:

— Egy órával ezelőtt mentek ki a csehek, hát ezt a diszitést hogy' csinálta ilyen gyorsan Beregszász lakossága?

— Most egy óra alatt. De minden elő volt készitve. *Napok óta zászlókat varrtunk és dugdostuk, pedig, hej, de veszélyes volt!* Még a mára virradó éjszaka is házkutatást tartottak és zászlókat kerestek.

— De ha nem volt zászló, — vág közbe valaki —, megelégedtek pénzzel is.

A falakon plakátok vannak. Most a csehek kivonulása után ragasztották ki, nagy titokban szedték és nagy titokban nyomták a tegnapi napon, amikor még a csehek bent voltak. A plakát igy hangzik:

„*Magyar testvérek!* Elérkezett a megváltás órája. A szabadság éltető szelleme kibontotta lenyügözött szárnyait és a szabadság égi angyala széttörte béklyóit. *Felszabadultunk.* A magyar nemzeti hadsereg ma, 1938 november 9-ikén, körülbelül 11—12 óra tájban vonul be városunkba. Pontos érkezését templomok harangjai fogják hirdetni. Hazafias üdvözlettel a *Magyar Nemzeti Tanács.*“

Belegek a kórházudvaron

A körülöttem állók tele vannak panasszal:

— Még a legutolsó éjszakán is házkutatásokat tartottak. *Hetek óta rettegésben éltünk.* Este hét óra után senki sem ment ki az utcára.

— Néhány nappal ezelőtt — vág közbe egy másik beregszászi magyar — kidobolták, hogy nem szabad a magyar zászlót kitenni. Ez már a bécsi döntés után volt, amikor ugyis tudták, hogy ki kell vonulniok.

Azután a *csehek fosztogatásairól* szólnak a panaszok. *A kórházat jóformán teljesen leszerelték.* Annyira kegyetlenek voltak, hogy amikor elvitték a kórház berendezését, az ágyakat, orvosi műszereket, azzal sem törődtek, hogy a betegeknek nincs hol feküdniök. *Egy napja operált betegeket egyszerüen kitettek az udvarba a bokrok alá. Az egyik meg is halt.* Az irodából még az itatóspapirt is elvitték. A nemzeti tanács tagjai, *Ortutay Jenő, Pásztor Ferenc, Szutor Jenő, Fekésházy Zoltán, Barna Sándor, Jaross Gyula* igazán mindent megtettek, hogy a cseheket az utolsó napok garázdálkodásaiban megállitsák és észretéritsék. Az ő bátor fellépésüknek köszönhető, hogy nem fosztották ki teljesen Beregszászt. Már odáig mentek a csehek merészségükben, hogy az utóbbi napokban az utcán fogtak le embereket, mellüknek szegezve a fegyvert, ezzel a kiáltással:

— *Van pénzed? Különben lelőlek!*

„Milliós értékeket vittek el“, — mondják körülöttünk a panaszkodók.

A beregszásziak elmondják, hogy ők ölelték-csókolták egymást, amikor a rádió utján meghallották a bécsi döntést, amely Beregszászt Magyarországnak itélte. *Nagyszőllősön azonban tragikus jelenetek játszódtak le a rádió mellett, amikor megtudták, hogy Nagyszőllős és környéke, ez a tősgyökeres tiszta magyar vidék továbbra is cseh uralom alatt marad.* Voltak Nagyszőllősön, Visken és Técsőn igen sokan, akik *elájultak a rádió mellett.*

De a beregiek máris boldogan néznek a naményi ut felé, ahol *kezdenek bevonulni a vegyesdandár könnyü harci kocsijai.* Érdekes, hogy a Kossuth-téren, ahol a magyar honvédek fogadását készitik elő, csupa „cseh katona“ áll sorfalat. Ezek természetesen mind magyarok és ruszinok, akik az utóbbi hetekben megszöktek a cseh hadseregből és egészen a mai napig elhagyott helyeken, a hegyekben vagy lakásokban és pincékben bujkáltak, most pedig, amikor a csehek kivonultak, mintegy varázsszóra, egyszerre előkerültek és rögtön hasznos közrendészeti szolgálatot teljesitenek. Amikor az első magyar katonák feltünnek, a Kossuth Lajos-teret teljesen megtöltő tömeg hatalmas kórusban boldogan, diadalmasan kiáltja:

— *Éljen a magyar hadsereg!*

Virággal dobálják a magyar rendőröket

A harckocsik és az elővéd után zászlók alatt vonulnak be azok a beregszászi legények, akiket besoroztak a cseh hadseregbe és akik életük veszélyeztetésével átszöktek magyar oldalra, most pedig a bevonuló katonákkal együtt jönnek haza, még mindig cseh uniformisban. Leirhatatlan, megható jeleneteknek vagyunk tanui a nagy Kossuth Lajos-téren. *Anyák és feleségek fedezik fel az érkezők között fiukat, férjüket.* Nem törődve semmivel, a katonai formációval, odarohannak, könnyezve csókolják őket.

Mialatt a katonák vonulnak, a beregszászi cigányok, akik itt éveken át a megrendelt cseh nótákat voltak kénytelenek játszani, összegyültek a szélén és fáradhatatlanul huzták a katonák talpa alá a Rákóczi indulót.

Óriási lelkesedést kelt a Debrecenből ideiglenesen áthelyezett rendőrök bevonulása. A beregszásziak extázisban kiabálják: „*Éljen a magyar rendőrség!*“ Dobálják őket virággal, őszirózsával, akárcsak a bevonuló katonákat. De még ebben az extatikus hangorkánban is halljuk a hegyeken tulról a robbantásokat. *Az elvonuló cseh katonák, ugy látszik, megint használhatatlanná tesznek, elpusztitanak valamit.*

„Lengyel-magyar határt!“

A téren csupa ragyogó arc. A régi frontharcosok kirakták polgári ruhájukra a kitüntetéseket, amelyeket husz éven át nem hordtak. Érdekes jelenség nekünk, akik most már napok óta kisérjük a magyar igazság győzelmi utját és mindenütt ujra ugyanazokat a jelszavakat halljuk, hogy a beregszásziak ebben sem utánozzák a többi városokat, hanem egész szavalókórusokat alkotva, a „Mindent vissza“ mellett minden pillanatban uj és uj jelszavakat harsognak. Ezek között sokat szerepel *a ruszin kérdés.* Azok közül a jelszavak közül, amelyeket a beregszászi bevonuláson tanultam, néhányat it csokorba kötök:

— *Ruszin-magyar testvériség!*

— Vissza Szőllőst, vissza Técsőt, vissza Visket mindent vissza.

— Vissza Técső, — mig nem késő!

— *Lengyel-magyar határt!*

— Bródyt szabadon, Bródyt szabadon.

— Szőllősi bor nagyon jó, a cseheknek nem való.

— Husztnak régi vára — magyarokat várja!

De a pálmát valamennyi között ez viszi el:

— *Kedves Benes Eduárd, — hol van a sok milliárd?*

Mialatt a katonaság bevonul a Kossuth Lajostérre, a diszemelvény körül levők megtudják, hogy az ujságirók között van *Smegorzewski Kazimir*, a „Gazeta Polska“ munkatársa. Addig éltetik lengyel nyelven, amig a mikrofonhoz lép és párszavas német bevezetés után, azzal, hogy csak ennyit tud magyarul, ezt kiáltja:

— *Éljen a közös magyar-lengyel határ!*

Egy óra előtt öt perccel már *zúgnak Beregszász összes harangjai*, amikor a taps, a virágeső, az éljenzés legmagasabb fokára hág: *a Kossuti Lajost-tér bejáratánál megjelenik gyönyörü lován eberswaldi Siegler Géza altábornagy, a bevonuló vegyesdandár parancsnoka.* Ezután végeláthatatlan sorokban jönnek a gyalogosok, a gépfegyverosztagok, gyalogsági ágyuk, a kocsizó géppuskás század, a tüzérség, kakastollas csendőrök, huszárok. A bevonulás egyre tart. Két óra van, amikor végre a *rádió is megkapja az összeköttetést Budapesttel és ezzel Beregszász kikerül a hazug pozsonyi rádió bűvköréből.*

Előkerül a tizenegyes honvédek husz év előtt eldugott zászlója

Ekkor megkezdődik az ünnepélyes fogadtatás. Az első szónok *Ortutay Jenő*, aki a beregszászi nemzeti tanács nevében mond üdvözlő beszédet. Utána *Fekésházy Zoltán*, a városi tanács és a polgárság nevében köszönti a magyar honvédeket, majd dr. *Kubovich Géza* frontharcosok megbizásából, *Szutor Jenő* a csehek által tönkretett hontalanak és elbocsátott tisztviselők nevében, özv. *Waisbecker Gyuláné* a beregszászi magyar nők, *Benda Kálmán* a kárpátaljai magyar kulturegylet, *Szutor Magda* a magyar lányok, ifj. *Szeles János* a kisgazdák, *Pallay Sándor* az iparosok és kereskedők, *Sárga András* a munkások, *Borbély Károly* a magyar ifjuság nevében üdvözli meleg szavakkal a magyar honvédeket. Közben megható jelenet játszódik le: *Pásztor Ferenc és Répay Jenő átadják a bevonuló honvédeknek a 11. munkácsi honvédgyalogezred zászlóját, amelyet husz évvel ezelőtt ők mentettek meg és azóta dugdostak, hogy majd egyszer, amikor a magyar hadsereg bevonul Beregszászra, visszaadhassák. Ez az álmuk ma vált valóra.*

Egy ruszin fiatalember ruszin nyelven mond lelkes beszédet, azután magyarul teszi hozzá: „Ruszin-magyar testvériség“ és „Mindent vissza!“ *Borbély Károly* a cserkészek nevében beszélt. *Tóth Piroska* elszavalta *Jaross Gyulának* erre az alkalomra irt „Az igazság győzött“ cimü költeményét, majd az emelvényre lépett *Pálóczi Horváth Lajos* hirlapiró, aki a mi sajtókülönitményünk tagja. Pálóczi Horváth beregszászi születésü s egy zászlót hozott Beregszásznak azzal, hogy tizenkilenc évvel ezelőtt, amikor a cseheknek itélték Beregszászt és a cseh katonák bevonultak a magyar városba, mint fiatalember éjszaka a vármegyeházára kitüzte a magyar lobogót. Emiatt menekülnie kellett Beregszászról és most, tizenkilenc év multán, ujra elhozott egy magyar lobogót, amit nyugalmasabb körülmények között akar kitüzni holnap a vármegyeházán ugyanarra a helyre, ahonnan két évtizeddel ezelőtt az ő lobogóját leszedték a csehek. Dr. *Hubay Kálmánnak*, a magyar párt főtitkárának beszéde után *Eberswaldi Siegler Géza* altábornagy, a debreceni vegyesdandár parancsnoka válaszolt az üdvözlő beszédekre:

— Örömtől és büszkeségtől dagadó szivvel léptem át csapataim élén az átkozott trianoni határt — mondta —, amely hazugságon, csalfaságon és áruláson épült fel. Büszkeséggel tölt el, hogy Beregszász a sanyargatás ellenére ilyen gerinces maradt. Igérjétek meg, hogy támogatni fogtok az olyannyira szükséges épitőmunkában fegyelemmel, kitartással.

A tömeg felkiáltott: Igérjük, megtartjuk! Ezután elénekelték a Szózatot. Végtelenül megható volt, hogy ezek a beregszászi fiuk és leányok, akik már a cseh uralom alatt születtek és. mint elmondották, a Szózatot és a Himnuszt már csak a rádióból tanulhatták meg, milyen tökéletesen, hibátlanul énekelték a magyar nemzeti imádságot.

Esti sötétség borul már a Kossuth-térre, amikor a katonai csapatok utolsó alakulatai is elvonulnak a dandárparancsnok előtt. Az ablakokban égnek a gyertyák, a beregszásziak mind az utcán vannak, boldogan ölelgetik egymást a rokonok, ismerősök, jóbarátok. *Ma senki sem akar lefeküdni Beregszászon.* Igaz, hogy a csehek kirabolták a pincéket, de azért maradt még annyi eldugott jófajta beregi bor, hogy a mai éjszakára minden épkézláb embernek jusson néhány pohárra való. Huszévi rabság után ez a boldog, mámoros éjszaka igazán kijár a beregszásziaknak; váljék egészségükre, Isten éltesse őket! . . .

László Aladár.

A volt munkácsi honvédezred tisztjeinek összejövetele

A munkácsi volt 11. honvéd gyalogezred tisztikara szokásos havonkénti bajtársi összejövetelét november 11-én, pénteken, a József-körut 46. szám alatt (József-utca sarkán) levő Bandl-étteremben tartja. A bajtársakat felkérik, hogy a történelmi napokra való tekintettel legyenek ott mindnyájan.

Honvédségünk bevonulása Fülekre

— A Pesti Hirlap kiküldött munkatársának telefonjelentése —

Fülek, nov. 9. *Vitéz Miklós Béla* ezredes a második lovasdandár részeivel féltizenkettőkor lépte át a régi határt *Somoskőnél*. A magyar katonák utja diadalmenet volt. A hivatalos fogadtatás lezajlása után azonnal két nagy teherautó megrakva diszruhás rendőrökkel, kettő pedig csendőrökkel előre sietett, hogy Füleken átvegyék a közbiztonsági szolgálat ellátását. A MÁV. különvonata a vasuti személyzetet szállitotta előre, hogy a forgalmat minél hamarabb felvehessék.

Katonáinkat mindenütt diadalkapuval, virággal és lelkes üdvözlőbeszédekkel fogadták. A bevonulás ideje ezért jelentékenyen el is tolódott. Igy *Ragyolcra* csak félkettőkor, *Bénára* pedig negyedháromkor érkeztek meg a honvédek. Mindenütt meg kellett állaniok, kezet szorongatni, beszélni, virágesőt fogadni. Háromnegyedháromkor érkeztünk *Fülekpüspökire*. Mennél beljebb kerültek a magyar katonák a Felvidéken, szemmelláthatólag, annál nagyobb volt a lakosság vágyakozása utánuk, annál jobban örült a felszabaditásnak, bizonyára azért, mert a megszállás alatt annál kegyetlenebbek voltak hozzájuk a csehek. Már kilométerekről látszott *a füleki vár*. Rajta óriási méretü térkép, a régi Magyarország körvonalaival, mellette hatalmas fehér betükből: „Mindent vissza!“

A város szélén a diadalkapu előtt lovasbandérium várta a bevonulókat. Köztük két lovas, a hatos huszárok régi világoskék-piros egyenruhájában. *Csaba József*, a Magyar Nemzeti Tanács elnöke köszöntötte katonáinkat. Az utolsó cseh járőr féltizkor hagyta el Füleket; addig nem engedték kitüzni a magyar zászlókat. *Hogy az ünnepélyes fogadtatást elrontsák, néhány visszamaradt tankjukkal felhasogatták a nagy tér pázsitját.*

— Még visszajövünk! — fenyegették a lakosságot.

A magyarok ezt felelték:

— Lehet, de fehér zászlóval!

A fogadtatás a hősi szobor előtt folyt le, amelyet ötvennégy hősi halott neve diszit. A Koháry-család által épitett gyönyörü ősi templomot és a régi kastélyt hatalmas zászlókkal diszitették fel. A téren többezer főnyi tömeg várta a csapatokat. Harsogó, viharos éljenzés fogadta az elővédet, a kerékpáros utászokat. Azután teherautókon jöttek azok a cseh katonák, akik Fülek vidékéről valók, átszöktek Magyarországra és most hazakerültek. Hozzátartozóik kitörő örömmel, boldogan fogadták őket. Egy fiatal asszony folyton *Böhm Jenő* nevét kiáltozta, aki azonban — ugy látszik — nem jött meg. A csehek a lakosságot azzal rémitgették, hogy a magyarok a német és szlovák anyanyelvüeket ki fogják utasitani. Természetesen megnyugtatták őket.

Időközben felvonultak a *határrendőrök* és mingyárt tovább is mentek, hogy szolgálatukat átvegyék. Azután egy huszárzászlóalj következett az ezredzászlóval. Majd egy lovasüteg, egy kis harckocsiszázad, egy motoros rádiószázad. A csapatok négyszögben helyezkedtek el a téren, mások pedig szállásukra, vagy a közeli falvakba vonultak. Zugó éljenzés fogadta a lovasdandár parancsnokának érkezését. A diszemelvény előtt ötven-hatvan magyarruhás lány helyezkedett el szines koszoruban. *Kovács József* biró a község nevében, *Kalmár János* a frontharcosok, *Schuszter Béla* a munkásság, *Loska Károly* a magyar párt nevében köszöntötte a felszabaditó magyar katonákat. *Sebestyén Bözsi* szavalata után *vitéz Miklós* ezredes meleg szavakkal mondott köszönetet a városnak és közönségének a szivélyes, őszinte fogadtatásért. A lélekemelő ünnepség a Himnusz éneklésével ért véget. Este pazar kivilágitást rendeztek. A várhegy piros-fehér-zöld lámpái hirdették országnak, világnak, hogy *ma ez a város ismét Magyarországhoz tartozik.*

— Filakovo ma meghalt, — éljen Fülek!

Suhay Imre.

Közjáték Krasznahorkán

— A Pesti Hirlap kiküldött tudósitójának telefonjelentése —

A kassai határon, november 9-én. Amit itt elmondok, nem valami históriai esemény, s az élmények sodrában, mely mindannyiunkat ringat, akik e napoknak szemtanui vagyunk a Felvidéken, bizonyosan nem a legdrámaibb, külsőségeiben nem is a legünnepélyesebb pillanat: de mindannyiunk számára, akik megéltük, s talán azok számára is, akik értesülnek róla, van mély értéke. Ugy történt, hogy a rozsnyói bevonulás ünnepségei sokáig huzódtak el, — még a késő esti órákban is felvonultak a város terén és utcáin az ünneplő tömegek, s a fáklyás felvonulók sorában különösen megható volt látni a környékbeli bányászokat, amint pislogó bányalámpásaikat magasba emelve üdvözölték a magyar jövendőt! — s a régi városban már reánk esteledett, mikor elhatároztuk, hogy átmegyünk *Krasznahorkára*, s megnézzük, milyen állapotban hagyták a csehek ezt a hétszázéves magyar várkastélyt? A várőrt, *Bakti Jánost*, lenn találtuk a faluban; ott rejtette el már napok előtt a csehek elől a vár kulcsait, s most felkapaszkodott gépkocsinkra és sietett velünk a ködös alkonyatban tömör és sulyos méltósággal felmagasló ősrégi épülettömb, a krasznahorkai büszke vár felé. Utközben elmondja, hogy a várnak nem esett bántódása e napokban; a cseheknek más dolguk volt, lusták és közömbösek voltak ahhoz, hogy megmásszák a meredek kapaszkodót, s búcsúra szemlét tartsanak a felhalmozott régiségek között. Szerencsére igy történt, mondjuk az őrrel; s belépünk a régi felvonóhidat tartó kapun át a vár udvarára, ahol 1710-ban lakott utoljára az Andrássy-család egyik őse, s ahol, az emeleti termekben, berendezték a „Franciska-Muzeumot“, a gróf Andrássy Dénes feleségének emléktárgyaival megtömött, gyönyörü bolthajtásos szobákat. Átmegyünk az Andrássy-kriptán, gyertyákat gyujtunk, s ilyen kisérteties gyertyafényben vonulunk le a kápolnába, ahol üvegkoporsóban, megmerevedett kezét a legenda szerint védő-óvó mozdulattal a magasba emelve, alszik Serédi Zsófia, a „lőcsei fehér asszony“. Amig az üvegkoporsó előtt állunk, s nézzük a magyar mult és a regényes mondakör e balzsamozott tetemét, egyszerre eszünkbe jut, hogy Krasznahorka várát mi voltaképpen ebben a pillanatban őszinte örömünkre „elfoglaltuk“: ezt a területet még nem adták át a csehek senkinek, a magyar csapatoknak más dolguk van most lenn a rozsnyói völgyben, s a környező, határszélt jelképező magas hegyeken, mint felkapaszkodni az elhagyott várba, ahol évszámra nem jár senki. Bizonyos az, hogy husz év után mi, a Kassa felszabaditására küldött dandárhoz beosztott ujságirók vagyunk az első magyarok, akik utlevél, hatósági ellenőrzés és engedély nélkül, átlépjük a krasznahorkai vár termeinek küszöbét. Ennek a „foglalás“-nak, ennek a jelképes „birtokbavételnek“ természetesen nincs hivatalos jellege; de ahogy ott állunk *a megnagyobbodott Magyarország legszebb történelmi műemlékének* kétméteres falakba vágott ablakában, s lenézünk a völgybe, ahol már meggyujtották az ünneplő falvak apró házainak ablakaiban a kivilágitás mécseseit, s a dombtetőkön az örömtüzeket, ugy érezzük, ez a pillanat különös ajándék mindannyiunk életében. S amint botorkálva, a gyertyák kisérteties fényében, átmegyünk a szobákon, ahol Rákóczi is lakott, lenézünk az ablakokból a városra, ahonnan a Nagy Fejedelem küldte követeit a francia és lengyel királyhoz, s ahol most, halkan és áhitatosan, megint magyarul beszél egy csapat ember: a történelem lehelletét érezzük, a magyar mult és jelen találkozását, azt a nehezen rögzithető pillanatot, mikor a nemzet életében találkozik az emlék és a hagyomány az eleven jelennel.

Egy vasajtón át a kápolna magas erkélyére tévedünk; s egy csapat ember, magasra emelt lobogó fáklyákkal és gyertyákkal kezében, a krasznahorkai vár magas kápolnájának erkélyén, jeladás és összebeszélés nélkül, egyszerre énekelni kezdi a Himnuszt. Ezek a pillanatok, mikor az emberek lelke megtelik a kimondhatatlan életérzés bőségével és kicsordul. Nem hallgatja senki ezt a Himnuszt, csak a halott Andrássyak a szarkofágokban, a halott „lőcsei fehér asszony“ az üvegkoporsóban, s Rákóczi fegyvertársainak szelleme a kihült termekben. A várőr velünk énekel, s mikor végeztünk, sirástól rekedt hangon elmondja, hogy az elmult husz esztendőben egyetlen egyszer hangzottak csak fel a magyar Himnusz igéi e termekben: *néhány év előtt a szepesi cipszerek jártak itt, s hűségfogadalmuk jeléül, a megjelent csehek legnagyobb ijedelmére és megdöbbenésére, elénekelték a magyar nemzeti imát.* Igy játszik az élet, gondoljuk és hallgatunk. S elindulunk, botorkálva, a homályos folyosókon, elkopott lépcsőkön a völgy felé.

Mikor az első kanyarodóhoz érünk, mely a rozsnyói fenyvesek mellett vezet el, a büszke várra csakugyan reáborult az „éj homálya“: s a várőr meggyujtotta a hétszázéves kastély ablakaiban a gyertyákat, melyek apró fényükkel az egész völgynek hirdetik most, hogy *Krasznahorka vára megint magyar.* Mikor égtek utoljára ünnepi mécsek a várablakokban? Talán Rákóczi idejében. De most *világit a vár,* a ködben és a sötétben, mint egy nagy-nagy jelkép. Mindenütt látni a környéken, ahol magyarok laknak. Krasznahorkán megint magyarok járnak! — gondolják a völgyben azok is, akiket az uj határ egyelőre elválaszt innen.

Sokáig nézzük még ezt a távolodó, apró fényekkel üzenő és integető krasznahorkai képet. Most egy rövid nap még, s innen egyenesen Kassára megyünk. A történelmi vonal, mely ezen éven át összekapcsolt tájat, embert, emlékjelet, megint egységes lesz és töretlen.

Márai Sándor.

A Csallóközben előnyomuló honvédek diadalutja

Dunaszerdahely, nov. 9. A vitéz Temessy Milán altábornagy parancsnoksága alatt előnyomuló vegyesdandár csapatai *kevés kivétellel az egész Csallóközben megszállták az ugynevezett ötödik zónát.* A lakosság mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadta a bevonuló honvédséget.

A balszárnyon, Pozsony alatt vitéz *Zalay Károly* tábornok dandára megszállta *Kis- és Nagymegyert,* majd pedig az esti szürkületben elérte *Jóka* nagyközséget, ahol felejthetetlen fogadtatásban volt része.

A középső csoport délelőtt 11 órakor *Pozsonyeperjesen* átkelt a Kisdunán. A hidászok szerdára virradóra 106 méter hosszu hadihidat vertek a Kis-Dunán, ezen kelt át a sereg, amely azután *megszállta Tallós, Pozsonyvezekény, Hidaskürt, Vizkelet és Hegy községet.*

Valóságos diadalut volt az egyes helységek megszállása. A szinmagyar lakosság mindenütt zászlók alatt, diadalkapuval fogadta a csapatokat és ugy el-

árasztotta virággal, hogy még a felszerelésükre is bőségesen jutott belőle. Ugyanez a csoport vonult be Nagyfödémesre, Dunajánosházára, valamint Alsó- és Felsőszeli községekbe.

A jobboldali csoport vitéz *Henyey* tábornok vezetésével csak az Érsekujvár fölött hét kilométernyire levő *Bánkeszibe* vonult be.

Csütörtökön vitéz *Temessy* altábornagy csapatai az egész vonalon elérik a kijelölt határt és igy *felszabadul Pozsony mellől kezdve Gutor, Szemet, Csütörtök, Pozsonycsákány, Felső- és Középmadarász, Eberhard, Cseplesz, Magyar- és Németbél, Szenc, Magyar- és Németdiószeg, Nagymácsed, Galánta, Vágselye, Vágvecse, Tornóc, Tardoskedd, Nagysurány, Komját, Nagy- és Kiskér, Verebély* és természetesen az ezektől délre fekvő helységek.

A Csallóköz nyugati részében különösen nagy lelkesedéssel fogadták a honvédcsapatokat, mert *itt viszonylagosan igen sokat szenvedtek.* Rendkivül sok volt a telepesbirtok ezen a vidéken, köztük 800—1000 holdas birtokok is, mert a csehek értettek ahhoz, hogyan kötelezzék le azokat, akikre szükségük volt. Van olyan község, ahol 10—15 150 holdas telepes birtok is volt.

Csütörtökön bevonulnak csapataink Lévára

Ipolyság, nov. 9. Ipolyság közönsége szerdán reggel bucsuztatta a *Lévára* induló csapatokat. A város főterén körülbelül 3 ezer főnyi közönség gyült egybe. Az *Ipolyságról* induló budapesti honvéd gyalogezred zászlójára a Főméltóságu Asszony szalagja mellé feltüzték az ipolysági magyar asszonyok és leányok által felajánlott szalagot, amelyet *Salkovszky Jenő* kormánybiztos felesége illesztett kedves, magyaros szavak kiséretében a zászlóra. Ezután *Engelhardt Dezsőné* csokrot nyujtott át vitéz *Padusitzky Alfréd* ezredparancsnoknak, akinek válasza után a közönség lelkesen éltette az elvonuló csapatokat.

Hont megye megszállott területeinek visszafoglalása szerdán tovább folytatódott. A honvéd csapatok *Kistur, Középtur, Felsőtur* és *Palást* községeken keresztül vonultak át és elérték *Felsőszemerét, Szalatnya* és *Egeg* községet. A csapatok zöme *Demind* községen át a Léva környékén fekvő falvakba indult, ahonnan *csütörtökön délelőtt ünnepélyesen bevonul Lévára.*

Kistur határában *Somogyi Béla,* Hont megye utolsó alispánja köszöntötte a bevonuló csapatokat. *Ifj. Tóth János, Farkas János* és *Ágoston Géza* mondott még üdvözlő beszédet. Pereszlényben *Nagy Géza* esperes és *Halász Ferenc* fogadta a csapatokat. Középturon *Bazsó Márton, Ágoston József* és *Ujj Jolán,* Felsőturon *Tóth Ignác* plébános és *Singer József,* Paláston pedig *Bartha Ráfael* plébános mondott lelkes beszédet.

A katonai bizottságok által megállapitott demarkációs vonal

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti: *A magyar királyi honvédség csapatai csütörtökön, 10-én elérik a katonai bizottságok által megállapitott demarkációs vonalat.*

Az 1:200.000-es katonai térképen nyugatról keletnek, a *Csallóközből kiinduló demarkációs vonal a következő:*

Szemet nyugat—M. H. St. Elisabeth—Cseklész nyugat, majd félivben Rete észak, Pusztafödémes dél, azután kelet felé Sopornyáig, innen a Vág mentén halad mintegy 7½ km hosszuságban, majd Vág-Hosszufalu észak, Alsó-Jattó dél, Nagykér észak, azután egyenesen északkelet felé Zsitvaujfalu északig; innen a demarkációs vonal keletnek tartva Tolmács nyugaton eléri a Garamot, a Garam folyót követve dél felé Ujbars és Óbars között halad át Léva északkeleten, innen tovább folytatódik keletnek Varsány észak, azután egy hurkot alkotva Tegzes dél, Bori nyugat-, Szántó dél-, Magyarád dél-, Egeg észak-, Palást észak, azután a Litava völgyében a 169-es magassági pont felett Ökörhegy északi lejtőjén halad át; most északkeletnek fordul és körülbelül 6 km-es hurkot alkot a Csáb—Litavai ut mentén, ugyhogy Keszihoc és Csáb községek magyar területre esnek, viszont Apova község cseh területen marad; a hurok Luka-Nényénél végződik.

Innen a vonal tovább egyenesen keletnek fordul és Szklabonya északot érinti, majd északnak Kis-Zellő nyugat-, Nagyzellő észak, majd hosszu ívben Gácsfalva délre kanyarodik; azután közvetlenül Losonc felé halad kelet felé és a losonc—rimaszombati müuttól északra fordul a 321-es magassági pontig; ott az uttól délre kerül és Rimaszombattól északra egy km-re ujra átmetszi az utat; a demarkációs vonal ezután északkeletnek fordulva Visnyó északig huzódik, innen északra menve Jolsvát nagy ívben megkerüli, azután Rozlozsnya észak, Bekenyeujfalu dél-, azután megkerüli a Volovec-hegy 1290-es magassági pontot, majd délnek fordul és Rozsnyót keleten megközeliti 3 km-re, Pacsa dél-nél keletnek fordul és Pipitka 1226-os háromszögelési ponton keresztül mintegy 9 km-es uton párhuzamosan halad a trianoni határral.

Ezután Meczenzéfnél — amely cseh területen marad — körülbelül 2 km szélességü hosszu hurkot alkot északnak Trohanka 1129-es magaslati pontig, innen tovább, Jászót délről megkerülve ismét északnak fordul és Kassát nagy ivben fogja át: Kassabéla dél, Hernádszentistván dél, Rás nyugat és Izdoba észak mentén, Györke északtól délnek fordul és Szalánchuta nyugatnál eléri, a trianoni határt, mintegy 13 km-nyi távolságon együtt halad a trianoni határral, majd Kolbása délnél ismét elhagyja, keletnek halad Mészpest délig, itt északra fordul és Szalókot délre elhagyva zegzugos vonalban keletnek tart, ugyhogy a Nagyráska — Nagykapos — Ungtarnóci müut mentén fekvő községek Magyarországhoz kerülnek.

Ezután Ungvárt közvetlenül északnak megkerüli, majd délnek fordul Ung—Hosszumező délig, itt kisivben megkerüli Korláthelmecet, majd ismét délre fordul Csomonya nyugat és Barkaszó keleten át, azután Izsnyéte nyugatnál északnak fordul és másodszor is átmetszi a Csap—Munkács vasutvonalat. Innen a vasutvonallal párhuzamosan, attól északra 2 km-nyire az ut mentén halad és közvetlenül északról megkerüli Munkácsot, majd délnek fordul és kis ivet alkot Fornos keleten keresztül, ugy hogy Bárcháza és Makariovo cseh területen marad; a demarkációs vonal továbbmenve Romocsaháza délnél délkeletnek fordul és Felső-Remete keletet érintve Salánk-tól keletre Feketepatak délhez jut, innen tovább Verbőcz nyugat, Csoma északnyugat—Fekete-Ardó északkelet és végül Hömlöcön keresztül csatlakozik a trianoni határhoz.

A honvédvezérkar főnökének hirdetménye

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti:

A honvédvezérkar főnöke a következő hirdetményt tette közzé:

1. *A pénzügyi hatóságok és hivatalok* müködésüket eddigi állomáshelyükön tovább folytatják.

2. Akik állami, községi vagy bármiféle *közvagyont* vagy *közgyüjteményt* kezelnek, személyes vagyoni felelősség terhe alatt kötelesek azt továbbra is lelkiismeretesen megőrizni.

3. Utalványozások *pengőértékben* történnek. A Magyar Nemzeti Bank által megállapitandó és közzéteendő átváltási határidő utolsóelőtti napjáig bezárólag a fizetések történhetnek úgy pengő, mint csehszlovák korona értékben. Úgy a be-, mint a kifizetéseknél *1 pengő 7 csehszlovák koronával, 1 csehszlovák korona pedig 14.28 fillérrel veendő számításba.*

Cseh bankjegyek átváltása

4. A csehszlovák bankjegyeket, államjegyeket és érméket a Magyar Nemzeti Bank pengőre váltja át; a Bank 100 csehszlovák koronáért 14.28 pengőt fizet ki, ami 100 pengőnkint 700 csehszlovák koronának felel meg.

A Magyar Nemzeti Bank hirdetményben teszi közzé az átváltás megkezdésének időpontját és azt a határidőt, amely alatt a neki beszolgáltatott bankjegyeket, államjegyeket és érméket átváltja. A határidő utolsó napján és ezt követően a csehszlovák bankjegyek, államjegyek és érmék többé nem törvényes fizetési eszközök, azokkal fizetni vagy azokat fizetésül elfogadni tilos.

A Magyar Nemzeti Bank engedélye nélkül tilos:

a) külföldinek vagy külföldre fizetést teljesiteni, aranyat, ezüstöt és platinát (kivéve az ezekből készült szokásos személyi használati tárgyakat) *külföldre kivinni;*

b) pénzt (bankjegyet, államjegyet, érmét) vagy pénzhelyettesitő eszközt (utalványt, csekket, váltót, pénztárjegyet, takarékbetéti könyvet) a katonai igazgatás alatt álló visszacsatolt területről külföldre kivinni; nem vonatkozik ez a tilalom csehszlovák pénznek és olyan pénzhelyettesitő eszköznek Csehszlovákiába való kivitelére, amely csehszlovák koronára szól és szövege szerint Csehszlovákiában váltandó be;

c) csehszlovák bankjegyeket, államjegyeket és érméket a katonai igazgatás alatt álló visszacsatolt területre bárhonnan *behozni;*

d) részvényt, záloglevelet, állami, községi vagy más kötvényt és mindezek szelvényeit a katonai igazgatás alatt álló visszacsatolt területre bárhonnan behozni vagy erről a területről bárhova kivinni.

Közszolgáltatások, vállalatok hivatalos felügyelet alá helyezése

5. A csehszlovák törvények és törvényes rendelkezések szerint fizetendő összes *közszolgáltatásokat* további rendelkezésig az eddigi mérvben kell teljesiteni. Aki közadóhátralékát a változott viszonyok következtében anyagi romlása nélkül nem tudja megfizetni, tartozásának megfizetésére halasztást kérhet.

6. A fogyasztási (termelési) adó alá eső cikkek előállitásával foglalkozó vállalatok, továbbá az emlitett cikkek raktározásával foglalkozó szabadraktári vállalatok kötelesek készletüket további intézkedésig megőrizni. *Az emlitett vállalatok hivatalos felügyelet alá helyeztetnek.* A vállalatokból addig, amig a hivatalos ellenőrzéssel megbizott közegek oda nem érkeznek, fogyasztási (termelési) adó alá eső cikket a jelen hirdetmény megjelenésétől kezdve elszállitani nem szabad. A fogyasztási (termelési) adók tételei további rendelkezésig változatlanul érvényben maradnak. Az adó mikénti lerovására nézve a vállalkozók a vállalatok ellenőrzésére kirendelt közegektől kapnak utasitást. A fogyasztási (termelési) adó alá eső cikkek árusitásának ellenőrzése tekintetében további rendelkezésig az ezideig érvényben volt szabályok maradnak hatályban.

7. A mezőgazdasági és ipari szeszfőzdékben, valamint a szeszszabadraktárakban tároló még szabadforgalomba nem került, továbbá az ezután termelendő *szeszmennyiségek* felett kizárólag a m. kir. szeszegyedárusági igazgatóság rendelkezik. A szeszfőzdékben és szeszszabadraktárakban tároló szeszmennyiségeket csak hatósági intézkedés alapján szabad a szeszfőzdéből, illetőleg szeszszabadraktárból elszállitani.

8. A bort és gyümölcsféléket, valamint a törkölyt és seprőt feldolgozó szeszfőzdék (pálinkafőzdék) üzletüket (termelést és értékesitést) az eddigi szabályok szerint változatlanul folytathatják.

9. A rum-, likőr-, ecet- és élesztőgyárak, továbbá a szesz- és denaturáltszesz-nagykereskedők tevékenységüket további rendelkezésig változatlanul gyakorolhatják. A mesterséges édesitőszerek forgalombahozatala tekintetében további rendelkezésig az ezideig érvényben volt szabályok maradnak érvényben azzal az eltéréssel, hogy a mesterséges édesitőszer-nagykereskedők szükségletüket ezután a székesfővárosi pénzügyigazgatóságnál (Budapest, V., Szalay-utca 10. szám) müködő egyedárusági raktárból szerezhetik be.

10. Dohánykisárusok *dohányszükségletüket* a dohánynagyárudákból szerezhetik be. A dohánynagyárudáknak dohánygyártmányokkal való ellátásáról a m. kir. dohányjövedéki központi igazgatóság a kijelölendő dohányáruraktárak, illetve dohányáruraktári kirendeltségek utján gondoskodik. A bélyegárusok *posta- és okmánybélyegszükségletüket* a m. kir. postahivataloktól szerezhetik be.

11. Akik a jelen hirdetményben foglalt tilalmakat megszegik, megtorló eljárás alá vonatnak.

Kelt Budapesten, 1938. évi november hó 5-én.

Werth Henrik gytbk.,
a m. kir. honvédvezérkar főnöke.

A csallóközi vonalakon megindult a menetrendszerü vasuti forgalom

Komáromból jelentik: *A csallóközi vasutvonalakon a menetrendszerü forgalom megindult.* Minden állomáson nagy lelkesedéssel fogadták a magyar vonatokat és vasutasokat. Természetesen valamennyi itt szolgált és szolgálatra jelentkezett vasutast munkakörében meghagyták. Hétfőn volt a próbabejárás és kedden reggel megindult az első menetrendszerü vonat.

Csallóköz megszállását befejezte a magyar csendőrség

Komárom, nov. 9. Dunaszerdahelyen jelenleg többezerfőnyi Pozsonyból menekült zsidó tartózkodik, akiknek legnagyobb része még a felszabadulás előtt menekült a községbe. Pozsonyból semmit sem hozhattak magukkal, mert *a Hlinka-gárdisták még a testi motozástól sem riadtak vissza,* hogy minden értéktárgyukat és pénzüket elszedhessék. Társasgépkocsikon a határon tulról még most is érkeznek zsidók. A katonai hatóságok elrendelték a menekültek összeirását. Egyébként *a csendőrség az egész Csallóköz megszállását befejezte* és mindenütt a legtökéletesebb rend és nyugalom uralkodik.

A japán kormány szerencsekivánata

A *budapesti japán követ* látogatást tett báró *Apor Gábor* rendkivüli követ és meghatalmazott miniszternél, a külügyminiszter állandó helyettesénél és kormánya megbizásából szerencsekivánatát fejezte ki a Felvidék magyarlakta területeinek békés uton Magyarországhoz történt visszacsatolása alkalmából.

A Magyar Nemzeti Bank a visszacsatolt területeken november 19-ikéig váltja át a cseh bankjegyeket

A Magyar Távirati Iroda jelenti: *A Magyar Nemzeti Bank a következő hirdetményt tette közzé:*

A Magyarországhoz visszacsatolt területeken forgalomban levő, koronára szóló bankjegyeket, államjegyeket és érméket a Magyar Nemzeti Bank a pengőérték fizetési eszközeire fogja átváltani. *A Bank 100 koronáért 14.28 pengőt fizet ki, ami 100 pengőnkint 700 koronának felel meg.*

A Magyar Nemzeti Bank az összes bankjegyeknek, továbbá a 100, az 50 és a 20 koronás államjegyeknek az átváltását azonnal megkezdi; *a bankjegyeket és a felsorolt államjegyeket a Bank 1938 november 19-ig bezárólag fogadja el átváltás végett.*

Az átváltást a Bank által kiküldött bizottságok végzik, a bizottságok a következő helyeken működnek:

Beregszászon, Dunaszerdahelyen, Érsekujváron, Galántán, Kassán, Komáromban, Léván, Losoncon, Munkácson, Rimaszombaton, Rozsnyón, Sátoraljaujhely-Gyártelepen és Ungváron.

A bizottságok hivatalos órái: d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6-ig.

Az átváltás gyors és zavartalan lebonyolitása céljából kivánatos, hogy a közönség a birtokában levő bankjegyek és államjegyek átváltása végett ne közvetlenül a bizottságokhoz, hanem a *legközelebbi pénzintézethez (hitelszövetkezethez) forduljon.* A Magyar Nemzeti Bank a pénzintézeteket (hitelszövetkezeteket) ezuton is felkéri, hogy az átváltást mindennemü *költség és díj felszámitása nélkül* közvetitsék. Kivánatos, hogy a bizottsághoz csak a hatóságok, a hivatalok, a közüzemek, a gyüjtő-postahivatalok és a pénzintézetek (hitelszövetkezetek) forduljanak közvetlenül; a bizottsághoz beszolgáltatott bankjegyekről és államjegyekről jegyzéket kell kiállitani és aláirni.

Mindenkinek érdeke, hogy bankjegyeit és államjegyeit mielőbb átváltassa, mert a koronára szóló bankjegyek, továbbá a 100, az 50 és a 20 koronás államjegyek 1938. évi november hó 19. napján és ezt követően többé nem törvényes fizetési eszközök; azokkal fizetni vagy azokat fizetésül elfogadni tilos.

A *10 koronás* államjegyek és az érmék átváltását a Magyar Nemzeti Bank később fogja megkezdeni és erről uj hirdetményt fog közzétenni; ezek az államjegyek és érmék továbbra is forgalomban maradnak és azokat fizetésül mindenki köteles elfogadni.

A visszacsatolt területekre koronára szóló bankjegyet, államjegyet és érmét behozni tilos.

Kegyetlenkedések között tuszokat cipeltek el a csehek két felszabadult községből

Barabás, nov. 9. Mezőkászony és Csonkapapi községek lakóinak elbeszélése szerint a magyar csapatok bevonulása előtt a csehek, akik nappal nem tartózkodtak a községekben, éjszaka mindig visszatértek és *akit este hat órán tul az utcán találtak, arra rálőttek, ha pedig elfogták, félholtra verték.* A csehek lelövöldözték az állatokat, feltörték a pincéket és mindent elkövettek, hogy a lakosságot rémületbe ejtsék. A menekültek között van a római katolikus plébános és a református tiszteletes családja is. *A református lelkészt tusznak vitték el és csak napok multán, megkinozva bocsátották szabadon.* A két községből *még tiz tusz a cseh katonák foglya.* (MTI)

A csehek befejezték Kassa „kiüritését"

Kassa, nov. 9. (Inf.) A cseh hatóságok szerdán este befejezték Kassa kiüritését. Az utolsó cseh katonai osztag a csütörtökre virradó éjszaka hagyja el a várost. *A csehek a kassai muzeum egész anyagát is magukkal vitték.* A cseh tisztviselők és bevándorolt telepesek Eperjesre költöztek. A cseh hatóságok kivonulása után a közbiztonsági szolgálat ellátását a Magyar Nemzeti Tanács közegei vették át.

A honvédség tagjai részére két különvonatot inditanak Kassára

A november 11-iki kassai bevonulási ünnepségre a m. kir. honvédség tagjai részére *két különvonat* fog rendelkezésre állni, még pedig: 1. számu különvonat, indul Budapest keleti pályaudvarról november 11-én 4.25 órakor, érkezik Kassára 8.45 órakor; 2. számu különvonat, indul 4.40-kor, érkezik Kassára 9 órakor. Kassáról az 1. számu különvonat visszaindul 18.40-kor, Budapest keleti pályaudvarra érkezik 22.55 órakor; 2. számu különvonat indul Kassáról 17.05 órakor, Budapest keleti pályaudvarra érkezik 20.46 órakor. Mindenki csak azzal a vonattal utazhatik, amelyre a kiadott engedély szól. Kassáról Budapestre ugyanazon a vonaton kell visszautazni, amelyen az odautazás történt. A honvédelmi miniszter lehetővé tette, hogy a két honvédségi vonaton a tényleges tiszteken és altiszteken kivül a nyugállományu tisztek, a vitézi rend, a frontharcos szövetség, valamint a volt 9. honvédgyalogezred és a volt 34. közös gyalogezred, valamint az 5. honvéd huszárezred bajtársi szövetségének tagjai is helyet kapjanak.

Minden résztvevő *egy családtagot* magával vihet. A különvonat jegyeinek ára tisztek és hasonló állásuak, valamint családtagjaik részére 25 pengő, altisztek és legénységi állományu egyének, valamint családtagjaik részére 17 pengő személyenként.

A Dóm nagyharangjának zúgása vezeti be a kassai ünnepséget

Illetékes helyről közlik: A kormányzó ur őfőméltóságának Kassára történő bevonulásáról a rádió helyszini közvetitést ad. Az ünnepséget *a kassai Dóm nagyharangjának zúgása fogja bevezetni. Ez lesz a jel, amelyre az ország összes harangjai megszólalnak.* Ebből az alkalomból Budapest legjelentősebb terein hangszórókat fognak felállitani, különös tekintettel azokra a városrészekre, ahol a lakosság szélesebb rétegei nem élvezhetnék a rádió közvetitését. Hangszórók fogják hirdetni a bevonulást a Horthy Miklós-körtéren, a Gellért-téren, a Krisztina-téren, a Széll Kálmán-téren, a Margithidnál, a Lehel-téren, a Berlini-téren, a Mussolini-téren, a Szabadság-téren, az Apponyi-téren, a Blaha Lujza-téren, a Tisza Kálmán-téren, a Garay-téren, a Baross-téren, az Orczy-téren és a Bakáts-téren. Illetékes helyről felkérik a rádiókereskedőket, hogy ebből az alkalomból pénteken délelőtt 11 órától a közvetités egész tartamára *üzletük elé megfelelő helyre kapcsoljanak be hangszórót,* valamint felkérik a rádiótulajdonosokat, hogy ugyanabban az időpontban *rádióikat lehetőleg nyitott ablak mellett kapcsolják be,* illetőleg tegyék ki az utca felőli ablakokba, hogy igy a járókelők és főkép azok a néprétegek is hallhassák a Kassára való bevonulás ünnepies részleteit, amelyek maguk rádióval nem rendelkeznek.

Félórás hálaadó harangzugás

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kultuszminiszter felkérte az összes egyházi főhatóságokat és az összes hitfelekezetek templomi lelkészeit, intézkedjenek aziránt, hogy november 11-én, pénteken délelőtt 11 órakor *vitéz nagybányai Horthy Miklós* Magyarország kormányzójának a felszabaduló Kassa városába való bevonulását a magyar templomok *hálaadó harangzugása kisérje.* A felhivásnak megfelelően *Serédi Jusztinián* biboros-hercegprimás, mint a püspöki kar elnöke elrendelte, hogy pénteken a harangok délelőtt 11 órakor *félórán* át az egész országban szóljanak.

A református egyetemes konvent elnöksége ezuton kéri a református lelkipásztorokat, hogy november 11-én délelőtt 11 órakor a Felvidék felszabadulásának örömére fél óráig harangoztassanak.

Kétperces szünet

Dr. Perczel György, a Beszkárt vezérigazgatója rendeletet adott ki, hogy pénteken délelőtt 11 órakor, a kassai ünnepélyes bevonulás alkalmából két percre megálljanak a villamosok, autóbuszok és a helyi érdekü vasutak, a személyzet pedig katonásan tiszteleg. Ugyanebben az időpontban a Beszkárt valamennyi munkahelyén, az irodákban, műhelyekben, kocsiszinekben ugyancsak két percre megáll a munka.

Az *OMKE,* a *FÖVKE* és az *OKISZ* arra kéri fővárosi és vidéki tagjait, hogy pénteken délelőtt 11 órakor, amikor Horthy Miklós kormányzó a honvédség élén bevonul Kassára és amidőn az ország minden templomában megkondulnak a harangok, *az üzleti munkát két percre függesszék fel.*

Panaszkodnak az öregek

Irta Péczely József

András az ajtó előtt levette ősz fejéről az avittas kalapot, aztán öt ujja bögyével megkopogtatva a cirádás üveget, benyitott:

— Aggyon Isten!

A gazda, ki a nagy karosszékben komótizált, fölvetette a fejét:

— Na, mit jól hoztál András?

— Semmit.

— Hát akkó? . . . Csak nincs valami baj a tanyán?

Az öreg cseléd nyelt egyet s aztán rábiccentett:

— Van.

— Micsoda?

— Hát az, — igenyesitette András a nyakát —, hogy torkig vagyok azzal a vén asszonnyal! Elég volt!

— A Rébék? . . .

Az öreg, mintha vasvillával dobta volna:

— Az! . . . Nem birom tovább! Az ételt nem adja ki idejibe. Má pedig akkó a dolog se mögy idejibe. Elsertepertél, szomszédol. Azonfölül má hajnalba kezdi. Morog, dörmög, duruzsol, zsömbél. A fene hallgassa. Ha szólok, az a baj, ha nem, hát akkó az. Mög nem verhetöm, mer nem hitösöm . . . hál Istennek! De egy kis félórára nem bánnám, mer akkó ellátnám a baját egy kerek esztendőre!

A gazda kelletlenül ránditott egyet a vállán:

— Ebbe én nem löhetök biró!

— Már mér ne löhetne? . . . Álliccsa kigyelmed vissza a régi röndöt! Én ugyis belső cseléd voltam világéletömbe. Ide benn öttem mög a könyerem javát . . . Vagy fogaggyon mást a Rébék helyibe!

— Túlaggyak rajta? Hisz itt vénült mög ü is! . . . De majd beszélök vele!

— Csakhogy ükelme az okos emböri szót nem érti mög!

— Majd ugy intézöm, hogy mögércse!

András vakarintott egyet a tarkóján:

— Én má toróbáltam!

A gazda azonban tovább biztatta:

— Csak követközz ki nyugodtan . . . Majd elintézöm én a Rébékkel!

András azonban nem nyugodott:

— Nizze, kigyelmed, ugy mondom, ahogy van! Én arra a kocsira, amelyikre a Rébék fölfészkeli magát, többet nem ülök. Nincs az a kincs! Most is, hogy befelé gyüttünk . . .

— Hát ü is itt van?

Az öreg hátamögé bökött a hüvelykével:

— Má hallom is a papucsai kattogását! Gyön!

S csakugyan. Nyilt az ajtó s az öreg asszony benyomult. Amint az Andrást meglátta, azon nyomban fölhasadt a szája:

— Ezért sietett hát olyan kegyetlenül . . . Persze azóta má összehazudott kend egy asztagra valót a gazduramnak . . .

A gazda közbevetette:

— András azt mondta . . .

— Ugy! Elmondta? Oszt mit mondott? De nem is vagyok rá kiváncsi. Egy szó se igaz belüle! Majd én magam rakom ki a való-szentigazságot! Elsőben is tuggya mög kigyelmed, hogy nem maradok tovább egy percig se ezzel a vén embörrel! Egy minutáig se! Mi vagyok én? Varangyik, hogy csak nyeljek, nyeljek! Azonfölül hallgassam a köhögésit, szaguljam a szutykos pipájának a büdös füstyit? . . . Mer a pipa sohase szakad le a szájárul!

— A se igaz! — mordult föl András. — Mer jelenleg is leszakajtottad!

Odafordult a gazdához:

— Ahogy ma röggel fölvackolok, keresöm a pipám, az este odatöttem az asztalra . . . Nincs. Fordulok jobbra, fordulok balra . . . Ugyan hova löhetött? Hát ott látom a szoba fölgyin öt-hat darabba . . . Neköm hiába mongya akárki, hogy véletlenség. Nem igaz!

A gazda, mint a jó biró, igazodni próbált az esetben s ezért föltette a kérdést Rébéknek:

— Te törted össze az András pipáját?

— Törte a nehézség! Bizonyosan a macska rugta le! De nem az itt a baj! Hanem ennek a vén embörnek most má semmise jó. Se az étel, se a ruha. Ha a lelköm kitöszöm, akkor se! De engöm nem kommendéroz többet! Ezt igy, ezt ugy! Nem csöndér ü, hogy engöm regulázzon! Oszt, ha legalább böcsületösen hallatná a szavát. Azonban hun a vállát rángattya, hun a nyakát nyujtogattya. Mi vagyok én? Ha mögha göcs akad a torkára, hát hétszámra hallgat. Ha szót kezdenék vele, odase! Mondom neki: Hajja, kend? Csak, mint a süket malac. Nem vesződök vele tovább. Ez volt az utolsó. A legöslegutolsó!

Rébék kiöntötte, ami a bögyiben összegyülemlett s aztán ugy állt a gazdája, meg az öreg András előtt, mint Napoleon állhatott Marengó után az elfoglalt csatatéren.

A gazda egy cseppet elrévedezett azon, hogy amióta az eszét tudja, ez a két öreg cseléd sohase fért össze. Mindig civódtak egymással. De olyan jó munkás, olyan becsületes és hűséges mindkettő, hogy messze földön nincs párjuk. Csak az az egy hibájuk van, hogy az egyik tűz, a másik meg viz. Előbb külön-külön helyezte el őket, más-más helyre, de csak fölkeresték egymást s összeakaszkodtak. Ezen a télen aztán kitette őket a tanyára. Együvé. Hátha a kinti erős levegő s az egymásra utalás összeveri őket. De csalódott. S most mit csináljon?

Hirtelen odafordult az asszonyhoz:

— Nem vesződsz tovább az Andrással?

— Nem!

— Talán van is már másik helyed?

— Neköm?

Jelentkezések a vasuti jegy megváltására jogosító igazolványokért: nyugállományu tisztek a NyUKOSz-nál, vitézek a Vitézi Széknél, frontharcosok az Országos Frontharcos Szövetségnél, valamint a 9. és 34. gyalogezred és a kassai 5. honvéd huszárezred bajtársi szövetségénél november 10-én 10 óráig. A Vitézi Szék, a NyUKOSz, az Országos Frontharcos és a bajtársi szövetségek a jelentkezőkről készitett névjegyzékeket november 10-én 11 óráig igazolvánnyal ellátott személy által juttassák el a honvédelmi minisztérium elnökségéhez (I. em. 11. számu szoba), amelyeknek ellenében a rendelkezésre álló helyekhez mérten részükre a vasuti jegyek megváltására jogosító igazolványok a honvédelmi minisztérium elnöksége részéről kiadatnak.

Azok a tényleges tisztek és hasonló állásuak, valamint legénységi állományu egyének és hozzátartozóik, akik Budapesten keresztül az előbb meghatározott jegyárak mellett Kassára óhajtanak utazni és ezt az óhajukat a vegyesdandárparancsnokságoknak bejelentették, a vasuti jegy megváltására jogosító igazolványt Budapest keleti pályaudvar indulási oldalán az 1. osztályu váróteremben november 11-én 2.30 órától kezdve a honvédelmi minisztérium elnökségének kiküldött tisztjétől személyazonossági igazolványuk felmutatása mellett vehetik át. Az átvett igazolványokkal a Budapesti keleti pályaudvar indulási oldalán levő személypénztárnál válthatják meg vasuti jegyeiket.

Öltözet egyenruhában megjelenők részére: zubbony, fekete nadrág, köpeny, fekete sapka, barna kesztyü és szolgálati jelvény (vállszijas böröv).

A kassai különvonatok jegyeinek megváltása

A *Magyar Táviratai Iroda* jelenti: Mindazok, akik a miniszterelnökségtől vagy a honvédelmi minisztériumtól igazolványt kaptak a különvonatok igénybevételére, menetjegyeiket a kassai bevonulásra jogositó igazolvány felmutatása mellett az IBUSZ jegypénztárainál (Vigadó-tér) csütörtökön este hat óráig válthatják meg, vagy pénteken reggel indulás előtt a Keleti pályaudvar személypénztárainál. Torlódások elkerülése végett kivánatos a jegyeket elővételben megváltani.

A menetjegy ára a „Magyar a magyarért" mozgalom javára fizetendő hozzájárulással együtt *25 pengő.*

A M. kir. Operaház is ünnepel a kassai bevonulás órájában

Pénteken, november 11-én délelőtt 11 órakor, amikor Magyarország kormányzója bevonul Kassára, az Operaház zenekara kedvező időjárás esetén az Andrássy-uti erkélyen a Rákóczi-indulót fogja eljátszani.

Nagyszöllős város és több ruszinföldi község követeli visszacsatolását Magyarországhoz

Varsó, nov. 9. Husztról érkezett jelentések szerint a görög katolikus és a római katolikus templom előtt véres összeütközésre került sor a csendőrség és a helyi lakosság között. *Az összeütközés következtében rendkivül sokan megsebesültek.* Huszt község lakossága a véres események után Ungvárra küldöttséget menesztett azzal a kivánsággal, hogy a Csehszlovákiánál maradó ruszin területekbe *nemzetközi bizottságot küldjenek ki, amely a helyszinen meggyőződhetik majd a tarthatatlan állapotokról.*

Ungvári jelentés szerint a kedd reggelre virradó éjszaka a cseh katonaság leszerelte Masaryk bronzszobrát, amelyet azután ismeretlen helyre szállitott el.

A ruszin nép mindenfelé *a Magyarországhoz való visszacsatolás mellett tüntet. Nagyszöllős* város és több más község lakossága önként Magyarországhoz akar csatlakozni. A cseh katonaság a határvonaltól folytatja visszavonulását az ország belsejébe.

A csehek a Magyarországhoz visszacsatolt kárpátaljai területrész irattárait nem Husztra, a maradék ruszinföld uj fővárosába, vagy más ruszin helységbe vitték, hanem Szlovákiába. A lengyel sajtó ebben ujabb bizonyitékát látja annak, hogy *a cseh hatóságok számolnak azzal, hogy a Ruszinföldet teljesen el fogják veszíteni.*

Lengyel egyetemi hallgatók tüntetése a magyar-lengyel barátság mellett

Varsó, nov. 9. A lengyel egyetemi ifjusági szervezetek a műegyetemen tartott diákgyülés után megjelentek a magyar követség épülete előtt és *lelkesen tüntettek a magyar-lengyel barátság mellett.* Az ifjuság kiküldöttei üdvözletüket tolmácsolták *Hóry András* követ előtt, aki meleg szavakban mondott köszönetet.

A Hlinka-gárdát fosztogatások miatt kellett föloszlatni

Győr, nov. 9. Pozsonyból ma két menekült érkezett Győrbe. Elmondották, hogy *nem tudták tovább türni a Hlinka-gárda garázdálkodásait.* Ezek a szélsőséges szlovákok állandóan *sértegetik a magyarokat,* letépik Bocskay-nyakkendőjüket és beverik a magyar kereskedők kirakatait.

A *Besztercebánya* és *Hermanec* vidékén dolgozó magyar nemzetiségü vasuti munkásokat azonnali hatállyal elbocsátották. A munkások magyar területre jöttek és elmondották, hogy Korponán a Hlinka-gárdisták feltartóztatták őket s összegyüjtött pénzüket elszedték.

A Hlinka-gárda feloszlatását pozsonyi illetékes helyen azzal indokolják, hogy *a gárda tagjai a törvénytelenségek egész sorozatát követték el.* A szlovák országos kormány szerdán kiadott rendelete értelmében a jövőben senkit sem szabad feltartóztatni az utcán, nem szabad megmotozni és nem szabad elvenni a pénzét.

Szlovák statisztika szerint 1,041.480 lakos kerül vissza Magyarországhoz

Pozsony, nov. 9. (Inf.) A szlovák statisztikai hivatal már közzétette a „veszteséglistát", amely részletesen közli, hogy a volt szlovák és rutén területekről az egyes járások szerint csoportositva hány község kerül vissza Magyarországhoz.

A szlovák hivatalos kimutatás szerint *Szlovákia területéből 10.420 négyzetkilométer 859.880 lakossal jut magyar fennhatóság alá, mig Kárpátalja 1580 négyzetkilométernyi területet és 181.600 lakost ad vissza Magyarországnak.* Szlovákiából összesen 780 község kerül vissza. Teljesen visszakerülnek a következő járások: a dunaszerdahelyi 70 községgel, a komáromi 26 községgel, az ógyallai 26 községgel, a párkányi 32 községgel, az érsekujvári 22 községgel, a zselizi 38 községgel, a feledi 58 községgel, a tornaaljai 44 és a királyhelmeci járás 54 községgel. *Részben* csatlakoznak csak Magyarországhoz a következő járások községei: a galántaiból 44, a verebélyiből 38, a somorjaiból 44, a szepsiből 34, a vágsellyeiből 12, a pozsonyiból az egyetlen Cseklész község, a nyitraiból 2, a lévaiból 16, a rimaszombatiból 6, a korponaiból 25, a kékkőiből 30, a losonciból 30, a rozsnyóiból 28, a nagyrőceiből 10, a kassaiból 58, a tőketerebesiből 18, a nagymihályiból 6 és a nagykaposi járásból 24 község.

A Felvidék visszacsatolásáról szóló javaslatot elfogadta a képviselőház bizottsága

A hét végére a Felsőház is letárgyalja

A képviselőház közjogi és pénzügyi bizottsága szerdán délután 5 órakor *Pesthy Pál* elnökletével együttes ülésben tárgyalta *„A Magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki területeknek az országgal való egyesitéséről"* szóló törvényjavaslatot.

A kormány részéről vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök, *Kánya Kálmán* külügyminiszter, *Mikecz Ödön* igazságügyminiszter és *Reményi-Schneller Lajos* pénzügyminiszter, továbbá báró *Vay László, Antal István* és *Szász Lajos* államtitkárok vettek részt az ülésen.

A törvényjavaslathoz, amelyet *Tasnádi Nagy András* előadó ismertetett, általánosságban *Eckhardt Tibor* és *Csilléri András* szólt hozzá, akiknek felszólalására vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök adott felvilágositásokat.

A bizottság a javaslatot általánosságban elfogadta, majd rátért a részletes vitára; ennek során *Meizler Károly, Csilléry András, Györki Imre, Horváth Zoltán, Erődi-Harrach Tihamér, Zsitvay Tibor, Eckhardt Tibori Rassay Károly, Krüger Aladár* szólaltak fel.

A hozzászólásokra vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök reflektált.

A bizottság az előadó javaslatára a javaslat 2. §-ának első és második bekezdéséből külön-külön szakaszt alakitott és az utóbbinál az eredeti szöveg helyébe uj, szabatosabb szöveget állitott, amely a következőképen szól:

„Az 1926. évi XXIV. törvénycikk 23. §-a alapján *az élethossziglan kinevezhető felsőházi tagok száma 44-re emeltetik fel.*"

A bizottság ezután részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot és elhatározta, hogy a javaslat tárgyalására a sürgősség kimondását kéri.

*

A képviselőház csütörtök délelőtt tiz órakor formális ülést tart, amelyen a bizottság által elfogadott javaslatról szóló jelentést az előadó előterjeszti. A jelentést nyomban kitüzik a legközelebbi ülés napirendjére. Tekintettel arra, hogy pénteken a törvényhozás tagjai résztvesznek a kassai ünnepélyes bevonuláson, a Ház legközelebbi ülését szombaton délelőtt tiz órakor tartja Délután is tart ülést a Ház négy órai kezdetel; ezen az ülésen előreláthatólag már harmadszori olvasásban is elfogadják a javaslatot.

Szombaton este hat órára ülésre hivták össze a felsőházat is a felvidéki javaslat tárgyalása céljából. Előreláthatólag a felsőház is egy ülésen végez a javaslattal. Amennyiben a kormány ujabb törvényjavaslatokat nem nyujt be a jövő héten bizonytalan időre elnapolja üléseit.

Á Délafrikai Unio is elismeri az olasz császárságot

Róma, nov. 9. Gróf *Ciano* külügyminiszter fogadta *Heymanst,* a Délafrikai Unió követét, aki közölte vele kormányának azt az elhatározását, hogy *elismeri az olasz fenhatóságot Etiópiában* és ennek megfelelően uj megbizólevelét Olaszország királyához és Etiópia császárához állitja ki. Gróf Ciano megkérte a délafrikai követet, közölje kormányával, hogy a fasiszta kormány méltányolja ezt a lépést. (MTI)

— Nono! Aszontad, hogy nem maracc tovább.
— Csak üvele! . . . Ezzel a vén embörrel!
— De ez a vén embör marad!

Odafordult Andráshoz:

— Ámbár, ha te is mönni akarsz? . . .

András rázintotta a fejét:

— Én nem szándékolok . . .

— Hallod, Rébék? Ü marad. Mög van elégödve az állapotokkal.

Rébék rányomkodta a szókat:

— Mög is löhet. Én mondom. Hiszen hizik a kezem alatt. Má valóságos hájat ereszt, amióta én gondoskodok rula! A ruhája is . . .

Odalépett Andráshoz s széthuzta mellén a rokkot.

— Nizze, kigyelmed! Olyan az alsója, mint a patyolat!

A gazda türelmét veszitve, kirugta maga alól a széket s ráripakodott a két öregre:

— Voltaképen mi bajotok van tinektök egymással?

Rébék vállba rántotta a nyakát:

— Neköm . . . semmi! Ü szálkáskodik!

— Nem is én — dohogta András —, hanem te. Én, hogy tisztára kimutassam a belsőmet, nem bánom, ez eccő még fölülhecc a kocsimra!

— Jól aggya kend. Az a kocsi nem is a kendé!

— De az én kezembe van a gyeplü!

— Hátha éppen tunni akarja kend, az a hiba!

— De most má elég! — ütött a gazda öklével az asztalra. — Mönnyetök elülem! Marakoggyatok odakint!

. . . Az udvaron András megállt a kocsi előtt. Sorra vizsgálta a szerszámot. Nincs-e valami hiba. Megkerülte a lovakat. Érdes tenyerével megtapsikolta a hátukat . . .

Ezalatt Rébék fölcihelődött az ülésre. Elhelyezkedett.

András azonban még nem igyekezett. A lovak után a kocsit vette szemügyre. A kerekeket. Megkopogtatta a ráfokat a srófhuzóval. Fülelt. Koppan-e, vagy kong?

Rébék leszólt:

— Mönnyünk má!

András azonban odase. A kocsi mögé került. A saroglyához . . .

Rébék ezt az alkalmat fölhasználva, a kötője alól kiemelt egy takaros kis pipát, melynek a nyakából rövid meggyfaszár meredezett kifelé s odatette az ülésre. András helyére. Ott veszi észre leghamarabb.

Aminthogy András, amikor a huzavona után fölüléshez készült s megmarkolta a lőcsöt, észre is vette a gyönyörüséges jószágot s egyszerre nagy öröm ereszkedett a mellére. De olyan nagy öröm, hogy attól még a bajusza két ága is megremegett.

— Hát ez itt? — mondta szemmeresztve.

— Mit csodálkozik kend? Fogja az agyarára, oszt gyujcson rá!

— Ugy ám — mondta András némi vágyakozással —, ha volna beleváló?!

Rébéknek a kötője alól az is kikerült. Egy pakli zöld . . .

Most már Andrással madarat lehetett volna fogatni. A pipai készséget vigyázva fölemelte s megforgatta az ujjai között . . .

— Hát ha má igy van, akkó szót fogadok!

Azzal a pipát neki forditotta a pakli zöldnek s a jobb keze mutató ujját működésbe hozta. Egy-kettő s megtömte a kazánt.

Rásörcentett.

Hogy a füst egyarányosan vágódott a szár mellől ki a szabad levegőre, András fölült Rébék mellé s meginditotta a lovakat . . .

Amikor egy jó hajitásnyira elkocogtak, András odafordult Rébékhez:

— Hát ezt most má hogy köszönnyem mög neköd?

Rébék nem szólt, csak egy csipetnyit közelebb huzódott Andráshoz.

Lord Rothermere Horthy Miklós kormányzónál

A kormányzó átnyujtotta a lordnak az I. osztályu magyar érdemrend jelvényeit

Lord Rothermere megkoszoruzta a Hősök Emlékművét, majd látogatást tett Imrédy Béla miniszterelnöknél, aki estebédet adott tiszteletére

(Felvételünk a Képes Pesti Hirlapban.)

Lord Rothermere a Dunapalota-szálló második emeletén, a 45, 46 és 47-es számu szobákban lakik. Unokaöccse: *Michel Harmsworth, Ward Price,* a Daily Mail főszerkesztője, valamint *Collin Brooks* és *H. Morrison* titkárok további öt szobát foglalnak el.

Lord Rothermerének szerdán már reggel fél kilenckor feltálalták a reggelijét, amelyet a szobájában fogyasztott el *Michel Harmswort* társaságában. A reggeli kávéból, vajból, gyümölcsből, kétszersültből és roston sült balatoni fogasból állott. A reggeliző asztalon ott feküdt a *Pesti Hirlap* angolnyelvü kiadása, amelyet *Lord Rothermere* nagy érdeklődéssel olvasott és sokáig lapozgatta annak képesmellékletét. Az *„angolnyelvü“* magyar napilap szemmelláthatólag nem lepte meg. Londonban már sokszor olvasott a Pesti Hirlapban angol nyelvü cikkeket a különböző fontos magyar problémákról.

Tiz óra után a *lord* személyesen intézkedett, hogy gyönyörü virágcsokrokat készitsenek számára. Pompás csokrot küldött *Horthy Miklósnénak, Imrédy Bélánénak,* gróf *Bethlen Margitnak,* bárcziházi *Bárczy Istvánnénak, Eckhardt Tibornénak* és báró *Forster Pálnénak,* valamint a betegen fekvő *Lukács György* ny. miniszternek.

A Hősök-terén

Negyed tizenkét órára volt jelezve, hogy lord *Rothermere* megkoszoruzza a Hősök-emlékművét. A rendőrség már fél tizenegy órakor elzárta a Hősök-terén az átmenő forgalmat. Felvonult egy diszes lovasrendőr-szakasz, majd nyomában a rendőrzenekar. Zászlóval és zenével érkezett meg a frontharcos díszzászlóalj is. Közben a frontharcosok három „menetszázada“ sorakozott fel a Hősök-terén. Ezek a frontharcos alakulatok csütörtökön délután tiznapi tartózkodásra a visszacsatolt felvidéki területre mennek. Jött a Honsz diszszázada is a szövetség diszes zászlójával. Hadiözvegyek és hadiárvák helyezkedtek el a részükre kijelölt helyen. Ott voltak a különböző hazafias nőszövetségek kiküldöttei. A kordon mögött pedig több ezer főnyi közönség szorongott. *Lord Rothermere* érkezését várta.

Lord Rothermere az előre jelzett időben pontosan meg is érkezett a Hősök-terére. Vitéz *Árvátfalvi Nagy István* országgyülési képviselő, a Honsz országos elnöke a következő üdvözlő beszéddel fogadta az előkelő vendéget:

— Nemes Lord! Nagyméltóságu Uram! A magyar nemzet örömünnepet ül. Leomlottak a Felvidéken a trianoni határok. Nagyméltóságod, a mi nagy barátunk és támogatónk eljött közénk, hogy együtt örvendezzen velünk. Ebből az alkalomból minden magyar hadirokkantnak, hadiözvegynek és hadiárvának a nevében szivem egész melegével köszöntöm Önt és igaz tisztelettel üdvözlöm hazánk földjén. Nagyméltóságod ugyanazért az eszméért szállt sikra, mint amelyért az a hatszázezer magyar hős életét áldozta fel, akiknek jelképes sirja előtt most mindnyájan tisztelgünk. A világ nagyjai közül Nagyméltóságod elsőként mutatott rá arra, hogy a gyászos trianoni békeszerződésben megcsufolták az igazságot. A szebb magyar jövő hajnalhasadásakor tehát, mint a reviziós gondolatnak apostolát és mint igazi jóakarónkat ünnepeljük lord Rothermerét . . .

Vitéz *Árvátfalvi Nagy István* beszéde befejezése után átnyujtotta a Honsz diszoklevelét és diszérmét.

Lord Rothermere ezután gróf *Takách Tolvay József* ny. altábornagynak, a Frontharcosok Országos Szövetsége elnökének jelentését fogadta. A jelentéstétel után ellépett a hadirokkantak és a frontharcos alakulatok arcéle előtt és kiséretével a Hősök-emlékművéhez ment, ahol elhelyezte óriási, piros és fehér virágokkal, zöld fenyőágakkal diszitett koszoruját. A zenekar az angol Himnuszt játszotta, a zászlók meghajoltak, ezer és ezer ember meghatottan nézte, amint a *lord* perceken át mozdulatlanul állt a Hősök-emlékműve előtt.

Ujból megkapó jelenet következett: a lord a rokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák csoportjához lépett és tolmács segitségével több hadiözvegy asszonnyal, köztük *Tomkó Jánosnéval,* egy sok kitüntetéssel rendelkező hadirokkant asszonnyal — hosszasan elbeszélgetett. Végül a kivonult frontharcos, hadirokkant, cserkész és rendőr csapatok diszlépéssel meneteltek el *lord Rothermere* előtt.

A miniszterelnöknél

A Hősök-teréről *lord Rothermere* és kisérete ismét a Dunapalota szállóba hajtatott, ahonnan nyomban folytatta utját a miniszterelnöki palota felé, ahol a lord *vitéz Imrédi Béla* miniszterelnöknél tett hosszabb látogatást.

Kihallgatáson a kormányzónál

A miniszterelnökkel folytatott mintegy félórás eszmecsere után *lord Rothermere* délután 1 órakor *Horthy Miklós* kormányzónál jelent meg kihallgatáson. *A kormányzó átnyujtotta a lordnak az I. osztályu magyar érdemrend jelvényeit.* A kihallgatás után a lordot a kormányzói pár villásreggelin látta vendégül, amelyen résztvett *Michel Harmswort* és *Ward Price* is.

Este ismét a Várban...

Délután *lord Rothermere* kisebb sétakörutat tett a fővárosban, majd visszatért a Dunapalota-szállóba. Egy órán át nem fogadott senkit sem, mert londoni telefonbeszélgetésekkel volt elfoglalva. Különböző lapvállalatainak vezetői tettek jelentést neki.

Közben elkészült a lord csütörtöki programja. Délelőtt a *Magyar Reviziós Liga* elnöksége, majd különböző hazafias szervezetek vezetőségei tesznek tisztelgő látogatásokat a lordnál. Azután a *Magyar Touring Club* küldötteit fogadja. Megjelennek a lordnál *Nagy Emil, Fenyő Miksa, Kirchknopf Ernő* és *Techert Gyula,* akik tagjai voltak annak a küldöttségnek, amely ezelőtt tiz esztendővel, 1928 októberében, Londonban átadta *lord Rothermerének másfélmilló magyarnak harmincöt bőrkötetbe foglalt köszönőiratát. Ez a harmincöt kötet ma is a lord legkedvesebb ajándéktárgyai közé tartozik.*

Déli tizenkét órakor az *Ereklyés Országzászlónál* nagyszabásu ünnepség lesz, amelyen résztvesz *lord Rothermere* is, aki *Herczeg Ferencnek* és *gróf Takách-Tolvay Józsefnek* üdvözlő beszédeire válaszolni fog. Délután különböző látogatások szerepelnek a lord programján. Este megjelenik az *Országos Frontharcos Szövetségnek* és a *Magyar Reviziós Ligának* a tiszteletére rendezett, többszáz teritékü vacsoráján. Valószinüleg felkeresi a lord a Magyar Fájdalom szobrát is, melyet — mint ismeretes, — ő ajándékozott Budapestnek.

Estebéd a miniszterelnöknél

Lord Rothermere: „Magyar barátaimmal együtt most már nyugodtan nézhetünk elébe a nemes magyar nemzet diadalmas és boldog jövőjének“

Lord Rothermere az esti órákban *Michel Hormswort* és *Ward Price* társaságában ismét felhajtatott a Várba: résztvett *Imrédy Béla* miniszterelnök szükkörü estebédjén.

Az estebéden a házigazdán és feleségén, valamint az angol vendégeken kivül gróf *Széchenyi Bertalan,* a felsőház elnöke és felesége, *Kornis Gyula,* a képviselőház elnöke, báró *Perényi Zsigmond* koronaőr, gróf *Teleki Pál* vallás- és közoktatásügyi miniszter és felesége, *Kánya Kálmán* külügyminiszter, *Herczeg Ferenc* felsőházi tag, *bárcziházi Bárczy István* miniszterelnökségi államtitkár és felesége, gróf *Takách-Tolvay József* altábornagy, báró *Apor Gábor,* a külügyminiszter állandó helyettese, gróf *Vay László* miniszterelnökségi államtitkár és felesége, gróf *Csáky István,* a külügyminiszter kabinetfőnöke, *Szüllő Géza, Szent-Istvány Béla* miniszteri tanácsos, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője és felesége, gróf *Csáky Bora,* vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály* miniszteri tanácsos, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője és felesége, *Ujváry Dezső* követségi titkár, *Ujpétery Elemér* miniszteri fogalmazó és *Hordóssy Iván* vettek részt.

Vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök angol nyelven keresetlen szavakkal üdvözölte *lord Rothermeret* abból az alkalomból, hogy ezekben a történelmi napokban meglátogatta Magyarországot. Kifejezést adott annak az örömnek, hogy *azt az illusztris vendéget köszöntheti, aki igen nehéz időkben először emelte fel messzehangzó szavát a magyar igazságért.*

A miniszterelnök pohárköszöntőjére *lord Rothermere* a következő beszéddel válaszolt:

— Nagyméltóságu Miniszterelnök Ur! Mélyen tisztelt Uraim! Nem tudok megfelelő szavakat találni arra, hogy az e pillanatban érzett őszinte meghatottságomat kifejezzem. Meghivásuk igen megtisztelő volt. A csodálatos fogadtatás, amelyben tegnap részesitettek, a megható ünnepségek, amelyeknek részese voltam ma reggel és most a végtelenül kedves szavak, amelyeket Nagyméltóságod hozzám intézett, mélyen szivembe vésődtek. Sok-sok éven át vártuk azt, ami most végre beteljesedett. Az, hogy önökkel lehettem az igazságtalanság felett győzedelmeskedő diadal óráiban, soha el nem muló emléket fog hagyni lelkemben. Kegyelmes Uram! Amidőn megköszönöm ma önnek azt a nagy megtiszteltetést, amelyben ma este részesitett, egyuttal *tiszta szivből megköszönöm ujból az egész magyar nemzetnek is a nekem felajánlott maradandó barátságot. Magyar barátaimmal együtt most már nyugodtan nézhetünk elébe a nemes magyar nemzet diadalmas és boldog jövőjének.*

Kelemen Ernő.

Rothermere arcképe és a pesti üzletek

Abból az örvendetes alkalomból, hogy Lord *Rothermere* eljött hozzánk és velünk együtt ünnepli igazságunk első nagy diadalát, a *Pesti Hirlap* különleges kiadvánnyal óhajtott kifejezést adni hálájának és tiszteletének Magyarország nagy angol barátja iránt. Tökéletes nyomdai kivitelben sokszorositotta a lord nagyalaku arcképét, amely őt himzett díszruhában ábrázolja. A kép alatt eredeti angol nyelven és magyar forditásban olvasható a lord 1927. szeptember 2-iki történelmi nevezetességü cikkének látnoki jelmondata, amely Trianon reviziójára vonatkoztatva hirdette országnak világnak: *„Az igazság győzni fog!“* A hatásos, szép műlapból kiadóhivatalunk egy-egy példányt küldött szét a főváros főbb utvonalain levő nagyobb üzletek tulajdonosainak. A kereskedők a legnagyobb készséggel tettek eleget annak a fölkérésnek, hogy a küldött képet helyezzék el feltünően üzletük kirakatában. Igy a nemes lord, városszerte, amerre csak ittléte alatt megfordul, saját arcképével találkozik. Jóleső jelét kapja ezáltal annak a páratlanul lelkes hódolatnak és ragaszkodásnak, amely a hatalmas szózat elhangzása óta, az egész magyarság lelkéből feléje árad.

Röviddel azután, hogy alkalmi kiadványunk példányai rendeltetésük helyére eljutottak, megindult kiadóhivatalunkban a telefonfelhivások áradata. Jellemző a lord népszerüségére, hogy a legtöbb telefonáló budapesti boltos volt és Rothermere-képet igényelt. Akinek csak a leghalványabb reménye lehetett arra, hogy üzlete előtt az ünnepelt és szeretett vendég el

fog haladni, mind igényt tartott rá, hogy kirakatát arcképével és jelmondatával diszitse. A legjobb akarattal is csak nagynehezen tudtunk a kéréseknek eleget tenni — a készlet teljes kimerüléséig.

A csütörtöki Országzászló-ünnepség

Csütörtökön délben 12 órakor rendezik meg az *Ereklyés Országzászlónál* azt az ünnepséget, amelyen *Herczeg Ferenc*, gróf *Takách Tolvay József* és *lord Rothermere* is felszólalnak. A *Magyar Reviziós Liga* kéri az összes hazafias egyesületeket és szervezeteket, hogy az Országzászló ünnepségén minél nagyobb számban jelenjenek meg zászlókkal és zenekarokkal. — *A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége* felhivta tagjait, hogy a csütörtöki Országzászló-ünnepségen méltóan képviseltessék magukat és tegyék lehetővé, hogy a vállalatok tisztviselői és munkásai is minél nagyobb tömegben jelenhessenek meg azon. A vállalatok körében a GyOSz felhivása meleg visszhangra talált. A Szövetség közli, hogy az iparvállalatok tisztviselő kara és munkásai csütörtökön délelőtt fél 12 órakor gyülekeznek a Szent István-téren, a Bazilika előtt és onnan vonulnak zárt sorokban a Szabadság-téren kijelölt helyükre. — *A Magyar Kereskedelmi Csarnok Nagykereskedők Országos Szövetsége* a csütörtöki Országzászló-ünnepségen ezerötszáz tagu küldöttséggel vesz részt. A Szövetség közli, hogy a küldöttség tagjai fél 11 órakor az Erzsébet-térnek a gróf Tisza István-utcai oldalán, a Sas-utca torkolatával szemben lévő részén gyülekeznek.

Az egyetemi ifjuság felvonulása

Az Egyetemi Közgazdaságtudomány Kari Ifjusági Egyesület (EKIE) az összes budapesti egyetemi ifjusági egyesületek bevonásával felvonulást rendez Magyarország nagy barátja, lord Rothermere tiszteletére e hó 10-én csütörtökön. Gyülekezés este fél 8 órakor a Pázmány-téren (volt Egyetem-tér).

A főváros zártkörü ebéden látja vendégül lord Rothermeret

Lord *Rothermere* budapesti tartózkodása alkalmával a főváros is részt kiván venni a lordot körülvevő magyar vendégfogadásban s ezért tiszteletére *Szendy Károly* polgármester november 12-én, szombaton délben a Szent Gellért-szálló különtermében szükebbkörü ötventeritékes ebédet ad.

A Nemzeti Casinó vasárnapi ünnepi estebédje

A *Nemzeti Casino* igazgatósága *lord Rothermere* tiszteletére november 13-án, vasárnap este nyolc órai kezdettel ünnepi estebédet rendez. Azok a tagok, akik a Nemzeti Casino estebédjén résztvenni óhajtanak, ezt a szándékukat telefonon vagy táviratilag — de legkésőbb november 11-ig jelentsék be a Casino titkári hivatalánál.

Sakk nagymesterverseny Hollandiában

Amsterdam, nov. 9. *(A Pesti Hirlap tudósitójának távirata.)* Az első forduló játszmái befejeződtek, az egyetlen győztes az amerikai *Fine Botwinnik* ellen, mig a többi játék döntetlen eredményt hozott. A legtovább tartott *Aljechin* játszmája *Reshewszky* ellen. A világbajnok játszmája nyerésre állott és csak a 38. lépésben elkövetett kis hiba forditott a játékon, ugyhogy az is döntetlen végződést hozott.

A szerencse a sakknál is jelentős szerepet játszik. Érdekes megfigyelni, hogy a jelenlévő nagymesterek feleségei is milyen élénk részt vesznek a játékban, a futárok állandóan hozzák és viszik a hireket. Aljechin felesége szorgalmasan köt, valószinüleg ujból egy macskás-pullover lesz az eredmény. Mint jó sakkozónak, nincs szüksége közvetitésre és a bemutató nagy táblán figyeli a játék menetét. *Capablanca, Flohr* és *Botwinnik* feleségei külön csoportot alkotnak, itt erősen folyik a terefere, ez érthető is, hiszen mindhárman oroszok. Ujabb csoport *Euwe* és *Fine* asszonyai, ezek hollandok, itt már nagyobb az izgalom és a hirhozók forgalma.

A második fordulót *Hágában*, a harmadikat *Rotterdamban* játsszák. Ezen a fordulón a következők kerülnek egymással szembe: Flohr—Keres; dr. Aljechin—dr. Euwe; Fine—Capablanca; Botwinnik—Reshewszky.

A második fordulóban *Euwe* nyert *Flohr* ellen, *Fine* megverte *Reshewszkyt*, a *Keres—Botwinnik*-játszma döntetlen lett, mig a *Capablanca—Aljechin*-játszma félbemaradt.

*

Játszották az Avro-versenyen 1938 november 6-án. Világos: *Flohr*. Sötét: *Capablanca*. 1. d4 d5, 2. c4 c6, 3. Hf3 Hf6, 4. Hc3 dc4, 5. a4 Ff5, 6. é3 é6, 7. F:c4 Fb4, 8. 0—0 0—0, 3. Vé2 Hé4, 10. Ha2 Fé7, 11. Fd3 Hg5, 12. Hé1 F:d3, 13. H:d3 Ha6, 14. Hc3 h6, 15. Bd1 Hh7, 16. Hé5 Vc7, 17. é4 Bad8, 18. Fé3 Hb4, 19. Bac1 Hf6, 20. h3 Va5, 21. Vc4 Hd7, 22. Hf3 Hb6, 23. Vb3 Va6, 24. Hé5 Hd7, 25. Hc4 Hb6, 26. H:b6 ab6, 27. d5 éd5, 28. éd5 Hd3, 29. Bc2 Hc5, 30. F:c5 F:c5, 31. Hé4 B:d5, 32. B:d5 cd5, 33. H:c5 bc5, 34. B:c5 d4, 35. Bd5 Vé6, 36. Vf3 Vb6, 37. Bb5 Va6, 38. Vb3 Vd6, 39. Bd5 Vé6, 40. Vf3 Vc6, 41. B:d4 döntetlen.

*

A Szávay-Sakkör tizenhat résztvevővel sakkversenyt inditott *Karinthy Frigyes* emlékére. Karinthy — mint ismeretes — a Szávay-Sakkör elnöke volt. A versenyt *Maróczy Géza* nagymester beszéde nyitotta meg. Megemlékezett az 1918-ban lefolyt kassai sakkversenyről amely után husz esztendőnek kellett elmulnia, hogy Magyarország visszakapja történelmi városát, Kassát, amely a magyar sakkulturának is ékessége.

A verseny első napjának eredményei: *Havasi* vezércselben győzött *Török* ellen, *Szabó* időzavarában örökös sakkal döntetlent tudott tartani *Barcza* ellen. *Szily* győzött *Füstér* ellen, *Steiner Lajos* és *Steiner Endre* játszmája döntetlen lett, a *Nagy—Rög, Molnár—Papp, Kleinberger—Rónai* játszmák az előlállók győzelmével végződtek. A *Petro*—dr. *Vécsey* játszma döntetlen lett.

A fordulókat naponta az esti órákban játsszák a kör helyiségében (Hadik-kávéház, Horthy Miklós-ut).

Az angol alsóházban élesen támadták a kormány külpolitikáját

London, nov. 9. Az alsóházban a felirati vita során *Sir Stafford Cripps* (szélsőbaloldal) rendkivül élesen támadta a kormány külpolitikáját, azzal vádolva Chamberlaint, hogy Németországnak Közép- és Délkelet-Európát, Olaszországnak a Földközi-tengert, Japánnak Kinát dobta oda abban a hiu reményben, hogy ezek a hatalmak egyelőre nem nyulnak az angol birodalom létérdekeihez. Vajjon azt hiszi-e a miniszterelnök, hogy tényleg biztonságot vásárolt ezzel a politikával?

Ifj. *Henderson Artur* (munkáspárt) hangoztatta, hogy Csehszlovákia független akar maradni, de ehhez pénzügyi támogatásra volna szüksége. Funk német birodalmi gazdasági miniszter délkeleteurópai körutjával foglalkozva, a szónok csalódását fejezi ki, hogy az angol kormány nem követi a német példát és *nem küldi a kabinet egy tagját baráti körutra Közép- és Délkelet-Európába.*

Butler külügyi államtitkár az ellenzéki birálatokra válaszolva nagyjában ezt mondotta:

— A kormány külpolitikájának jellemzésére ilyen kijelentést adnék a miniszterelnök szájába: *Szembenéztem az uj világrend kialakulásával, megtartva a réginek értékeit.* Most igyekszem bebizonyitani, hogy a kormány külpolitikája megörökiti ezeket a régi értékeket és hagyományokat és a törvény uralmának elvét. Ezek az értékek:

1. *a vitáknak békés eszközökkel való elintézése,*
2. az az elv, hogy a tanácskozás módszere váltsa fel az erőszak használatát.

A kormány uj barátokat szerez — folytatja *Butler* —, *de egyszersmind megkisérli a Népszövetség reformját.* A Népszövetség főgyöngéi:

1. tulságosan a jelenlegi állapothoz volt kötve,
2. nagyon kevés nagy nemzet tartozik tagjai közé,
3. kényszeritő határozmányainak, főleg a 16. szakasznak végrehajtása nehézségekkel járt.

Az angol kormány mind e hibák orvoslását kezdeményezte. Elválasztotta az alapokmányt a békeszerződésektől; a megtorlások uj elgondolása kezd kialakulni.

Franciaország meg akar egyezni Németországgal

Párizs, nov. 9. *(A Pesti Hirlap tudósitójának távirata.)* A francia közvéleményt még mindig élénken foglalkoztatják a francia-német viszony megjavitására irányuló kisérletek és *Hitler* kancellár keddi müncheni beszéde. Itteni jól értesült körök felfogása szerint különösen az a fontos, hogy *Hitler kancellár határozottan kijelentette, a gyarmati kérdés nem adhat okot háborura.* Ugy vélik a külügyi hivatalhoz közelálló helyen, hogy Hitler kancellár müncheni beszédének főképpen az volt a célja, hogy a világ közvéleménye előtt félreérthetetlenül tanusitsa, hogy a német birodalom mindenképpen fenntartja igényét a volt német gyarmatokra. Ez azonban — mint itt mértékadó körökben hangoztatják — *egyáltalában nem akadályozhatja meg, hogy az uj francia nagykövetnek Berlinbe érkezése után ismét megindulhassanak a tárgyalások Franciaország és Németország között.*

A legfontosabb az volna, mint parlamenti körökben kijelentik, hogy a két ország megegyezése számára eléggé tágitható formulát találjanak, *amely talán valamivel tovább is menne, mint az az angol-német nyilatkozat, amelyet Hitler és Chamberlain Münchenben aláirt.* Ezzel a kérdéssel foglalkozik szerdán este a félhivatalos Temps is. A Quay d'Orsay-hoz közelálló lap Hitler müncheni beszédére hivatkozva, azt igyekszik bebizonyitani, hogy a *demokratikus kormányrendszer egymást felváltó kormányaival egyáltalában nem jelent háborus veszedelmet, mint Hitler földteszi, hanem sokkal inkább a béke biztositékát, mert lehetővé teszi a kormányzásnak a közvélemény által való állandó ellenőrzését.* (Sz.)

Hirek Ribbentrop párizsi utjáról

Párizs, nov. 9. *(A Pesti Hirlap tudósitójának távirata.)* A kamara folyosóin este hire járt, hogy *Ribbentrop* német külügyminiszter a közeljövőben Párizsba érkezik, körülbelül ugyanabban az időben pedig *Göring* porosz miniszterelnök Londonba szándékozik menni. Ha ez a két látogatás megtörténik, akkor általános felfogás szerint a négy európai nagyhatalom közötti viszony ujjárendezésének bevezetését jelentené. *(Sz.)*

Az amerikai választásokon a demokrata párt győzött

Washington, nov. 9. (Inf.) Szerdán délutánra nagyjában véve kialakult a keddi választások mérlege. *A republikánus ellenzék az egész vonalon előretört, de azért nem tudta megingatni a demokratapárt többségét.* Szerdán délig 296 képviselői mandátum sorsa dőlt el s ebből *185 jutott a demokratapártnak, 101 pedig a republikánusoknak.* Ugyanakkor huszonhat szenátori mandátum közül a demokratapárt tizenhetet, a republikánuspárt pedig kilencet szerzett meg. *A kormányzóválasztások eredménye a republikánus ellenzéknek hozott győzelmet, amennyiben 11 republikánuspárti kormányzó mellett mindössze nyolc demokratapárti kormányzót választottak.*

New York, nov. 9. (Havas.) Középeurópai idő szerint este hét órakor az elért eredmények következő összeállitását tették közzé:

Képviselővé választottak 236 demokratát, 147 köztársaságit és 2 haladáspártit.

Szenátorrá választottak 21 demokratát, 11 köztársaságit.

Kormányzóvá választottak 12 demokratát és 16 köztársaságit. (MTI)

Palesztina felosztásának terve megbukott

London, nov. 9. (Inf.) Palesztina felosztásának terve megbukott. Az angol kormány a palesztinai kérdés megoldása céljából értekezletet akar összehivni Londonba, amelyen a palesztinai arabok és zsidók megbizottain kívül a Palesztinával szomszédos államok képviselői is résztvesznek.

A palesztinai kérdésben hozott döntést a kormány szerdán terjedelmes Kékkönyvben közölte a nyilvánossággal. A Kékkönyv mindenekelőtt a Palesztinából visszatért angol vizsgálóbizottság jelentését közli, amely megállapitja, hogy a zsidókat és arabokat nem lehet teljesen elkülöniteni egymástól s ezért *nem lehet szó külön zsidó és külön arab nemzetiségü állam megteremtéséről.* A bizottság véleménye szerint *a leghelyesebb megoldás az lenne, ha egész Palesztina továbbra is egységes pénzügyi és vámterület maradna,* angol igazgatás alatt, ugyanakkor azonban teljes arab, illetve zsidó önkormányzattal.

Üdvözlő távirat báró Perényi Zsigmondhoz

A munkácsi Magyar Nemzeti Tanács nevében *Vozáry Aladár* képviselő üdvözlő táviratot küldött báró *Perényi Zsigmondnak*, a Magyar Nemzeti Szövetség elnökének, tudva, hogy munkássága nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a feltámadás napja reánk köszöntsön.

A Kisfaludy Társaság megünnepelte a Felvidék felszabaditását

A Kisfaludy Társaság szerdán délután tartotta a Tudományos Akadémia ülésterméhen havi felolvasóülését, amelyen díszes közönség jelent meg.

Voinovich Géza a Felvidék visszacsatolásáról szóló elnöki megnyitójában kiemelte, hogy erről a földről a magyar művelődés egész sereg munkása indult el. Szenc a zsoltáros *Szenczi Molnár Albert* szülőhelye, Rudabánya *Gvadányi* nevével büszkélkedik, *Czuczor Gergely* a nyitramegyei Andódon született, Losonc *Kármánnak* a hazája, Rimaszombatot, Gömört *Tompa* kapcsolta be a magyar irodalomtörténetbe, Komárom *Jókai* városa és még kérdéses, felszabadul-e Sztregova, ahol *Madách* élt és irt. *A honvédek zászlóinak cserkoszorui között visszatér a Felvidékre a honvédő magyar irodalom is.* Reméljük, hogy a siker és az öröm az itthoni gondokban néha elfakult lelkeket is *megint nemzeti szinüre festi.*

— Társaságunk kötelességének érzi — folytatta *Voinovich Géza* —, hogy minél hamarább felkeresse *Komáromot, Kassát, Losoncot* s ha lehet, megkoszoruzza *Madách* sztregovai sirját, melyre a sötét évek alatt *uj művészi emléket állitott Horánszky Lajos buzgólkodása.*

A nagy lelkesedéssel fogadott elnöki megnyitó és *Kéky Lajos* főtitkári beszámolója után *Horánszky Lajos* bemutatta „Az utolsó Illésházy" cimü tanulmányát, amelyben gróf Illésházy Istvánt, mint a Felvidéken a nemzetiségi izgatásokkal szembeszálló régi magyar főnemesség példatevőjét rajzolta meg. Végül *Gyallay Domokos* felolvasta „Sükösd Palkó lakodalma" cimü elbeszélését és *Harsányi Lajos* négy költeményét szavalta el.

A felolvasóülést zárt ülés követte.

Villani követ visszaérkezett Rómába

Róma, nov. 9. Báró *Villani Frigyes* kvirináli magyar követ szerdán Budapestről visszaérkezett Rómába. Fogadására megjelent a pályaudvaron *Galánthai Nagy László* követségi tanácsos vezetésével a követség egész tisztikara, báró *Thierry Heribert*, a szentszéki magyar követség ügyvivője és a magyar telep nagyszámu tagja. A követnek egy magyar kislány virágcsokrot nyujtott át majd *Kovács Gyula*, a római Magyar Egyesület elnöke köszönetet mondott neki a felvidéki magyar területek visszacsatolása érdekében kifejtett tevékenységéért. *Báró Villani Frigyes* meghatottan köszönte meg az üdvözléseket. A magyar kolonia tagjai ezután *lelkesen éltették a Ducet és a három baráti nagyhatalmat.*

A bánhidai csata

Most már meg lehet irni, amit annak idején nem közölhettem az olvasóval.

A gyorsan és dicstelenül abbamaradt csehszlovák-magyar tárgyalások alkalmával Komáromban jártam. Sőt, mint az olvasó talán emlékszik rá, én voltam az első magyar, aki akkor átmesterkedte magát a komáromi híd drótakadályain. A híd közepéig elkisértek beszélgetve a mi szuronyos hídőreink. Sötét este volt már, alig lehetett kivenni a mozgó alakokat. A mi hídőreink a határvonalnál, a híd közepén, visszafordultak, én pedig mentem, most már csehszlovák területen, előre. Az odaátiak nem látták tisztán az egészet, csak homályosan szemlélték azt a tényt, hogy fegyveres katonacsoport közeledik. Meg voltak győződve, hogy „jönnek a magyarok". Még jó, hogy belém nem lőttek. Nagynehezen sikerült tisztázni a sötétben, hogy fegyvertelen vagyok és nem óhajtom megtámadni Csehszlovákiát. Akkor aztán átengedtek.

Soha nem fogom elfelejteni azokat a Komáromban töltött napokat. Sok kedves ismerőst szereztem ott, családokkal ismerkedtem meg, ültem velük bizalmas körben, részt vettem leirhatatlan izgalmokban: mi lesz. Irogattam is haza tapasztalataimról, igyekezvén tehetségem szerint hű képet adni az ottani helyzetről.

De volt valami, amit el kellett hallgatnom.

Kedves bátyám és barátom, Szijj Ferenc, nemes Komárom város volt polgármestere, elvitt engem a komáromi kulturpalotába. Ezt pontosan a világháború kitörése előtt építettük, még mi. Magyarország. Az ugynevezett Jókai-Egylet számára. Ez a Jókai-Egylet két igen régi közművelődési egyesület összeolvadásából származott, s ennek lett tanyája a kulturpalota. A csehek persze szerették volna mindjárt elvenni a szép házat, de a Jókai-Egyesület körömszakadtig bizonygatta, hogy a ház jogilag az övé és sohasem volt a magyar államé. A Jókai-Egyletet pedig nem tudták, vagy nem merték feloszlatni a csehek, mert működésében nem találhattak semmi megtámadhatót. Meg aztán a Jókai neve előtt is megtorpantak. Igy aztán a kulturpalota a Jókai-Egyleté maradt.

Szép nagy díszterme van ennek a kulturpalotának, egyik falát, szemközt az elnöki emelvénnyel, egészen betölti Feszty Árpád nagy képe, „A bánhidai csata".

Ez a terem volt az utóbbi húsz esztendő alatt Komárom legmutatósabb terme. Eléggé tágas is nagyobb közönség befogadására, akusztikája kitünő. Valahányszor a csehek valami díszesebb ünnepet rendeztek, mindig elkérték a Jókai-Egylettől a kulturpalota nagytermét. Ott aztán üléseztek. Dikcióztak államuk nagyságáról, beszédeket mondtak Benesről, öntudatos és büszke hangon tárgyalták nemzeti nagyságukat.

Mert sokat tudtak ezek a csehek, meg kell adni. Furfangosak ők és igen jól intézik praktikáikat, amig minden kötél el nem szakad. Tudnak ügyesen bánni statisztikával, adópolitikával, telepitéssel. Tudnak az igazságtól igen ügyesen eltérni. Tudnak szervezkedni, propagálni, igéretet a kellő pillanatban cserben hagyni. Tudnak elkobozni, megszüntetni, börtönbe zárni. Sok olyan tehetségük van, ami bennünk sokkal kevésbé lelhető fel, ezt valljuk meg tárgyilagosan.

De egyet nem tudnak, amit mi jól tudunk: történelmet. Mi kezdettől fogva történelmi nemzet voltunk, nekünk a történelem olyan életelemünk, mint a víz. Nekik nem. (Erről jut eszembe, hogy egy barátom, a most visszacsatolt Béla község földesura, első dolgának azt tartja, hogy a falu minden gyerekének magyar történelemkönyvet ad ajándékba. Nemcsak más földesuraknak, hanem a magyar államhatalomnak figyelmét is felhívom erre a példára.)

Egyszóval a csehek nem tudnak történelmet. Soha eszükbe nem jutott, mi volt az a bánhidai csata, amelyet Feszty nagy képe ábrázol. A magyar történelmi hagyomány szerint Árpád fejedelmünk a Komárom megye tatai járásában fekvő Bánhidánál verte tönkre honfoglaláskor Szatopluk morva fejedelem seregeit.

A csehek húsz esztendeig tósztoztak, dicsekedtek és üléseztek a kép alatt. Húsz évig egyik sem jött rá, hogy a kép az ő vesztüket és az európai magyar állam megszületését ábrázolja. Ha valamelyiknek eszébe jutott volna, kétségtelenül rögtön leszedték volna és éppen úgy valami rettentő nagy cseh győzelemről szóló képet tettek volna helyébe, ahogy a Kossuth-szobrokat leszedték a talapzatokról és Stefanikot raktak oda helyette.

Ezt nekem még hetekkel ezelőtt elmondta Szijj Ferenc. Mulatságosnak találtam a dolgot; az volt első gondolatom, hogy megirom az újságban. De már második gondolatommal eszembe jutott, hogy ez nem volna helyes. Sőt nagyon veszedelmes lehetne. Komárom még a cseheké volt akkor. Ha megtudják, hogy mit ábrázol az a csatakép, utolsó pillanatban még elkobozzák és leszedik. Ennélfogva hallgattam a Feszty-képről.

Most már elmondhatom nyugodtan. A kép megint a mienk, a Kultur-palota is, Komárom maga is. Most már nem nyúlhatnak a képhez. S a kép alatt most már csak magyarok fognak ülést tartani.

Voinovich Géza barátomhoz és elnökömhöz szólok. A Felvidék visszacsatolásának emlékére azt az ünnepi lépést tehetné a Kisfaludy-Társaság, hogy egy legközelebbi ülését ne a fővárosban tartsa, hanem Komáromban, a Feszty-kép alatt.

Harsányi Zsolt.

A Vasutasok Országos Gazdasági Egyesületének választmányi ülése

A *Vasutasok Országos Gazdasági Egyesületének* választmányi ülésén *Robert Emil* országos elnök megnyitója után dr. *Gerencséry Mihály* ügyvezető elnök méltatta a nemzet életében annyira fontos legutóbbi eseményeket.

— Gondoljunk elsősorban azokra, akiknek ezt a nagy boldogságot köszönhetjük — mondotta többek között. — Gondoljunk Kormányzó Urunkra, a magyar férfierények megtestesitőjére.

A választmány tagjai helyükről felemelkedve, szünni nem akaró tapssal, éljenzéssel ünnepelték a Kormányzót. Ugyancsak meleg ünneplésben részesitették *Imrédy Bélát, Kánya Kálmánt* és gróf *Teleki Pált.*

— Az ő együttes munkájuknak köszönhető — folytatta dr. Gerencséry — ez a ma még fel sem becsülhető óriási eredmény, amelyet logikus törvényszerűséggel csakhamar követni fognak a többi események.

Ezután hálásan emlékezett meg a nemzet két nagy barátjáról: *Mussoliniról* és *Hitlerről* s elismeréssel szólott a felvidéki magyarság vezetőinek: gróf *Esterházy Jánosnak* és *Jaross Andornak* munkájáról.

A napirend tárgyalása folyamán a választmány a *Horthy-repülőalapnak 200 pengőt* és a *„Magyar a magyarért" mozgalom javára ugyanilyen összeget szavazott meg.* A vidéki elnökök csoportjaik zászlóadományozási- és pénzgyüjtési mozgalmának kitünő eredményeiről számoltak be.

Varasdy Géza főszámtartó javaslatára a választmány *450 pengőt engedélyezett 27 szegénysorsu vasutas segélyezésére,* majd örömmel vette tudomásul, hogy az Egyesület tagjainak létszáma immár *meghaladja a 26.000-et.*

Pillich Nándor központi főtitkár jelentésében hangsulyozta, hogy a munkásság nagyjelentőségü *nyugbér-reviziójában* a döntés a legközelebbi napokban várható. A vasutasság most azt szeretné elérni, hogy a karácsony előtt esedékes jutalékösszegek elosztásából *a külszolgálati alkalmazottak az eddiginél méltányosabb alapon részesedjenek.* A VOGE országos vezetősége legközelebb tárgyal a *debreceni HÉV* és a *debrecen-nyirbátori* vasutasság helyzetének javitásáról, a *Nyiregyházvidéki Kisvasutak* személyzetének kérését pedig a kormány elé szándékozik terjeszteni.

Több felszólalás után *Hédervány-Kont Árpád* műszaki tanácsos előterjesztésére *a választmány lelkes üdvözletét küldte a debreceni ősi kollégiumnak,* mint a magyar kultura védőbástyájának.

Rath német követségi tanácsos szerdán délután belehalt sérüléseibe

Párizs, nov. 9. A sulyosan sebesült Rath német követségi tanácsos állapota a szerdai nap folyamán állandóan rosszabbodott és bár négy vérátömlesztést hajtottak rajta végre, *nem tudták megmenteni az életnek. Délután négy órakor megkezdődött az agónia és másfél óra mulva, félhatkor beállott a halál.*

Dr. *Magnus* és dr. *Brandt* utolsó jelentésében megállapitja, hogy a halál a golyóokozta sérülések folytán következett be. Dr. *Baumgartner* francia orvos a műtétet és a seb kezelését *a leggondosabban hajtotta végre.* A francia ápolószemélyzet is *önfeláldozó munkát végzett.*

Lebrun köztársasági elnök szárnysegéde utján fejezte ki részvétét, *Colson* tábornok, vezérkari főnök pedig személyesen tolmácsolta a magáét a német nagykövetségen.

NAPI HIREK

Meteor

Olvasom, hogy magyar földet ért egy hullócsillag. Valahol Kaposvár környékén frissen hullott meteorkövet találtak. Kényszerleszállást hajtott végre a világür forró és villámgyors repülője. Kőteste talán még lihegett és tüzelt, ahogy félig a talajba furódva, ott hevert megbénulva a számára idegen bolygón . . . Nem tehetek róla, nem tudom élettelen tárgynak elképzelni ezt a tulvilági ritka vendéget. Népdalokban és nagy költőink verseiben annyiszor szerepel megszemélyesitve. Petőfinek számos gyönyörü hasonlata füződik hozzá és mikor egy „boldog éjjel" együtt ült kedvesével a kis kertben, saját magát képzelte el nyugtalan, lázadó meteornak: „Nem jó csillag lett volna énbelőlem . . . nem kellene énnékem a menyország, lejárnék én minden estén kedves rózsám tehozzád."

Egyszer régen magam is láttam egy ilyen égi küldöttet. Vagy legalább is abban a hitben voltam, hogy azt látom. Egy nyári reggel, eget-földet rázó vihar után a városszéli mezőn gyerekpajtásaim riadt áhitattal álltak körül egy furcsa alaku, fémes-kormos szinü kőkölöncöt. Egyik sem mert közel menni hozzá. Mikor közéjük furakodtam, ezt suttogták:

— Hallottad az éjjel azt a rettentő dördülést. Akkor csapott le az égből.

Magam is ugy emlékeztem, hogy a különös kődarab azelőtt nem volt ott. Szivdobogva néztem. A fű le volt perzselve körülötte, s olyan volt, mintha belül még tüzelne. Ez lenne csakugyan a mennydörgős mennykő, amit a felnőttek karakán fohászkodásaiból ismertem? Ahhoz képest eléggé ártalmatlannak tetszett.

Bizonyosat sohasem tudtunk meg a kő eredetéről. Később hallottam, hogy előző napokban sátoroscigányok tanyáztak arrafelé, talán ők hengergették oda. De ez tulegyszerü magyarázat volt. Azontul is babonás tisztelettel kerülgettük a követ, amig csak szépen be nem nőtte a moha.

Ma már tudom, hogy egy valódi meteorkőnek biztos és határozott ismertetőjelei vannak. Ez a kaposvári meteor, ha csakugyan az, nem fog a lezuhanás helyén bemohosodni. A tudósok gondjaikba veszik, megvizsgálják, beskatulyázzák, muzeumba helyezik el.

De akkor is titokzatos marad: távoli világok kővémeredt üzenete.

Lictor.

— **Cimadományozás.** A kormányzó *Nagy József* műszaki főtanácsosnak nyugalombavonulása alkalmából a miniszteri tanácsosi cimet adományozta.

— **A kormányzó elismerése.** A kormányzó megengedte, hogy *Novák Ervin* miniszteri műszaki tanácsosnak a magyar filmügyek terén szerzett érdemeiért *ujbóli* elismerését tudtul adják.

— **Kánya Kálmánt kérte fel keresztapául egy ipolysági borbélymester.** Ipolyságról jelentik: Mészáros István borbélymester most született fia keresztapjául megható levélben *Kánya Kálmán* külügyminisztert kérte fel.

Kemál Atatürk állapota ismét válságosra fordult

Dzselal Bayar miniszterelnök különvonaton Istanbulba érkezett

Istanbul, nov. 9. *Kemál Atatürk* köztársasági elnök állapota kedden *ismét válságosra fordult.* A szerdán délelőtt 10 órakor kiadott orvosi jelentés szerint *a beteg az éjszakát rosszul töltötte. Állapota változatlanul komoly.* Hőmérséklete *38.8,* érverése *128,* lélegzete *28.*

A Dolma Bagcse-palotában nagyon nyomott a hangulat. A kormány részéről minden intézkedés megtörtént a nemzetgyülés összehivására. *Dzselal Bayar* miniszterelnök *különvonaton Ankarából Istanbulba érkezett* és azonnal a Dolma Bagcsepalotába sietett. A betegágynál tartózkodik Kemál Atatürk egyik legbizalmasabb barátja: *Fehti* londoni török nagykövet is, akit *az elnök utódjául szemelt ki.*

Egyre sulyosabb a nagybeteg állapota

Isztanbul, nov. 9. Szerdán este 8 órakor ujra orvosi jelentést adtak ki *Atatürk* elnök egészségi állapotáról. Eszerint a beteg fáradt, *állapota még komolyabbra fordult.*

— **Felhivás a budapesti olasz kolónia tagjaihoz.** Az olasz királyi követség közli: „1938 november 11-én, pénteken délelőtt 11 órakor *Olaszország* királya és *Etiópia* császára őfelsége születésnapja alkalmából, Olaszország minisztere, gróf *Luigi Orazio Vinci Gigliucci* budapesti követ őnagyméltósága szivesen látja az Olasz Kir. Követségen (Esterházy-utca 40.) az egész budapesti olasz kolónia tagjait. Az összes olaszokat felhivják a megjelenésre."

— **Autobuszközlekedés a Felvidék visszacsatolt területein.** A MÁV igazgatósága közli, hogy a *Felvidék* visszacsatolt magyarlakta területein ezelőtt a Cseh-Szlovák Államvasutak által üzemben tartott autobuszvonalak közül a *Komárom—Dunamócs—Esztergom,* továbbá a *Komárom—Köbölkut—Magyarszögyén,* valamint az *Esztergom—Ipolyszalka—Letkés* közötti utvonalon november 10-én, *Dunaszerdahely—Bős—Somorja* között 11-én és *Érsekujvár—Kolta—Csuz* között 12-én inditja meg az autobuszközlekedést.

— **Öngyilkossági kisérlet a mozi előcsarnokában.** Szerdán este a Capitol-mozgó előcsarnokában, mialatt az előadás folyt, egy 30 évesnek látszó, jól öltözött csinos nő hirtelen rosszul lett és összeesett. A mentők a Rókus-kórházba vitték. Itt az orvosok megállapitották, hogy ismeretlen méreggel megmérgezte magát. Találtak nála egy szinházi bérletjegyet, *Nagy Erna* névre kiállitva, de lehet, hogy a jegyet kölcsön kérte. Eszméletlensége miatt kihallgatni nem lehetett.

— **Egy arculütés véres következményei.** Orosházáról jelentik: Csorváson *Róczó János* kovácsműhelyében *Ivanics János* 18 éves tanulót a mester 22 éves segédfia valami hiba miatt az összeszólalkozás hevében *arculütötte. Ivanics* erre revolvert rántott és *hasbalőtte a segédet,* akit sulyos állapotban a gyulai kórházba vittek. A tanuló ezután elmenekült. A csendőrök a temetőben találtak rá. *Ivanics János* a csendőrökre *revolveréből kétszer rálőtt,* mire a csendőrök is fegyverüket használták. *Az egyik golyó a tanulót megölte.* A vizsgálat megállapitotta, hogy *a csendőrök fegyverhasználata jogos volt.*

— **Dr. Szent-Györgyi Albert ünneplése Párizsban.** Párizsból jelentik: A francia tudományos világ az ünnepségek egész sorát rendezi dr. *Szent-Györgyi Albert* tiszteletére, akit szombaton avattak a párizsi egyetem diszdoktorává. A Nobel-dijas tudós szerdán nagysikerü tudományos előadást tartott a Sorbonne-on. Dr. *Szent-Györgyi Albert* ez alkalommal tett nyilatkozatában hangoztatta, hogy *Magyarországot közelebb kell hozni az ősi francia kulturához.* Szükséges egy magyar diákotthon felépitése az egyetemi város keretében. Kijelentette, hogy a magyar propaganda a nemzet létkérdése, de a maga részéről csak egy igazán hatásos propagandát ismer és ez *szociális és kulturális életünk kiépitése és kimélyitése.* Franciaországban igen meleg fogadtatásban volt részem — mondotta nyilatkozatában Szent-Györgyi —, ez nem szólhatott csupán személyemnek, egyuttal kifejezése annak, hogy Franciaország kezdi megérteni azt, hogy mi, magyarok, csupán tarthatatlan igazságtalanságokat akarunk kiküszöbölni, természetes jogainkat akarjuk és azt, hogy szomszédainkkal való megértésben nyugodtan dolgozhassunk a nyugati kulturáért, amelyet sok évszázadon keresztül védelmeztünk.

— **Báró Podmaniczky Gyuláné temetése.** Özv. báró *Podmaniczky Gyulánét, Eckhardt Tibor* országgyülési képviselő anyósát, szerdán délelőtt temették el nagy részvét mellett a Kerepesi-uti temető dúsan feldiszitett halottasházából. A végtisztességen a gyászbaborult családon kivül a főváros társadalmi életének és a politikai közéletnek számos kiválósága jelent meg. Ott voltak: báró *Radvánszky Albert,* a felsőház alelnöke és neje, báró *Prónay Dezső* ny. államtitkár, báró *Prónay Károly,* gróf *Serényi László* és neje, *Maugras* francia és *Montgomery* amerikai követ, továbbá *Horthy Béla, Sárkány Ernő* országgyülési képviselő, *Tildy Zoltán* országgyülési képviselő, a független kisgazdapárt ügyvezető alelnöke és *Szentiványi Lajos* ny. főispán, országos pártigazgató vezetésével a független kisgazdapárt képviselő tagjai és a központi pártiroda tisztviselői kara. Az egyházi bucsuztatást *Raffay Sándor* evangélikus püspök végezte. A megható gyászbeszéd és az énekkar gyászéneke után a koporsót és a nagyszámu koszorut halottaskocsira tették, amely a holttestet az *aszódi* családi kriptába vitte. A nagyasszonyt rövid ima után ott helyezték örök nyugalomra.

— **Meghiusult az „Isteni szél" japán repülőgép távolsági rekordjának megdöntésére irányuló olasz kisérlet.** Rómából jelentik: A „Santo Francesco" kétmotoros repülőgép kedden éjfél után elindult a római repülőtérről Tokió felé, hogy megdöntse a japán „Isteni szél" repülőgép áprilisban felállitott rekordját. A gépet *Lualdi* ujságiró, a Stampa munkatársa vezette és a gépen utazott két másik ujságiró, egy rádiós és egy szerelő. Beirutból érkező későbbi jelentés szerint az olasz repülők Beirut közelében kényszerleszállást hajtottak végre s eközben *a gép két szárnya megrongálódott, a rádiós pedig megsérült.* Az olasz repülők az utat nem tudják folytatni, de a *Róma—Beirut*-szakaszon mégis sikerült uj gyorsasági rekordot felállitaniok, mert az utat öt óra alatt, 474 kilométeres óraátlaggal tették meg.

— **A kanadai ötösikreken mandulaműtétet hajtottak végre.** Callenderből (Ontario) jelentik, hogy a kanadai Dion-ötösikreken ma délután sikeres mandulaeltávolitó műtétet hajtottak végre. Mind az öt ikret alávetették a műtétnek. (MTI.)

— **Ügyvédi hir.** Dr. *Bálint Artur,* a Magyar Ujságirók Egyesületének ügyésze, irodáját V., Személynök-utca 21/23. szám alá helyezte át.

LORD ROTHERMERE BUDAPESTEN

— A magyar nemzet nagy barátja eljött, hogy résztvegyen az ország örömünnepén — a kassai bevonuláson. —

(Gáspár Antal rajza.)

A MAGYAR CSERKÉSZ: Jó munkát! — a jövőben is . . .

Fenn és lenn

Padlást fosztogatott egy kezdő
Tolvaj. Elcsipték tegnap este.
A pincébe bujt. Ott találták meg.
Pedig — elég magasan kezdte!

Százéves ember

Százéves embert kérdik: hogyan élt?
Azt mondta, ha lehet e hirnek hinni:
Egy tanácsot tudok adni csupán:
„Száz évig kell — dohányozni, meg inni!"

(—kas.)

A Pesti Hirlaphoz érkezett hazafias célu adományok

A *Pesti Hirlaphoz* a következő ujabb hazafias célu adományok érkeztek:

Magyar a magyarért!:

A *Pesti Hirlap* szerkesztőségi tagjai és tisztviselői havi fizetésének két százaléka: 1000 P.

Trebitsch S. és Fia budapesti lerakata (Deák Ferenc-tér 3.): 200 P.

Erdős malmok (Kapuvár, Bősárkány): 100 P.

Iparos Kör és tagjai (Nyirbátor): 53 P 20 f.

Lloyd csokoládéárugyár (Lőportár-utca 12.): 50 P és 150 kiló csokoládé.

Pénteki Borgazda Társaság: 40 P.

A mesztegnyői gazdaság cselédei: 31 P 7 f.

„Fillér Asztaltársaság" (Székely-vendéglő, Péterffy Sándor-utca 27.): 20 P.

Székely János-féle vendéglő vendégeinek adománya: 10 P 10 f.

Id. özv. *Szitányi Károlyné* (Dunaföldvár): 10 P.
Horváth Albert kereskedő (József-körut 9.): 10 P.
Quastler Vilmos: 10 P.
Papkeszi MÁV állomásszemélyzete: 9 P.
Heller Adolf (Fóthy-ut 22.): 5 P.
B. S. adománya: 2 P.
O. E. T. adománya: 2 P.

Eddigi gyüjtésünk: 12.305.94.

A Nemzeti Repülőalapra:

Trebitsch S. és Fia budapesti lerakata (Deák Ferenc-tér 3.): 100 P.
Dr. *Winkler Lajos* (Eskü-tér 7.): 50 P.

A kormányzóné inségenyhitő mozgalmára:

Trebitsch S. és Fia budapesti lerakata (Deák Ferenc-tér 3.): 100 P.
Dr. *Winkler Lajos* (Eskü-tér 7.): 50 P.
Hanák Nándor igazgató: 10 P.
Horváth Albert kereskedő (József-körut 9.): 10 P.
B. S. adománya: 2 P.

— **Halálozás.** Özv. *Riedl Frigyesné* november 8-án 91 éves korában elhunyt. *Rékai Nándor* karnagy, zeneszerző, *Rékai Frigyes* ny. min. tanácsos és *Bornes Máténé* ny. MÁV főfelügyelő neje édesanyjukat gyászolják.

Kunvári Menyhért mérnök e hó 8-án elhunyt. Temetése 10-én, csütörtökön, a rákoskeresztúri izr. temetőben, déli 1 órakor.

Bourdon, az *Ujságirók Nemzeti Szervezetének* elnöke, a nemzetközi ujságiró-szövetség megalapitója, több társadalmi egyesület elnöke, neves műbiráló, 70 éves korában *Párizsban* meghalt.

— **Lord Rothermere válasza a debreceni református kollégium üdvözlőiratára.** *Debrecenből* jelentik: Az itteni református kollégium igazgatósága, tanári kara és ifjusága a kollégium jubileuma alkalmából diszes kivitelü üdvözlőiratban köszöntötte *Rothermere* lordot, a magyarság nagy barátját, aki az üdvözlésre *Kállay Kálmán* igazgató cimére október 28-iki keltezéssel a következő választ küldte:

„*Kedves Uram!* Nagyon köszönöm a debreceni református kollégiumnak azt a diszes üdvözlőiratot, amellyel a kollégium alapitásának 400-ik évfordulója alkalmából küldöttek nekem. Magyarország minden barátja rokonszenves érdeklődéssel és aggódó lélekkel kiséri figyelemmel azokat a tanácskozásokat, amelyek most vannak folyamatban, hogy jóvátegyék a trianoni béke által Magyarországnak okozott igazságtalanságokat és *addig nem is lesznek Magyarország barátai boldogok, amig Magyarország teljes igazsághoz nem jut.* Teljes hűséggel Ön iránt: *Rothermere.*"

— **Ritka hindu ünnep Indiában.** *Londonból* jelentik: A hinduk kedden Indiában nagyon ritka ünnepet tartottak, a *Churamoni-Yoga*-ünnepet, amely csak akkor szerepel a hindu naptáron, ha egy holdfogyatkozás hétfőre esik, ami mult hétfőn huszonhét év után először következett be. *Milliókra menő hindu fürdött kedden reggel a Gangesban, „hogy megtisztuljanak bűneiktől".* A Szent folyó felé tartó népvándorlás *Kalkuttában* olyan tolongást idézett elő, hogy körülbelül *négyszáz zarándok eltünt. Többszáz szerencsétlenség is történt.*

— **Pokolgépes merényletet követtek el a Vancouver hajó ellen.** San Franciscóból jelentik: A *Vancouver* német teherhajó belsejének másodszori vizsgálata után a szakértők egyetértően arra a véleményre jutottak, hogy *a hajó ellen pokolgépes merényletet követtek el.* A pokolgép esetleg *hajókötélhez volt erősitve.* Az államügyész és a hatóságok többsége azon a nézeten van, hogy a robbanóanyagot *időre beállitott készülékkel gyujtották meg.*

— **Az olasz-magyar idegenforgalmi tárgyalások.** Szerdán délelőtt a kereskedelmi és közlekedésügyi minisztériumban folytatták az olasz-magyar idegenforgalmi megbeszéléseket. A tárgyaláson *Tormay Géza* államtitkár, az OMIH elnöke elnökölt. A magyar javaslatokat *Bogsch Aladár,* gróf *Zichy Nándor, Paikert Géza* és báró *Bothmer Károly* terjesztették elő, mig olasz részről *Magrini Probo* államtitkár, *Mengoni Mario* és *Santelli Pál* vettek részt a tárgyaláson. Több időszerü idegenforgalmi kérdés került megbeszélésre. Szó volt arról, hogy ugy Budapesten, mint a nagy olasz városokban, az operaházi előadások szüneteiben kiváló irók érdekes és szines idegenforgalmi tárgyu előadásokat tartanak, amelyeket a rádió kölcsönösen közvetiteni fog, a magyar és olasz idegenforgalmi szervezetek kölcsönösen kicserélik idegenforgalmi filmjeiket, a filmhiradókban mindkét ország kölcsönösen közöl idegenforgalmi eseményeket. Szóba került az utazási irodák tisztviselőinek kölcsönös tanulmányutja és sok más érdekes idegenforgalmi kérdés is. *Magrini Probo,* az Olasz Idegenforgalmi Hivatal elnöke, közvetlen munkatársa *Alfieri Dino* olasz népművelési és propagandaügyi miniszternek, aki nagy magyarbarátságáról ismeretes. Ugy *Magrini Probo,* mint *Mengoni Mario,* az ENIT főfelügyelője, a szerdai olasz-magyar idegenforgalmi tárgyalások alkalmával hangoztatták, hogy Olaszország az olasz-magyar idegenforgalmi egyezmény megkötését nagyon szivesen fogadja és kész arra, hogy a magyar idegenforgalmi érdekeket a legmesszebbmenően támogassa.

— **Egy asszony bosszuból lelőtt egy olasz herceget az utcán.** Milánóból jelentik: A város egyik utcáján véres dráma játszódott le: A negyvenéves *Maria Antonietta Mazzarini* asszony rövid, heves szóváltás után *öt revolverlövéssel rálőtt a hatvankilencéves Luigi Alberico Trivulzio hercegre.* A herceg, akinek a felesége a királyné udvarhölgye, kórházba szállitása után *meghalt.* A gyilkos asszonyt letartóztatták. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy a herceg tizenöt évi barátság után elhagyta; tettét *bosszuból követte el.*

Heves köztársasági ellentámadások a spanyol harctéren

Légitámadás Barcelona, Tarragona és Kartagéna ellen

A Pesti Hirlap és az International News Service különtudósitójának jelentése.

Bilbao, nov. 9. *Leridától* délnyugatra, a köztársasági hadsereg huszezer emberrel nagyszabásu támadást inditott, de ez néhány óra mulva összeroppant a nemzeti tüzérség és lovasság beavatkozása folytán. *Soses* és *Aytona* vidékén a köztársaságiak rohamcsapatai átmeneti terepnyereség után kénytelenek voltak visszatérni előbbi állásaikba. A veszteségek mindkét oldalon nagyon sulyosak. A harc még folyik.

Egy nemzeti bombavetőraj elmult éjjel légitámadást intézett *Barcelona, Tarragona* és a *kartagénai hadikikötő* ellen. *Kartagénában* a bombák sulyos károkat okoztak, egy telitalálat erősen megrongálta a *Cervantes* páncélos cirkálót. *Barcelonában* néhány ház leégett.

Kelemen Krizosztom főapát előadása Szent Istvánról

Az *Országos Nemzeti Klub* szerdán este tartotta *Karafiáth Jenő* titkos tanácsos, főpolgármester elnöklésével évadnyitó összejövetelét az Országos Kaszinó különtermében. A nagyszámu előkelő közönség előtt *Kelemen Krizosztom* pannonhalmi főapát „Szent István király, mint nemzetünk nevelője" cimmel tartott előadást.

— Az ifju magyar király már uralkodásának elején látta, hogy a régi hit hitelét vesztette — mondotta többek között — és hogy erkölcsi összefogó erő nélkül szétzüllik a magyar élet. A nemzete jövőjéért való aggodalom hatalmas rugója volt honmentő cselekvésének. De Szent István elsősorban mégis *meggyőződéses hitvalló ember volt*. Azt, amit benső énje legnagyobb értékének tartott: *a hitét akarta népe közkincsévé tenni*. Igy indul utjára magyar földön a nyugati keresztény művelődés. Román templomok, várkastélyok, erődök épülnek, a káptalanok és kolostorok mellett iskolák nyilnak. A nép eltanulja a földművelést, az ipart. *Lassanként polgáriasodó élet tölti meg a falukat és városokat*.

— Szent István — folytatta *Kelemen Krizosztom* — a régi magyar életből csak a korhadt elemeket vetette ki. Ha nemzete létérdekéről volt szó, akkor kivonta ősének, Árpádnak kardját; igy az országfoglaló hadjáratra indult Konrád császáron európai hirü győzelmet aratott. Ha alkotásait kellett megvédenie, akkor a gyermekeit fenyitő apa szigorával használta kardját saját vérével szemben is.

Végül a főapát a következőkép jellemezte első nagy királyunk országlásának alapelveit:

— Szent István messze ragyogó példájával, emberfölötti kulturpolitikai működésével, örökérvényü nevelő intézményeinek alkotásával, a hithirdetők hősi elszántságával s a munkájában levő isteni áldás erejével *megérdemli a nemzet apostolának kegyeletes nevét*. A haladás utja, amelyet kijelölt, a „*különbnek lenni*" jelszavában foglalható össze. A hivatástudat, melyet népe szivébe ojtott: *vártát állni a Kárpát-koszoruzta viharforgóban, őrizni és tovább adni a nyugati keresztény művelődést*. És a magyar szinte egy évezreden át életével, vére hullásával pecsételte meg hűségét első és legnagyobb királya alapvetéséhez.

A megjelent előkelő hallgatóság nagy tetszéssel fogadta *Kelemen Krizosztom* előadását.

Ciano és Francois-Poncet tanácskozása

Róma, nov. 9. (Inf.) *François-Poncet*, Franciaország ujonnan kinevezett római nagykövete szerdán meglátogatta gróf Ciano külügyminisztert. A két diplomata első megbeszélése háromnegyed óra hosszat tartott.

Csendes, száraz, részben ködös idő

A köd, amely második napja időjárásunk fő jellegét képezi, szerdán reggel még országos volt. Később azonban szakadozottá vált, de felette borult volt az ég, ugyhogy a napsütés melegitő hatása a ködtelen helyeken sem tudott érvényesülni. *Este a levegő átlátszósága általában javult, viszont a borulás tovább fejlődött.*

A nagyvonalu időhelyzet fejlődése Közép- és Kelet-Európa felett nagynyomásu léghalmazt mutat, amelyben a csapadék igen gyér, az idő csendes, erősen hüvös, sokfelé ködös. *Nyugat-Európa egy nagy atlanti ciklon szelid, déli előáramát érzi, amely csak ir partokon erősödik fel.*

A balti északkelengyel légtér hideg tömegei nem jönnek át a Kárpátokon. Magyarország továbbra is a nagynyomásu léghalmaz időirányitása alatt marad, aminek a következménye a csendes, jórészt száraz jelleg, részben még ködös idő. A hőmérséklet ezután is a köd fejlődése és oszlása szerint helyileg különbözően, nagyjából az eddigi nivón marad. A kilátás péntekre elég biztató.

Hivatalos időjelentés

A Meteorológiai Intézet jelenti november 9-én este: Európa nagyjából három különböző időjárási jelleggel biró területre oszlik. Az északkeleti, keleti országokban hideg sarkvidéki eredetü légáramlás uralkodik, a hideg levegőtömegek azonban csak lassan szivárognak a Kárpátok felé. Nyugat-Európában megélénkült a déli-délnyugati légáramlás és a szubtrópusok felől meleg levegőt hoz. Európa középső részein a két különböző hőmérsékletü légáramlás között aránylag csendes, ködös az idő.

Hazánkban ma is az ország legnagyobb részét köd boritotta. Csupán a déli megyékben volt napsütés és ennek következtében erősebb déli felmelegedés, amely azonban már nem érte el a tegnapi mértéket. A legmagasabb hőmérséklet Pécsett 15 fok volt, mig az ország többi részein csak 10—12 fokot mértek. A hegyek ma már részben szintén belejutottak a ködtengerbe, de még igy is kaptak bőven napsütést és a hőmérséklet ott meghaladta a 10 fokot. Egy-két helyen volt kisebb ködszitálás.

Budapesten este 9 órakor a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámitott légnyomás 769 milliméter, mérsékelten emelkedő.

Várható időjárás a következő 24 órára: Gyenge légáramlás. Sok helyen még köd. Néhány helyen ködszitálás. A hőmérséklet alig változik.

—

Vizállás. Duna: Komárom és Mohács között árad, máshol apad, alacsony vizállásu. Bécs —30, Pozsony 154, Komárom 314, Budapest 219, Paks 14, Baja 67, Mohács 84. **Dráva:** Barcs —94, Drávaszabolcs 12, Eszék 16. **Száva:** Bród 168. **Tisza:** Záhonyig apad, lejebb árad, Tokaj—Szolnok közt közepes, máshol alacsony vizállásu. Tiszabecs 51, Vásárosnamény 198, Tokaj 395, Tiszafüred 350, Szolnok 268, Csongrád 122, Szeged 124. **Szamos6** Csenger 78. **Körös:** Körösszakáll 70, Békés 94, Gyoma 102. **Maros:** Makó 14. **Balaton:** Siófok 59. **Velencei tó:** Agárd 22.

LEGUJABB

Chamberlain békebeszéde a londoni Lordmajor lakomáján

London, nov. 9. (Magyar Távirati Iroda.) Chamberlain miniszterelnök a Lordmayor avatási lakomáján a londoni Guildhallban hosszabb beszédet mondott, amelyben a müncheni egyezménnyel foglalkozott.

— Szabaduljunk meg — mondta — attól a gondolattól, hogy Münchenben az ellentétes kormányrendszerek ütköztek össze és hogy az eredmények egyik vagy másik oldal győzelme volt. Münchennek éppen az volt egyik legörvendetesebb vonása, hogy kitünt, hogy a különböző kormányrendszereket követő négy nagyhatalom összeülhetett és megegyezhetett korunk egyik legtövisesebb és legveszedelmesebb nemzetközi problémája elintézésének fővonalaiban.

— Politikám főcélja: 1. *a békét fenntartani*, 2. *Angliát oly erőssé tenni, hogy mindenütt tiszteljék*, 3. *a gazdasági jólétet előmozditani*, 4. *a nép létszinvonalát emelni*.

— A békéért fogunk szakadatlanul dolgozni. Ez nem jelenti azt, hogy más népek ügyeibe avatkozunk, vagy a világrendőr szerepére vállalkozunk, de ha a békét fenyegetve látjuk, minden befolyásunkat annak megmentésére használjuk fel és ha háboru törne ki, mindent elkövetnének, hogy annak véget vessünk. Anglia erősebb befolyást gyakorolhat a béke sorsára, mint bármely más ország. Ennek főoka az az általános felismerés, hogy amit keresünk, azaz a béke, a biztonság és az igazság, mindenki számára törvény, rend, józan ész és jóhiszemüség alapja.

— Ne gondoljuk — így folytatta Chamberlain —, hogy München a csehszlovák kérdés elintézésével kezdődött és végződött. Az értekezlet befejezését követő napon hosszasabban beszélgettem a német kancellárral, majd közös nyilatkozatot tettünk.

— *Csak a bizalmatlanságtól tulfütött elemek gyanithatják ebben a kifogástalan okiratban az angol-francia kötelék lazitását. Viszonyunk Franciaországhoz oly régi és bizalmas, hogy ilyen állitások egy pillanatig sem állhatnak meg.* A legnagyobb örömmel nézünk én és lord Halifax párizsi látogatásunk elé. Tevékeny békepolitikánk a gyanu és az ellentétek valamennyi okának kiküszöbölésére irányul. Ezért kezdettől fogva az angol-olasz viszony javitására törekedtem és most, miután nem tekintjük *többé a spanyol viszályt az európai béke fenyegetésének*, rövidesen hatályba lép az egyezmény, ami meggyőződésem szerint előbbre fogja vinni az általános európai megbékitést.

— Majd ha eljön az általános bizalom uj korszaka, mindnyájan készen leszünk egyszerre leszerelni. Addig azonban nem szolgálná a béke ügyét az egyoldalu leszerelés, ellenkezőleg olyan szinvonalon kell tartanunk haderőnket, amely arányban áll felelősségünkkel. Megitélésem szerint az európai viszonyok a szeptemberi zavarok után kezdenk lecsillapodni. Lássunk feladatunkhoz azzal az eltökéltséggel, hogy az uj élet boldogabb és szerencsésebb lesz, mint a régi volt.

— Emlékezzünk . . .

November 9.

1914 *A cs. és kir. zombori 23. gyalogezred az oroszok ellen viselt 1914. évi támadó hadjárat folyamán a cs. és kir. budapesti 32. gyaloghadosztály kötelékében harcolt. E napon az ezred a Tarnawa-Gorna mellett sikeresen küzdött. Vitézségével és személyes bátorságával kitünt Mayer András ezredes, akkor százados és századparancsnok, aki századát egy ellenséges rajtaütés elháritására nagy lélekjelenléttel, öntevékenyen és vitézül bevetette és egy döntő fontosságu magaslatot megszállott. Ezáltal ezredének készenlétbehelyezését biztositotta és a főerőnek a völgyön való zavartalan elvonulását elősegitette. Mayer százados ezért a fegyverténYéért a tiszti arany vitézségi érmet kapta.*

*

A cs. és kir. nyiregyházi 15. huszárezred 1. és 2. százada az oroszok ellen viselt 1914. évi novemberi támadó hadjáratban részt vett a november 9-től 15-ig tartó krakókörnyéki felvonulásban. E napon Karczag János őrmester Proszowicenél tiz huszárral elsőnek kelt át a Visztulán. Itt leszállt a lóról, felmászott a gátra és karabélytüzzel elkergette a felbukkanó kozákokat. Ezzel az őt kiküldő felderitő különitménynek a Visztulán való átkelését megkönnyitette.

1917 *Kirják István 21. repülőszázadbeli szakaszvezető ezen a napon vadászgépével egy felderitő gépet kisért Valstagnától keletre. Egy a felhőkből hirtelen előbukkanó vadászgép támadta meg a felderitő gépet. Kirják azonnal felismerte a veszélyt, nekitámadt és elkeseredett légi harcban le is lőtte az ellenséges gépet, amely a Monte Eckert vidékén zuhant le. Kirják elsőrendü vadászrepülő volt és főleg a juniusi támadás idején több izben tüntette ki magát. Légi harcaiban rettenthetetlen bátorság, vitézség és bajtársiasság jellemezték. Hősiességéért arany vitézségi érmet kapott.*

— **Hirtelen halál.** *Oláh János* 57 éves vállalati igazgató, aki nemrégen érkezett *Bécsből Budapestre*, kedden egy Kossuth Lajos-téri penzióban *hirtelen meghalt*. Szivbajos volt és igy valószinü, hogy ez okozta halálát. Holttestét felboncolják a törvényszéki orvostani intézetben. — Egy 65 évesnek látszó, 170 centiméter magas férfi szerdán hajnalban összeesett a Rákóczi-ut és Erzsébet-körut sarkán. Mire a mentők megérkeztek, már *meghalt*. Igazolóiratot nem találtak nála. Egy járókelő szerint a halott neve: *Davidovics József*. Személyi adatait kutatják. Felboncolják, hogy halálának okát megállapitsák.

Fagyöngy

Ma már láttam fagyöngyöt vinni az utcán, ahogy szokás, vállravetett rudon, amelyen bokrétába kötve himbálózik a fagyöngy. Mindig olyan meghitt, karácsonyi érzésem támad, ha fagyöngyöt látok, amely nálunk inkább szobadisz, mint karácsonyi jelkép, de az angol szokás egyre jobban terjed itthon is: a fagyöngy nemsokára ugyanolyan jelképe lesz nálunk a karácsonynak, mint a fenyőfa. Angliában karácsony idején a lámpára kötik a fagyöngybokrétát és az a kedves babona járja, hogy a fiu és lány, aki alatta megcsókolja egymást, jövő karácsonyra már boldog pár lesz. Nem tudom, a fagyönggyel, mint karácsonyi jelképpel együtt, átvesszük-e ezt a babonát is, de ha meggondolja az ember, milyen sok ostoba és kellemetlen babonaság van forgalomban, ezt a kedves és eléggé értelmes babonát szivesen üdvözöljük. De nekem nemcsak vidám karácsonyi szimbólum a fagyöngy, hanem egy kicsit emberi is. Gazdák, kertészek, erdészek nem szeretik a fagyöngyöt, amely élősdi növény és ártalmára van a fának, amelynek koronájában megtelepedett. Nemcsak a fák világának vannak ilyen „élősdijei", hanem az emberekének is, csak az a különös, hogy mint a fagyöngy, ugy ezek a könnyed, gondtalan emberek is, akik megtelepednek a társadalom lombkoronájában, igen sokszor egészen rokonszenves, mulatságos teremtései Istennek. Ülnek a lombban, lehetőleg elbujnak benne, nem tartoznak tulajdonképpen sehova és amit kitermelnek magukból, az többnyire csinos, tetszetős, de hasznavehetetlen ötletek, ábrándok, fantazmagóriák puha gyöngye, amely szétmállik a valóság ujjainak érintése alatt. „Bohémeknek" nevezik általában az embererdőnek ezeket a fagyöngyeit, amint a fagyöngy igazán az erdők bohémje. És ime mégis van valami hasznuk, talán nem is olyan csekély. Alkalomadtán derült tudnak elhinteni, hangulatot tudnak varázsolni maguk körül és furcsa, szines, könnyed egyéniségükkel a kedély ajándékát adják embertársaiknak. Nem vagyok kertész erdész, gazda, de szeretem, ami szép, kedves, derüs és könnyed, még akkor is, ha nincs különösebb haszna. A fagyöngy arra figyelmeztet, hogy az életünkben igen ritkán találkozik a kellemes a hasznossal és ki tudja, melyik fontosabb a kettő közül? . . . (—thy.)

— **Házasság.** Dr. *Lorenz Hugó* és buzaházi *Jánosi Béláné*, nemes *Kéler Mária* leánya, *Lorenz Éva* és néhai kissolymosi *Simó Ferenc* és *Ligety Margit* fia, kissolymosi *Simó László* f. hó 12-én, szombaton, este 7 órakor tartják esküvőjüket a belvárosi főplébániatemplomban.

Szalay Sándor farádi evang. lelkész november hó 3-án vezette oltárhoz a kisbaboti evang. templomban *Ihász Ilikét*, Ihász László kisbaboti evang. lelkész és neje, felsőeőri Stelczer Paula leányát.

Jakus Imre sárszentmiklósi evangélikus lelkész a németországi *Göttingenben* házasságot kötött *Füchsel Lottével*.

SZINHÁZ ÉS ZENE

Cigányszerelem

A Városi Szinház operett-ciklusának második estje

A *Városi Szinház* szerdai zsufolt nézőtere ujra igazolta, mennyire szerencsés, milyen időszerü ötletet valósitott meg *Márkus Dezső,* ezzel a klasszikus operett-ciklusával, amelyben a *Vig özvegyet* most *Lehár* másik legszebb operettje, a *Cigányszerelem* követte. Már-már a francia *opéra comique* határát érinti ez a Lehár-daljáték, nagyszabásu áriáival, kettőseivel, kórusaival és fináléival, érthető tehát, hogy *Márkus Dezső* annyi műgonddal és becsvággyal dolgozta ki ennek az előadásnak zenei részét, ugy a szinpadon, mint a zenekarban. A szinpad igazi csillaga persze most is *Honthy Hanna,* aki Kőrösházy Ilona régi, hires Fedák-szerepét nemcsak játékban, táncban aranyozza át a maga egyéni varázsával, hanem a szerep énekrészében is méltó a muzsikához és a többi főszereplő operai stilusához. *Kőszegi Teréz* nagyon szépen énekli és kedvesen játssza Zórikát és méltó partnere *Szedő Miklós* mellett, akinek hangja különösen érvényesül az ilyen operai igényü szerepekben, feltünik egy jó megjelenésü és frisshangu fiatal tenor, *Halmos Gyula,* akiben érdemes volna megkeresni a budapesti operettszinpad végleg megtalálhatatlannak látszó uj bonvivánját. Nevezetessége az előadásnak, hogy a budapesti közönség ujra operettszerepben láthatja legujabb kedvencét, az elragadó humorú *Kiss Manyit,* akivel *Sziklai József* és *Latabár Árpád* osztoznak a mulattatás érdemében. A harmadik felvonás még külön vonzóerővel is szolgál, *Mursi Elek* cigányzenekarával, — *„Messze a Nagyerdő"* . . . énekli a bandával Honthy Hanna és a közönség alig tud betelni vele. Egészen bizonyos, hogy ennek a sikerült Cigányszerelemnek még a Vig özvegyénél is tartósabb sikere lesz. (—y)

* **Dohnányi Berlinben.** Dohnányi Ernő Berlinben a filharmonikusoknál nagy sikerrel hangversenyezett. Beethoven E-dur zongorakoncertjét adta elő. A kisérő filharmonikusokat Furtwängler vezényelte.

* **Lamond Frederic hangversenye.** A hiteles és hirneves Liszt-tanitványok közül már csak néhányan ápolják cselekvően a nagymester szellemi örökét. *Lamond* **Frederic** közülük való és már ezért is megkülönböztetett tisztelettel tekintünk rá. A tiszteletbe csodálat vegyül, mikor a hetvenkétéves művész olyan hatalmas Beethoven-műsort tolmácsol, amelyből két hangversenyre való is bőven futná. Igaz, hogy két pianistának elegendő fizikai és szellemi erőt tömöritett belé a természet és hozzá megáldotta azzal a képességgel, hogy erejével gazdálkodni tudjon. A képzelet tüze nem emészti, az indulatok láza nem lankasztja a kitünő öreg virtuózt. Beethoven zenéjével általában, egyes nagy műveivel különösképpen, mibennünk egy titáni egyéniség lelki képe társul, számos nagy zongorajátékos meggyőző előadása nyomán. Lamondtól ezek a költői átélések távol vannak, magában talán üres fantazmagóriának itéli az ilyesmit. Ahogyan a Pathétique-et, a Waldstein-szonátát átlátszó, világos, hűvös megformálásban elénk tárja, az érdekes és tanulságos, de cseppet sem magával ragadó. Legtöbb és legőszintébb örömünk a műsor kisebb darabjaiban (Bagatellek, Ecossaises) telt. A közönség megadta a nagymultu művésznek kijáró hálás elismerés jeléül. *lv.*

* **Az Operaház kassai vendégjátéka.** Most már szinte bizonyosra vehető, hogy jövő héten szombaton és vasárnap az *Operaház* vendégszerepelni fog a *kassai szinházban.* A *János vitéz* második felvonása és *két egyfelvonásos ballet* szerepel a műsortervben. A tervhez a végleges beleegyezést a honvédelmi minisztérium adja meg, tekintettel arra, hogy Kassa is majd katonai közigazgatás alá tartozik egyelőre.

* **Lovas-szinészek szövetsége.** Hollywoodban már öt évvel ezelőtt megalakult a lovas-szinészek szövetsége. Most már ötszáz tagja van. Mindenféle cow-boy, indián, kozák és egyéb műlovar állt össze. A filmgyárak számolnak a szövetséggel, amely mindenfajta lovas tipust szállit a felvételekhez. Vagy hatvan tag működik a Cowboy és a lady cimű filmben, amelynek főszereplői *Gary Cooper* és *Merle Oberon.* Cooper különben dísztagja a szövetségnek. A szövetség tagjai kiszolgált tisztek vezetése mellett folyton gyakorolnak, hogy akármilyen nemzetbeli katonaság személyesitését vállalhassák. Puszta lovaglásért napi 11 dollárt kapnak, ha főszereplőket helyettesitenek a lovaglásban, tizenhat dollár a honorárium. Ha valami külön produkciót is kell nyujtaniok, például le kell esni a lóról, vagy egyik lóról a másikra kell ugrani stb., akkor 35 dollár a gázsi.

* **Japán est.** Nyugateurópai ember ehhez a szóhoz „Japán", kettős képzetet társit. Az egyik az országa határait szétfeszitő, világhóditó, halálmegvetésig fegyelmezett, Kinát vérbe-lángba boritó Japán. A másik a teaházak, függőkertek, selyem lámpaernyők Japánja tipegő gésákkal és alázatos mosolyu apró emberekkel. *Hisatada Otaka,* ifju japán karmester Japán békésebb, ábrándosabb arcát mutatta meg. Saját és honfitársainak, *Kishio Hiraonak* és *Hidemaro Konoenak* műveiben mintha csak egy álomvilág jelenne meg, sejtelmes, gyöngéd, szertefoszló szinekben. Ebben a muzsikában semmi nincs az erős, céltudatos, veszedelmes emberfajta sajátosságaiból. Valami határozatlan és bizonytalan vágyakozás az elérhetetlen után, gyönge kisérlet az ősi japáni zene és a nyugateurópai zenekultusz egybeforrasztására: ennyi csendül ki az egészből. Viszont ne feledjük, Japán más téren is ugyanigy kezdte... *(mja.)*

A P. H. OLCSÓ JEGYAKCIÓJA

Ujdonságok és felujitások — Vig özvegy helyett Cigányszerelem

Ezen a héten *három ujdonság* kerül akciónkba az érdekes francia szinjáték, *Országut* és a pompás uj *Fodor-vigjáték, Művészpár.* Mindenekfelett pedig a nagy érdeklődéssel várt *Vidéki történet.* Aztán van több érdekes felujitás is, a *Nótás kapitányé* a Városi Szinházban,

a Magyar a magyarért mozgalom

javára. A ma felujitott *Cigányszerelem* nagy sikere folytán vasárnap délután és este is ez kerül szinre, a *Vig özvegy helyett.* A felujitások sorában emlitendő a *Marinka táncosnő,* melynek szombat délután pénzes főpróbája lesz a *Royal szinházban,* az uj primadonna *Ania Suly* bemutatkozásával. Mig vasárnap délután a

Mosoly országa kerül

akciónkba.

A *Terézkörúti Szinpad* ujabb négy előadást küldött nagysikerü ujdonságából.

*

Jövőheti előadások. Kamara. Kedd: **Keserü aratás. — Városi.** Kedd: **Diszelőadás a kassai és pozsonyi szinészek javára. — Terézkörúti.** Hétfő, szerda, csütörtök, vas. este: **Az ugynevezett szerelem.**

*

Jegyakciós előadásaink rendjét a műsortáblázatban vastag betükkel emeljük ki.

*

Jegyárusitás: Vilmos császár-ut 78. (Telefon: 1—122—93—94—95). — Apponyi-tér 5. (Telefon: 1—833—99). — Erzsébet-körut 1. (Telefon: 1—352—96). — József-körut 30. (T. 1—343—71). — Krisztina-körut 133. (T. 1—509—24). — Horthy Miklós-ut 29. (T. 2—695—95). — Margit-körut 8. (Telefon: 1—520—25).

SZINHÁZAK		OPERAHÁZ (3, ½8)	NEMZETI (½4, ½8)	VIG (½4, 8)	MAGYAR (½4, 8)	BELVÁROSI (4, 8)	KAMARA (4, 8)	ROYAL (4, ½9)	ANDRÁSSY (½4, 8)	PESTI (4, 8)	VÁROSI (4, 8)
Csütörtök		Don Carlos B. 5.	Fekete Mária V 4	Francia sz. K.	Démon S.	Főpróba	Országut	**Mindig a nők**	**Angyalt vettem**	Művészpár	—
Péntek		Rózsalovag C. 5.	**Fekete Mária**	Francia sz. L.	Démon T.	A Conway család	Országut	**Mindig a nők**	**Angyalt vettem**	Művészpár	Aida
Szombat		Mária Ver. D. 6.	Vidéki tört. I. 5.	Francia szobal.	Démon	A Conway család	**Országut**	**Mindig a nők**	Angyalt vettem	Művészpár	**Nótás kapitány**
Vasárn.	d. u.	**A mosoly orsz.**	Két cárnő	Francia szobal.	**Légy jó mindh.**	**Ragaszkodom**	Hazajáró lélek	**Mindig a nők**	**Angyalt vettem**	**Művészpár**	**Cigányszerelem**
	este	Carmen (Munk.)	**Vidéki VIII. 5.**	Francia szobal.	Démon C.	A Conway család	Országut	**Mindig a nők**	**Angyalt vettem**	Művészpár	**Cigányszerelem**

Royal. Szombat d. u.: **Marinka a táncosnő (4). — Terézköruti (5, ¼10).** Naponta: Az ugynevezett szerelem. — Péntek, vas. este: **akcióban. — Pódium (½5, 9).** Naponta: Elő az okmányokkal! — **Komédia (½5, ½9).** Naponta: Fog ez menni. — Csütörtök, péntek, vas. d. u.: **akcióban.**

SZINHÁZAK MŰSORA

CSÜTÖRTÖK, NOV. 10.

Operaház. Don Carlos. Verdi 3 fv. operája (Bodó E., Halmos, Tutsek P., Székely, Palló, Murányi E., Koréh) (B. 5. bérl.) (½8). — **Nemzeti.** Fekete Mária. Berczell A. Károly, Antos Kálmán 3 részes misztériuma (Táray, Turányi, Csortos, Somogyi E., Juhász) (V. 4. bérl.) (½8). — **Vig.** Francia szobalány. Deval 3 fv. vigjátéka (Somlay, Tolnay K., Vizváry M., Ráday, Szombathelyi B., Dénes) (K. bérl.) (8). — **Magyar.** Démon. Francois Mauriac 3 fv. szinmüve (Makay M., Földényi, Somló V., Perényi, Simor E., Vándory) (S. bérl. (8). — **Belvárosi.** A Conway család főpróbája (8). — **Kamara.** Országut. Jean Jacques Bernard 3 fv. szinmüve (Szörényi É., Gózon, Berky L., Lehotay, Apáthy) (8). — **Royal.** Mindig a nők kezdik. László Aladár 3 fv. vigjátéka (Dayka M., Peéry P., Kertész, Rátkai, László L., Haraszthy M., Boross) (½9). — **Andrássy.** Angyalt vettem feleségül. Vaszary János, R. Dodgers 3 fv. zenés komédiája (Lázár M., Törzs, Bilicsi, Molnár, Gervay M., Fenyvessy É., Zayzon G., Szakáts) (8). — **Pesti.** Müvészpár. Fodor László 3 fv. komédiája (Mezey M., Páger, Básthy, Ladomerszky M., Bárdi, Gárdonyi, Pártos E., Peti, Keleti) (8). — **Városi.** Nincs előadás. — **Teréz-köruti.** Az ugynevezett szerelem. Claude Bonnet 5 képes vigjátéka (Gombaszögi E., Szepes L., Puskás, Ladomerszky M., Harasthy M., Dán E., Fenyő, Primusz, Rácz V.) (¼10). — **Pódium.** Elő az okmányokkal (9). — **Komédia.** Igy is mehet (Salamon és Rott felléptével (½9).

MOZIK MŰSORA

Átrium Filmszinház, II., Margit-körut 53. Tel. 154—024, 153—034. **Beszállásolás.** Fősz.: **Páger, Szeleczky, Rajnay.** Amerikai és magyar hiradók. Vasárnapi felvidéki bevonulás. Előadások: ¼6, ½8, ½10; szomb., vas., ünnep ¼4 ¼6, ½8, ½10.

City, V., Vilmos császár-ut 36—38, Tel. 111—140. Ma ¾6 és ¾8: **Csók és gong.** — ¾10-kor bemutató: **Az élet tükre.** Fősz.: Paula Wessely és Attila Hörbiger. Hiradók.

Corsó, Váci-u. 9. Tel. 18—28—18. Kertész Mihály monumentális szines filmje: **Az aranyborju** (Filmregény). Fősz.: Olivia de Havilland, George Brent. — **Földi paradicsom (Szines kulturfilm).** — **Bevonulás a Felvidékre** (Riport). Hiradó. Szombat, vasár- és ünnepnap: ½4, ½6 ½8, ½10; a többi napon ½6, ½8, ½10.

Décsi, VI., Teréz-körut 28. Tel. 125—952. **Beszállásolás** (Páger, Szeleczky). A felvidéki bevonulás. Előadások: 6, 8, 10; sz., v., ü.: 4, 6, 8, 10.

Fórum, Kossuth Lajos-u. 18. T. 189—543. **Első tavasz.** A felvidéki bevonulás. Előadások ¼6, ½8, ¾10; sz., v., ü.: ½4, ½6, ¾8, 10.

Kamara mozgó, Dohány-u. 42. T. 1—440—27 és 1—359—67. Ma: 6 és 8 órakor: **Csók és gong** (Robert Taylor). — 10 órakor premier: **Az élet tükre** (Paula Wessely, Attila Hörbiger, Peter Petersen). — **Bevonulás a Felvidékre.**

Palace, VII., Erzsébet-körut 8. Tel. 136—523. **Nehéz apának lenni.** Fősz.: Tolnay, Vizvári, Páger. Paramount és magyar hiradó. Vasárnapi felvidéki bevonulás. Naponta: 11, 2, 4, 6, 8, 10. Első három mérsékelt.

Rádius Filmszinház, VI., Nagymező-u. 22—24. Tel. 122—098, 129—250. **Egy mozgalmas éjszaka** (Desiré). Fősz.: Sacha Guitry Amerikai és magyar hiradók. Vasárnapi felvidéki bevonulás. Előadások: ¾6, ¾8, ¾10; szomb., vas., ünnep: ¾4, ¾6, ¾8, ¾10. — Vas. d. e. 11-kor matiné félhelyárakkal: **Micky-müsor.**

Royal Apolló. Tel. 141—902. 342—946. **Katja.** Vasárnapi felvidéki bevonulás. Előad.: ¼6 ½8, ¾10; sz., v., ü.: 4, 6, 8, 10. V. d. e. 11: **Szentivánéji álom félhelyárakkal.**

Savoy, Üllői-ut 2. Tel. 146—040. **Férjfogás** (Loretta Young). Hiradóban: diadalmas bevonulás a Felvidékre. Vas. délelőtt ½11-kor: Matiné. Előadások: ½4, ½6, ½8 ½10; vas. ½2-kor is. Az első előadás félhelyárakkal.

Scala, Teréz-krt. 60. T. 114—411. Ma ¼6, ½8: **Milliomos csavargó** (Warner Baxter) — ¾10: diszbemutató: **Asszonyok a börtönben** (Viviane Romance, Francis Carco).

Uránia Filmszinház, VIII., Rákóczi-ut 21. Tel. 146—045. 3-ik hétre prolongálva! **Hol voltál az éjszaka?** (Gusti Huber, Willy Fritsch). — **Táncoló ifjuság** (kisérőműsor). Felvidéki bevonulás a hiradóban! Előadások 5, ¼8, ½10; szombat, vasárnap és ünnep ¾3, 5, ¼8, ½10.

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Szerelmi vihar (Ch. Boyer). Ezerszinü vadnyugat (½4, ½6, ½8, ½10). V. d. e. ½10 és ½12: Mellékutca. **Alkotás.** Mégis ártatlan. Mesebeli játékboltban. Akik semmitől sem félnek (½4, ½6, ½8, ½10). V. d. e. 11: A három sárkány. **Astra.** Hazatérés (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). V. d. e. 11: A 3 kis ördög. **Belvárosi.** 16 éven felülieknek! Szerelmi vihar (Ch. Boyer) (4, 6, 8, 10). **Budai Apolló.** Cifra nyomoruság. London uzsorása (½5, ¾7, 9). **Capitol.** Robin Hood. A felvidéki diadalmas bevonulás (3, ¼6, ½8, ¾10). **Elit.** A zsarnok (Harry Baur). Hiradóban a felvidéki bevonulás (4, 6, 8, 10). **Józsefvárosi.** Szerelmi vihar. Variété csemege (½4, ½6, ½8, ½10). **Lloyd.** Bánatosutca (4, 6, 8, 10). **Nyugat.** A 14-es futár. Stan és Pan, a tengerészek réme (½5, 7, ½10). **Odeon.** Cifra nyomoruság. Bőg a tehén. Cirmos cica, mint kertész (¼5, ¾7, ¼10). V. d. e. ½11: A torockói menyasszony. **Orient.** Hazatérés. Stockholm, a béke városa (¼5, ¾7, ¼10). **Otthon.** Cifra nyomoruság. Nagyvárosi közlekedés (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Rialtó.** Szerelmi vihar. Hazug egér (½11, ½1, ¾3, 5, ¼8, ½10). **Simplon.** Nehéz apának lenni. Kisérő műsor. **Horthy Miklós honvédei élén bevonul Komáromba és a Felvidék visszacsatolása.** (½4, ½6, ½8, ½10). V. d. e. 11: Beethoven szerelme. **Studió.** 2-ik hétre prolongálva! Csintalan asszonyok. Külön hiradó a diadalmas felvidéki bevonulásról. (Naponta 11, 2, 4, 6, 8, 10. V. az első 2, hétk. az első 3 előadás félhelyárakkal. **Tiszti Kaszinó zártkörü filmszinháza.** Nov. 10. és 13-án: Nyugat leánya (Jeanette MacDonald, Eddi Nelson). A honvédség bevonulása a felszabadult területekre (½5 és ½8). **Tivoli.** A rend katonái (G. Man.) Bőg a tehén (¼5, 7, ½10). V. d. e. 11: A torockói menyasszony. **Turán.** Szerelmi vihar (Ch. Boyer). Ezerszinü vadnyugat (4, 6, 8, 10). V. d. e. 10 és 12: Mellékutca.

RÁDIÓ MŰSORA

Budapest I. csütörtöki műsora. 6.45 Torna, hirek, hanglemezek. Utána étrend. **10** Hirek. **10.20** és **10.45** Felolv. **11.10** Vizállás. **12** Harangszó, időjárás, utána rendőrzenekar, közben kb. **12.30** Hirek. **1.20** Időjelzés, időjárás, vizállás. **1.30** Cigányzene. **2.35** Hirek. **2.50** Müsorok. Árak. **4.15** Háztartásról. **4.45** Időjelzés, időjárás, hirek. **5** Mezőgazd. előadás. **5.30** Hangverseny, közben **6** Helyes magyarság. **6.30** Előadás. **7** Hirek **7.10** Hirek szlovák és ruszin nyelven. **7.25** Cigányzene. **8** Időszerü közvetités. Kb. **9.20** Magyar indulók. **9.40** Hirek, időjárás. **10** Hanglemez. **10.30** Hirek németül és olaszul. **10.45** Szalonzene, közben **11** Hirek angolul és franciául. **12.05** Hirek. — **Budapest II. műsora. 5** Előadás. **7.10** Angol lecke. **7.35** Előadás. **8** Cigányzene. **8.35** Hanglemez. **9** Hirek, lóversenyeredmények.

* **Előadás helyett házi főpróba.** A Belvárosi Szinház szerdán este a kitüzött „Ragaszkodom a szerelemhez" helyett házi főpróbát tartott a „Conway-család" c. ujdonságból. Nyilvános főpróba csütörtökön este, bemutató pénteken.

Beküldött hirek

* **Pénteken délelőtt nyilvános főpróba a Nemzeti Szinházban.** *Kodolányi János* „Falusi történet" cimü szindarabjának szombaton este lesz a Nemzeti Szinházban a bemutató előadása. A főszerepeket *Timár József* és *Könyves Tóth Erzsi* játszák. Ezt megelőzően pénteken délelőtt fél 11 órás kezdettel nyilvános főpróbát tartanak a darabból.

* **Lehár: „Cigányszerelem"** c. nagy operettje szerdán oly rendkivüli sikert aratott, hogy vasárnap délután és este is szinre kerül a hirdetett Vig özvegy helyett a *Városi Szinházban* a szerdai felujitás teljes szereposztásában. A nagy hegedüszólót *Végh Sándor* játssza. Vezényel *Márkus Dezső.*

* **Előkelő művész-tanárnő** hibátlan magyar és német szinpadi beszédet, ugyszintén correpetálást elfogad három és hathónapos folyamatban mérsékelt jelentkezőknek. Megbeszélések telefonon 14-33-96.

Rózsavölgyi hangversenyei:

Waldbauer-quartett Beethoven-est kedden.

Ascher Oszkár előadóestje szerdán.

I. Népsz. Zenekari-est 17-én. Vez.: **Komor.** Közr.: *Robert Odette* és *Ákos Ferenc.*

Basilides I. dalestje 18-án.

II. Muzeumi Matiné 20-án. Stabat mater.

A Koncert bérletei, rendezései:

Segovia gitárest 23-án. Zongorabérlet.

Dohnányi—Thibaud 25-én. Zongorabérlet.

Fischer Edwin kamarazenekarával 28-án. (Városi 8.) *Mesterbérlet* kék, sárga.

Francescatti—Georgesco (zenekari) dec. 2. Városi 8. *Mesterbérlet* sárga, kék.

Brailowsky dec. 3. (*Mesterbérlet* kék.)

Bérletek, egyes jegyek fenti estékre mától!

Linz Márta hegedüestje 19-én.

Swaine táncmatinéja 20-án.

MOZI

* **Harmincnyolc magyar film.** Egy kimutatás szerint az 1939-ben forgalomba hozandó filmek száma *kétszázhuszonnégy.* Ebből *harmincnyolc* itthoni gyártás. Néggyel több, mint az előző évben. A visszatért felvidéki városokban *tizenkilenc* nagymozi várja az uj magyar filmeket.

* **Barabás Pál berlini sikere.** Egyhónapos berlini tartózkodás után *Barabás Pál* fiatal szinpadi szerző rövid tartózkodásra hazaérkezett. Amint megirtuk, Barabás Pál „Könnyü a férfiaknak" cimü vigjátékát adta el az UFÁ-nak és a film még ebben a szezonban bemutatásra kerül. A főszerepeket *Willy Fritsch* és *Lilian Harvey* játsszák. A film forgatókönyvét *Martin Pállal* késziti Barabás. A „Könnyü a férfiaknak" cimü film után „Pénz, pénz, pénz" cimü darabját fogják elkésziteni *Emil Jannings*-szal.

* **A pápa kitüntette a hollywoodi filmgyárak cenzorát.** Mint a The Advocate közli, a Szentatya a Szent Gergely-rend parancsnoki keresztjével tüntette ki *Joseph A. Breen* losangelesi lakost, aki vezetője a hollywoodi filmcenzura-hivatalnak. Ennek a hivatalnak feladata, hogy valamennyi filmet erkölcsi szempontból megvizsgálja. Ezt a hivatalt maguk az amerikai filmgyárosok állitották fel, hogy a szükséges cenzura révén már eleve elkerüljék a későbbi erkölcsi szempontból elutasitó kritikákat.

SPORT

Az angol labdarugók legyőzték a norvég csapatot

A Newcastleban megtartott válogatott mérkőzésen 4:0 volt az eredmény

Newcastle, nov. 9. Szerdán tartották meg Newcastleban az *angol-norvég* válogatott labdarugómérkőzést, amelyre a norvég labdarugók a „*Vega*" hajón hétfőn érkeztek meg az északangliai kikötővárosba. A norvégeket egy másik hajón mintegy ezer sportbarát kisérte el Angliába.

A skót *Martin* által vezetett mérkőzést Anglia 4:0 arányban nyerte meg. Kimagasló teljesitményt nyujtott angol részről *Cullis* középfedezet és *Matthews* jobbszélső csatár. Az angol csapat győzelme egy pillanatig sem volt kétséges.

A harmincezer néző előtt megtartott mérkőzésen az angol csapat már az első félidőben rugta mind a négy gólt Dix, Lawson és Smith (2) révén.

Rövid hirek a sport minden ágából

Az FTC-pályán vasárnap délután egynegyed 3 órakor kezdődő Ferencváros—Kispest nemzeti bajnoki és az ezt egynegyed 1 órakor megelőző FTC—Szentlőrinci AC nemzeti B-bajnoki labdarugómérkőzésekre jegyek elővételben kaphatók a Pesti Hirlap Vilmos császár-ut 78. és Erzsébet-körut 1. szám alatti fiókiadóhivatalaiban.

A vasárnapi csonka futballbajnoki fordulón nehéz feladat előtt áll mind a három nagycsapat. A Ferencváros ellenfele a csak legutóbb veretlenségétől megfosztott Kispest, amelynek nagy érdeke, hogy jó eredményt érjen el, különben végleg elszakad az élcsoporttól. A Hungária délelőtt játszik a Nemzeti ellen. Utóbbi multkor váratlanul alulmaradt a Szolnokkal szemben és most igazolni akarja régebbi jó teljesitményeit, amelyeknek viszonylag kitünő jó helyezését köszönheti. Az Ujpest most Szegedre utazik. Szeged Budapesten is csak alig vesztett a Ferencváros ellen és igy jogosan számithat arra, hogy rendkivül megneheziti Ujpest számára a két pont megszerzését.

A vivók versenynaptárát most állitotta össze a vivószövetség sportbizottsága *Szilavetzky Lajos* elnök jelenlétében. A versenynaptárban mintegy hetven verseny szerepel. A legérdekesebb a *magyar-német* vivótalálkozó, amelynek a Semmering lesz a szinhelye, valamint a *magyar és az olasz kardvivók Terstyánszky-emlékversenye,* amelyet ezuttal olasz földön rendeznek meg. A MAC a *Hősök-emlékversenyét* április 2-án rendezi meg *Kassán.*

Ragnhild Hveger, a női gyorsuszásban már csak két rövid távon — 100 yardon és 100 méteren — nem hóditotta el Willie Den Oudentól a világrekordot. A legutóbbi kisérleten egy másodpercre közelitette meg Den Ouden világrekordját.

Derby County és Everton állanak az angol liga élén 22, illetve 20 ponttal. Harmadik Everton helyi riválisa, a Liverpool 16 ponttal. London csapatai nagyon lemaradtak. A pillanatnyilag legjobb Charlton 15 ponttal hetedik, a bajnok Arsenalnak 12, Chelseanak 11, végül Brentfordnak, amely utolsóelőtti, 9 pontja van.

Skócia labdarugói 3:2 arányban győztek szerdán Edinburghban Wales ellen.

Francia-magyar válogatott labdarugómérkőzés tavasszal csak Párizsban lesz, még pedig március 16-án. A franciák budapesti játékáról szó sincs és a hirek szerinti időpontban, május 7-én az ir köztársaság válogatottja szerepel a magyar fővárosban.

W. Pickford, az angol labdarugószövetség elnöke, 77 éves korában meghalt. Az elhunyt fél évszázadon át tagja volt a szövetségi vezetőségnek.

Erősen kétséges a tervbevett délamerikai ut, amelyen a Hungária és az Ujpest vegyes csapata szerepelne. Ujpest külön tárgyalásokat folytat a máltai futballegyesületek szövetségével.

Svájcban játszik a tél folyamán a Ferencváros, amelynek eddig három lekötött mérkőzése van.

Kassa és Ungvár korongkokicsapata a télen résztvesz a magyar bajnokságban.

P. Aebi középcsatár rugta Svájc egyetlen gólját a Portugália elleni válogatott labdarugómérkőzésen.

Az angol tenniszranglistában a férfiaknál Austin vezet.

LÓVERSENY

A csütörtöki megyeri versenyek

Hat verseny szerepel a csütörtöki megyeri programon, ezért a *verseny délután 1 óra 20 perckor kezdődnek.* A különvonatok 12 óra 32 és 12 óra 52 perckor indulnak a Nyugati pályaudvarról. A *Megyeri nagy gátversenyben* nyolc lovat jeleznek indulónak. A *Pejacsevich*-istálló *két* lóval lesz képviselve: *Quarnero* és *Lectica* egyaránt jó eséllyel vehetik fel a küzdelmet. *Hali-Gani* veszedelmes ellenfél, mig *Faun* a meglepetés lova. Legutóbb az ötéves *Signorina* is jól futott. A sikversenyekben nagy mezőnyökre van kilátás. A részletes program:

Harmadik nap. November 10.

I. Hadseregi gátverseny. 1100 P. 2800 m.
1 Bpesti v.-oszt. **Vesta** 68½
2 Jászkun husz. **Vihar** 68½
3 Bpesti v.-oszt. **Négus** 67½
4 Hadik husz. **Kiskún** 67
5 Nádasdy h. **Fullánk** 66
6 Kinizsi tüz. **C. Panna** 61
7 Jászkun husz. **Lubló** 60
8 Kinizsi tüz. **Simpang** 60
Tip: **Fullánk—Simpang.**

II. Megyeri dij. 1000 P. 1850 m.
1 Benson A. **Kópia** 62
2 Matejka G. **Virulj** 59
3 vit. Lázár K. **Perelő** 57½
4 Szulányi ist. **Padisah** 57
5 Gede I. **Bon-Pas** 54½
6 Gábor tüz. **Crataegus** 50½
7 Győrffy K. **Napoleon** 50½
8 Wawel ist. **M. Soult** 50½
9 Bárczay S. **Siber** 50
10 Palotai ist. **Argument** 49
11 Gábor tüz. **Wait-a-bit** 47
12 B. Huszágh **Pandora** 46
13 Gombolai E. **Tekergő** 45½
Tip: **Bon-Pas—Pandora.**

III. Megyeri nagy gátverseny. 6000 P. 2400 m.
1 Szegő M. **Hali-Gani** 72½
2 Boglár ist. **Regulus** 68
3 Erdőm. m. **Quarnero** 68
4 Issekutz **Cigánybáró** 67
5 Gr. Pejacsev. **Lectica** 67
6 Szigeti M. **Faun** 67
7 Győrffy **Signorina** 63
8 Nádasdy husz. **Fék** 62
Tip: **Stecák-lov.—Hali-Gani.**

IV. Eladó kétévesek versenye. 1000 P. 1100 m.
1 Gr. Pejacsev. **Blaas** 57½
2 Dinka I. **Hajrá** 55
3 Péter I. **Bogaras** 50½
4 V. Sibrik S. **Kigyó** 50½
5 Szegő M. **Eldorádó** 50½
6 Palotai ist. **Cuba** 49½
7 Rubin S. **Happy Boy** 49½
8 Wawel ist. **Fiumára** 49½
9 Péter L. **Nastja** 48
10 Borota M. **Mester** 44½
11 Dr. Gerster **Bajusz** 44½
12 Kertész S. **Pontos** 44½
13 Gr. Nádasdy F. **Fertő** 44½
14 Nádasdy husz. **Lókötő** 44½
15 Pauly H. **Máskor** 44½
16 Tekteji m. **Vásárfia** 44½
17 Székely A. **Libia** 43
Tip: **Bajusz—Blaas.**

V. Welter-hendikep. 1000 P. 1600 m.
1 Kőrösi L. **Kékes II.** 68½
2 Palotai ist. **Argument** 62½
3 B.-Huszágh **Pandora** 62½
4 Adams D. **Fruit-Stall** 59½
5 Klapka tüz. **Dolova** 57½
6 Zangen A. **Minek?** 56½
7 Vágássy I. **Bomba** 54
8 Benson A. **Nincs több** 53
9 Horthy I. **Kibocsátó** 51½
10 Hadik husz. **Limanova** 51
11 Jeszenszky E. **Óhaj** 49½
12 Kozuch F. **Mindenes** 48½
13 Pauly H. **Gyergyó II.** 48½
14 Gombolai E. **Tékozló** 45
15 Pauly H. **Perepáty** 42½
Tip: **Kolonics-lov.—Bomba.**

VI. Hendikep. 1200 P. 1000 m.
1 Honig D. **Szepes** 72½
2 Csern. **San Francisco** 64½
3 Benson A. **Hindu** 64
4 Csernovits **Farandole** 62½
5 Kozuch F. **Rojtos** 61
6 Gr. Berchtold **Tisane** 58½
7 Tóth G. **Pitypalaty** 57½
8 Hadik husz. **Pir** 56½
9 Gr. Nádasdy **Fergeteg** 56
10 Koltai Z. **Mécs** 54
11 Nardai A. **Hedie** 53½
12 Bartos A. **Babvirág** 50
13 Lajtos E. **Cinus** 48½
14 Foris G. **Széltoló** 40½
15 Katona L. **Kundry** 39
16 Szul. ist. **Szelim Pasa** 39
Tip: **Kolonics-lov.—Tisane.**

TÖRVÉNYKEZÉS

— A tizenhatéves Varga Rózsi halálának rejtélye. Ez év nyarán az Ecseri-ut környékén levő kukoricásban egy fiatal leány holttestét találták. A holttest mellett revolver volt. A nyomozás során megállapitották, hogy az alig tizenhatéves *Varga Rózsi* holtteste. A leány Rákospalotán lakott és előző este azért ment el hazulról, mert valaki üzent érte. Néhány nappal később elfogták *Balog Károly* lakatossegédet, mert kiderült, hogy ő hivta sétálni a leányt, udvarolt is neki, a leány szülei azonban megtiltották, hogy találkozzanak. *Balog Károly* a rendőrségen egész sereg betörést ismert be, azt azonban a leghatározottabban tagadta, hogy ő ölte meg Varga Rózsit. Az ügyészség a lopásokon kivül *szándékos emberölés bűntette* cimén is vádat emelt ellene. A büntetőtörvényszék *Héthelyi-tanácsa* szerdán tárgyalta ezt az ügyet. *Balog Károly* a biróság előtt is csak a lopásokat ismerte be. Elmondotta, hogy valóban ő hivta sétálni a leányt és amikor kiértek a kukoricaföldre, leültek beszélgetni. Beszélgetés közben a leány, aki fürdőruhában ment el hazulról, benyult *Balog* zsebébe, kivette a pisztolyát, babrálni kezdett vele, majd *hirtelen főbe lőtte magát.* A vádlott azt állitotta, hogy a leány már korábban is hangoztatta, hogy megunta az életét. Tanukat hallgattak ezután ki, mert döntőfontosságu volt, hogy a szerencsétlenül járt fiatal leány bal- vagy jobbkezes volt-e. A leány nevelőapja kijelentette, hogy az elhalt jobbkezes volt, mig a vádlott továbbra is azt állitotta, hogy a fiatal leány balkezes volt és balkézzel ölte meg magát. A törvényszék itéletét hétfőn hirdetik ki.

— Tagadnak a valutacsempészési per vádlottai. Az uzsorabiróság szerdán folytatta *Friedmann Ármin Áron* és társai valutabűnügyének tárgyalását. A hétfőn kihallgatott vádlottak tagadták a valutacsempészést. Szerdán *Glück Hermann* nyiregyházai ügynök kihallgatására került a sor. Ő is azt hangoztatta, hogy többször utazott ugyan Lengyelországba, de sohasem csempészett. *Moskovits Henrik* kisvárdai csomagszállitó, *Moskovits Ignác* kisvárdai lisztkereskedő, *Österreicher Fülöp* nyiregyházai cukorkakereskedő és *Glück József* rákospalotai ügynök szintén azt vallották, hogy semmiféle valutacsempészésben nem vettek részt. Néhány tanut hallgattak még ki, majd a tárgyalást péntekre napolták el.

— Kémeri Nagy Imre büntetésének végrehajtását a Kuria felfüggesztette. Kémeri Nagy Imre tanárt egy nyilaskeresztes lapban megjelent cikke miatt a büntetőtörvényszék hitfelekezet elleni izgatásért már régebben egyhónapi fogházra itélte és a büntetést a tábla is helybenhagyta. A Kuria *Töreky-tanácsa* szerdán megerősitette az itéletet, de a büntetés végrehajtását próbaidőre *felfüggesztette.*

— Klórmészdrágitásért egy hónapi fogház. Debreceni tudósitónk jelenti: *Auspitz József* debreceni festékkereskedő szerdán az uzsorabiróság elé került, mert a légoltalmi célra szolgáló klórmeszet drágán árusitotta és idegen anyagokkal keverte. A vádlott tagadta a terhére rótt cselekményt, a szakértők azonban megállapitották, hogy a klórmész keverése nem felelt meg a honvédelmi miniszter előirásának. A biróság *Auspitz Józsefet* árdrágitó visszaélés vétsége miatt *egyhónapi fogházra* itélte. Az itélet nem jogerős. *Auspitz* szabadlábrahelyezését a biróság elrendelte.

KÖZGAZDASÁG

Ujabb árváltozások Csepelen

Szerdán a népélelmezési árukban jelentős árváltozások voltak. A makói gyökérzöldség 16—18, a vegyes zöldség 10—14.50 pengőig szilárdult. Fejeskáposztából az áru zöme 3.50—4 pengőjével került forgalomba. A zöldbab 5 fillérrel drágult, ellenben zöldborsóban még mindig kinálat van 15—28 fillérjével kilónként. Szárazfőzelékben élénk forgalom mellett az apró fehérbab árát 32 fillérig mérsékelték, a feles borsót 32—36 fillérért árusitották.

Élelmiszerárak kicsinyben

Marhahus: rostélyos, felsál kg. 170—260, leveshus 128—200. Borjuhus: comb 280—320, vesés 180—240. Juhhus: hátulja 140—180, eleje 100—150. Sertéshus: karaj 200—250, tarja, comb, lapocka 176—200, oldalas 156—180, szalonna zsirnak való 154—164, háj 166—176, zsir 168—170. Élő csirke drb. 100—280, tyuk 250—350. Tisztitott tyuk kg. 140—180, csirke 160—280, lud 130—160, ruca 125—160. Tojás tea drb. 11—13, kiló 195—220, főző és apró drb. 8—10, kilója 170—190. Halak: élő ponty 140—200, jegelt 100—140. Tej literje 30, tejfel 100—120, teavaj kg. 320—340, pasztőrözött 340—360, tehénturó 50—70. Kenyér, fehér 42—46, félfehér 34—38, félbarna 32—36, barna 20—22. Szárazfőzelék: bab 36—52, borsó 40—56, lencse 56—96. Zöldségfélék: burgonya Gülbaba és nyári rózsa 10—12, Ella 8—10, vöröshagyma 13—16, fokhagyma 30—40, fejeskáposzta 5—10, kel 8—14, savanyukáposzta 26—32, vegyes zöldség 16—24, kalarábé 12—20, sóska 24—32, paraj 16—28, zöldbab 46—100, tök 8—12, zöldpaprika 32—66, karfiol 8—12, zöldborsó 30—54, tengeri drb. 3—6. Gyümölcs: alma 56—140, közönséges 46—70, körte nemes 70—160, szőlő 40—140, gesztenye 48—100, birsalma 34—76.

Hivatalos terményárfolyamok

Hivatalos buzaárfolyamok. Tiszavidéki 77 kilós 20.55—20.65, 78 kilós 20.75—20.85, 79 kilós 20.95—21.05, 80 kilós 21.05—21.15, felsőtiszai, duna-tiszaközi, dunántuli 77 kilós 20.50—20.60, 78 kilós 20.70—20.80, 79 kilós 20.90—21.00, 80 kilós 21.00—21.10, fejérmegyei 77 kilós 20.60—20.70, 78 kilós 20.80—20.90, 79 kilós 21.00—21.10, 80 kilós 21.10—21.20.

Egyéb hivatalos árfolyamok. Rozs: pestvidéki 15.25—15.35, más szárm. 15.25—15.40. **Tak.-árpa:** elsőrendü 18.30—18.50, középmin. 18—18.20. **Sörárpa:** kiváló 21—21.75, prima 20—21, sörárpa 19.50—20. **Zab:** elsőrendü 19.65—19.75, középmin. 19.55—19.65. **Tengeri uj:** tiszántuli 13.85—13.95, egyéb áll. 13.65—13.80. **Örlemények:** korpa 12.80—13, 8-as liszt 15.80—16.00.

Értékpiac

A mai értéktőzsde üzlettelen volt és a piacra kerülő papirok kisebb árveszteséget szenvedtek. Az utótőzsde tartott. A Magyar Cukor 5.50, Kőszén 5, Schuller 2, Kohó és Rima 1.25, Ruggyanta 1.20, Győri Vagon 1, Urikányi, Fegyver és Tröszt 0.75 pengővel gyengült.

A bankpapirok magánforgalmában néhány tájékoztató árfolyam (zárjelben a tegnapi árak): Kereskedelmi Bank 65 (66.5), Hitelbank 44 (45), Leszámitoló 35 (35.5), Pesti Hazai 64—65 (64—65) pengő.

A járadékpiacon kisebb árhullámzások után az 1914-es fővárosi kötvény 1 pengővel olcsóbbodott, az 1927-es kibocsátás árnyalatilag javult.

A nem jegyzett kötvények közül az Aranyjáradék kissé drágult, a többi cimlet tartott volt.

Részvényárfolyamok

(Zárjelben a zárlat és az áremelkedés [+], vagy esés [—] mértéke a tegnapi zárlathoz képest. A zárlat utáni = jel azt mutatja, hogy tegnap óta az árfolyam nem változott, ha jelzés nincs, ugy nem volt kötés az előző napon.)

Nemzeti Bank 168 (168, =), Borsodi Gőzmalom 11.05 (11, —0.25), Concordia Gőzmalom 3.60 (3.60, —0.20), Bauxit 241—245 (243, —0.50), Borsodi Szén 11.80 (11.80), Kohó 26.25—25.50 (25.50, —1.25), Kőszén 335—330 (332, —5), Nagybátonyi 43.25 (43.25, =), Salgó 36.25—37.10 (36.90, —0.50), Urikányi 43.50—43.25 (43.25, —0.75), Fegyver 54 (54, —0.75), Ganz 23.30—23 (23.20, —0.20), Láng 36—36.50 (36, =), Acél 32 (31.50, =), Vagongyár 31—30 (30, —1), Rima 99—97.25 (98.15, —1.25), Schuller 23.75—24.25 (24, —2), Nasici 68.30—69 (68.50, —0.25), Tröszt 65.75—65.50 (66, —0.75), Délcukor 70—71 (71, =), Magyar Cukor 96.50—95 (95.50, —5.50), Georgia 20 (20, —0.10), Auer 51 (51), Dreher-H. 140 (140, =), Gschwindt 731—729 (730, =), Gyapju 4.20—4.30 (4.30, +0.10), Goldberger 58 (58), Pamut 33 (33, —0.50), Ruggyanta 72.50—73.40 (73, —1.20), Telefon 11.75—12 (11.75, —0.25) pengő.

Fővárosi kölcsön. 1914. évi 315—317 (316) pengő, 1927. évi 86.50—86 (86.375) százalék.

Valutazárlat. Font 16.15—16.35, Belga 57.35—57.95, Kanadai dollár 332.00—337.00, Cseh 7.50—10.00, Dán 71.95—72.75, Dinár 7.00—7.70, Dollár 338.80—342.80, Frank 9.00—9.20, Holland 184.40—186.40, Zloty 60.00—61.40, Lei 2.80—3.45, Leva 3.00—3.60, Lira 16.90—17.90, Norvég 81.00—81.90, Svájci fr. 76.85—77.75, Svéd 83.05—83.95 pengő.

Devizazárlat. Amsterdam 184.80—186.40, Athén devizacomp. 3.025—3.055, Belgrád 7.82—7.88, Berlin 135.70—136.70 Brüsszel 57.49—57.93, Bukarest 3.41—3.44, Istanbul 268—271, Kopenhága 72.15—72.75, London 16.155—16.305, Milanó 17.66—17.8864, New York 340.20—342.80, Oslo 81.20—81.90, Párizs 9.03—9.13, Prága 11.79—11.93, Szófia 4.11—4.15, Stockholm 83.25—83.95, Varsó 63.75—64.25, Zürich 77.075—77.75 pengő.

Zürichi devizazárlat. Berlin 176.625, Amsterdam 239.775, New York 441.25, London 20.965, Párizs 11.7275, Milanó 23.22, Prága 15.15, Bukarest 3.25, Varsó 82.80, Brüsszel 74.55.

DOKTOR JORDÁN

REGÉNY

IRTA M. KATONA ILONA (65)

— Ugy-e, a kislánya magára hasonlit?

— Igen. A kislányom egészen az enyém.

Kurt megértett, nem kérdezett többet, ugy vett minket, ahogy voltunk.

Lassan szállott le a bűvös alkony. A szigeti rózsák mámoros illatát mélyen beszivtuk. Egymásután gyulladtak ki a fényes lámpák, az utakon szerelmes párok tüntek el. Körülöttünk remegett a nyár, az éjszaka, minden, minden különös aranyfolyóvá lett, hogy felélénül idegen partok felé vigyen.

Igy éreztem. Talán Kurt is, mert megszólalt.

— Sohasem fogom elfelejteni ezt a gyönyörü nyarat. Ezeket a csodálatos napokat, estéket. Ilyenek csak itt lehetnek, maguknál, Erzsike.

Igy mondta. Erzsike. És a szivem megdobbant. Régen nem mondta igy már nekem senki.

Autón tovább beszélt Kurt.

— Nem is megyek ugy el, hogy ne tudjam bizonyosan, visszatérhetek-e ismét. Talán hosszu időre. Tulajdonképen mindig itt szeretnék maradni. Majd megpróbálok valamit, hogy ismét kiküldjenek Budapestre. Nem lehet ezt a várost elfelejteni, ha egyszer itt élt valaki. És magukat sem, Erzsike.

Dalolt a szivem. Boldog voltam. Kurt szavai feleletet adtak az én titkos érzéseimre. Ugy kérdeztem, hogy megijedtem a saját hangom áruló remegésétől.

— Mikor jön vissza hozzánk, Kurt?

— A télen. A télen bizonyosan, bármi módon. Határozottan mondta. Tudtam, hogy a szava igéret.

Másnap elutazott.

Azóta levelezünk. Hetenkint kétszer, háromszor, majd naponta. Végnélküli semmiségeket irtunk, vagy távoli célokról elmélkedtünk. Akármiről is, minden szóból tökéletes megértés sugárzott.

Kurt okosan, meleg barátsággal irt, látszott, hogy minden órájáról be akar számolni. Éreztem, hogy akárhol van, idegondol. Miránk. Énrám. És én őrá.

Karácsonyra megérkezett.

Ajándékokat hozott. Erzsikének és nekem egyforma arany karkötőt. Mindkettőben köröskörül brilliánsok szikráztak.

Ott álltunk a karácsonyfa alatt mind a hárman. Hontiné messzebb, egy karosszékben ült és gyönyörködve lapozgatta a könyvet, amit kapott. Honti Frigyes jegyzetei, emlékiratok formájában voltak összeszedve, a legelső oldalon a tudós professzor arcképével.

Mi hárman egymás mellett álltunk.

A fa ugy volt felállitva, hogy a szomszéd szobában levő nagy tükörben egészen látszott. Ott csillogott még egy példányban és ott állottunk mi is hárman.

A két Jordán Erzsébet, közöttük Heimburg Kurt, nyugodt, szálas alakja. Mosoly volt az arcunkon, öröm a szivünkben. Néztem azt a három alakot ott a tükörképen.

Erzsike ugyanolyan magas volt, mint én. Az arcunk is nagyon hasonlitott, csak a kislányom szeme sötétlő bársonyhoz volt hasonló mély ragyogásával. Megcsillanó bronzfényü haja, tejfehér arca a halvány rózsaszin árnyalattal olyan széppé tette, hogy szinte megdöbbentett.

Én magam, világosabb hájammal, egy kicsit hideg pillantásu szememmel, hasonmása voltam ugyan, de az arcomról hiányoztak a rózsák. Egy csöpp fáradtság, gyönge árnyalat volt csak, de először láttam, hogy három évtized kinai fala választ el az ő bűbájos fiatalságától.

Semmit se fájt, mert remegő gyönyörüséggel néztem az én szép, édes gyermekemet, aki az életem folytatása. Jó volt igy, halvány árnyéknak lenni az ő kacagó fiatalsága mellett, kinyilt virágnak a felső bimbó mellett.

Aztán ott volt Kurt okos, szép feje. Nyugodt mosolya, amint köztünk állott. Egynéhány ősz hajszál futott végig a fürtei között, az arcán már otthagyta a nyomát a tudós buvárkodásban eltöltött sok óra. Erős kezével mindkettőnk kezét fogta és megszólalt.

— Ezentul minden karácsonyt együtt kell töltenünk, amig élünk. Nem is tudnám elképzelni az életemet maguk nélkül.

Én se. Éreztem, hogy én se.

Erzsike pedig mosolygott. Az arcán liliomok és rózsák nyiladoztak, az izmok bársonyos játéka büszke diadallal hirdette tizennyolc évének csodaváró tavaszát.

Kurt tiz napja volt már nálunk. Még senki se beszélt az elutazásról. Én rá se tudtam gondolni, hogy ujra elmegy. Vártam a szót, amit kell, hogy mondjon. Remegve, édes izgalommal vártam.

A tizedik napon bálba készültünk hárman. Első bálja vittem az én szép nagylányomat.

Vilma nagymamával együtt öltöztettük. Hontiné nem engedte volna el ezt az örömet. Fehér, könnyü, ezüstös tüllel boritott ruhája a földig ért. Szoborszép, gyöngéd karjai, mint csodálatos virág selymes szirai hajladoztak, nyakának finom vonalán hizelegve simult a csillogó gyöngysor, amit tőlem kapott erre az alkalomra. Haja szépséges ragyogással övezte boldog arcát, ragyogó szeme, mosolya, mind, mind büszke boldogsággal töltött el, ahogy gyönyörködve néztem.

(Folytatjuk.)

Jelentős fölösleg a világ buzatermésében

A Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet legujabb adatai szerint, amelyben már a földgömb déli államainak termésbecslését is számitásba veszik, az 1938—39-es esztendőben kereken 1200 millió mázsa buza termett, a legnagyobb termés, amit eddig a földön arattak.

Az 1928-as esztendő termése, amely tiz év alatt legnagyobb volt, nem érte el egészen az 1100 millió mázsát, tehát 100 millió mázsával volt kisebb, mint ebben a gazdasági esztendőben.

Ez a nagy termés a jóval nagyobb vetésterület és a kedvező időjárás együttes eredménye. Az 1935-ös világtermés 970 millió mázsa volt (230 millióval kisebb az ideinél), az 1936-os 957 millió mázsa, az 1937-es 1041 millió mázsa.

Megjegyzendő, hogy ebben nincs benne Oroszország és Kina buzatermése. Oroszország normális buzatermése meghaladja a 300 millió mázsát.

Jelentősek az idén a dunai államok fölöslegei. Becslés szerint Magyarországon 22 százalékkal több buza termett mint tavaly, Bulgáriában 18 százalékkal, Jugoszláviában 26 százalékkal és Romániában is jelentékenyen több buza termett a tavalyinál.

Ha a világ buzafölöslegét összeszámiáljuk, 310 millió mázsát kapunk, ezzel szemben az összes beviteli szükséglet az idei gazdasági évben 150 millió mázsa körül lesz.

Ebből az következnék, hogy a beviteli államok szükséglete két esztendőre fedezve van. Ami meglepő ezekkel a most nyilvánosságra hozott adatokkal szemben, ma a világtőzsdéken nagyon szilárd a buza. Liverpoolban ma pengőben számolva, a buza 11.50-ről 11.70-re emelkedett. Hasonlóképpen szilárdult a rotterdami gabonapiac is.

Alig lehet ennek más magyarázata, minthogy a fegyverkező hatalmak még mindig készleteket gyüjtenek.

Előreveti azonban az árnyékát az buzaértékesités uj válsága, mihelyt a nyugalmi helyzet ujra bekövetkezik.

Az Alföld olcsó élelmiszerfölöslegei nagy tételekben kerülnek a Felvidékre

Szárazfőzeléket, burgonyát, hagymát és zöld árut kér a falvak népe és a kereskedelem

Már a komáromi tárgyalások ideje alatt voltak hirek arról, hogy a cseh katonai és polgári hatóságok elrekvirálják a magyar gazdák élelmiszer készleteit, sőt a kereskedelem árukészleteit is. Most, hogy csapataink már birtokba veszik visszanyert területeinket, tünik ki, hogy a cseh katonaság nem csak az élelmiszer fölöslegeket szállitotta el, hanem sok helyen elvitte a falvak népének saját szükségleteit is, a városokból pedig minden feltalálható raktári készletet is. Honvédségünk előrenyomuló csoportjai azonban számoltak az adott helyzettel és *mindenütt gondoskodtak a lakosság ellátásáról és a kereskedelem szükségleteiről is. Egész vonatokkal megy minden körzetbe a különféle élelmiszer.*

Hajdu- Békés- és Szolnok megyéből napok alatt gyüjtötték össze egész vonatokkal az olcsó fehér és tarka babot, feles borsót, a Nyirségből az olcsó és jó minőségü őszi rózsa és Ella-burgonyát. Demecser vidékéről pedig 2.60 pengőért vásárolták fel a fejeskáposztát mázsánként. Makóról és vidékéről hagymát, gyökérzöldséget és sárgarépát szállitanak már napok óta a kifosztott Felvidékre.

Szerencsére jó terméseredményünk mellett könnyen tudjuk fedezni a Felvidék szükségleteit is. Az egyes vidékek fölöslegei pedig oly tekintélyesek, hogy a mostani fokozott szállitások mellett is bőségesen jut a főváros és a vidéki városok szükségleteire áru. A népélelmezési cikkekben a fővárosban és a vidéken drágulás nincsen, sőt a szárazfőzelék, káposzta és a zöld áru ára az utóbbi napok alatt kedvezően alakul minden vidéken.

Nagy magyar ünnepségek Kassán — a multban

Az ünnepség, amelynek Kassa a magyar csapatok bevonulásakor szinhelye lesz, történelmünk több olyan korszakát idézi fel, amikor a magyar nemzet derüsebb napjaiban Kassán ünnepelt az ország. 1460-ban — véletlenül szintén november havában — Mátyás király érkezett Kassa alá. Itt ülte meg Szent Erzsébet napját. Itt vadászott a városi erdőkben, egy bölényt is elejtett. Innen tárgyalt Podjebrád cseh királlyal menyasszonyáról, Katalin királylányról, valamint a kettőjük között megkötött szövetség végrehajtásáról.

Sötét idők után Kassa ismét magyar szabadsághőst ünnepelt Bocskay István személyében. 1604 november 10-én jelent meg Bocskay Kassa határában, miután a várost fővezére, Lippay Balázs tiz nappal azelőtt már elfoglalta. Ezt a tiz napot Lippay arra használta fel, hogy a várost gondosan és emberségesen megtisztitsa az ellenségtől. Lassota Fidél főkapitányt pl. 12 kocsival kilencvened magával inditotta utnak és jódarabig kisértette. Héthársnál azonban a hajduk megtámadták őket.

Bocskay november 11-én tiz zászlóaljból álló hajducsapat kiséretében nagy pompával csakugyan bevonult a városba. Ekkor adta át a Szent Erzsébet egyházat a reformátusoknak. Rendezte az átmeneti időre a pénzügyeket. Kihirdette, hogy egy aranyat két tallérban, egy egész tallért 120 magyar fillérben mindenki kiadni és elfogadni köteles, aki pedig ennek ellenszegül, annak az illető pénznem tüzesitett állapotban homlokára süttessék.

1626-ban Bethlen Gábor választotta tartózkodási helyéül Kassát. Itt kivánta eljegyezni menyasszonyát, a Hohenzollern-családból származó Brandenburgi Katalint, akinek nénje Gusztáv Adolf svéd király felesége volt. Az eljegyzési ünnepélyt 1626 február 22-ére tüzték ki. Katalin azonban utközben megbetegedett, ugyhogy az ünnepséget március 1-ére halasztották. Katalin Eperjes felől jött s a Hernádon tul a szőlőhegyek alatt tartott pihenőt. Bethlen a városból nyusztprémes mentében, kócsagtollas kalapban, kócsaggal ékesitett lovon nyargalt elébe. Amikor a vőlegény a helyszinére ért, a menyasszony átkelt a Hernádon. Bethlen lovával a hintóhoz ugratott, kisegitette őt a kocsiból, elvezette a diszes sátrakig. Ott kezet fogtak és megcsókolták egymást. Megkezdődtek az üdvözlések. Sortüzek ropogtak, dobok peregtek, trombiták harsogtak. Ezután a menyasszony beült abba a hintóba, amelyet Bethlen Konstantinápolyban készittetett. Maga a fejedelem gyönyörü paripáján lovagolt mellette.

Napközben komoly és tréfás viadalok folytak, délben fényes ebéd, este táncvigalom. Az első táncot a vőlegény járta menyasszonyával. Az ünnepélyen megjelent fejedelmi követek mind megtáncoltatták Katalint, elsőként Sennyey István kancellár váci püspök, aki a császárt képviselte. A kassaiakat különösen mulattatta, hogy itt látták először a német és spanyol izlésü álarcos táncokat. Volt nagyszerü tüzijáték és bemutatták a nászajándékokat is.

De nem annyira Bethlen, mint inkább a Rákócziak tették Kassát történelmi várossá. Igy Rákóczi György 1644-ben Kassán kiáltatta ki magát Magyarország fejedelmévé. Innen rendelte el, hogy szerencsésen megkezdett háboruja tovább folytattassék. Dédunokájának, II. Rákóczi Ferencnek is Kassa volt legkedvesebb városa. 1706-ban országgyülést hirdetett Kassára, ahol nagy pompával fogadták. A kiváncsi nép nemcsak az ablakokat, de a háztetőket is elfoglalta. Rákóczi először is templomba ment imádkozni, majd Eszterházy Antal házában szállott meg. Az országgyülésen elejétől-végig résztvett s a tanácskozásokban is számos alkalommal felszólalt.

1849-es szabadságharcunkban is szerep jutott Kassának, a magyar remények városának. Görgey Artur huszárai 1849 február 8-án reggel jelentek meg itt. Másnap a fővezér maga is megérkezett, a templomba ment és Te Deumot tartatott. Nagyon jól érezte magát Kassán, egész táborkarával fényes táncvigalmakat rendezett. Február 19-én katonai szemlét tartott s a következő nap reggelén folytatta sikeres hadmozdulatait Miskolc felé.

1906-ban ismét Rákóczi-ünnepe volt Kassának. A magyar országgyülés a legönzetlenebb szabadsághősnek, II. Rákóczi Ferencnek emlékéről törvényt hozott és bizottságot küldött, amely a galatai ferencrendi templomból elhozza földi maradványait. A hamvakat szállitó vonat 1926 október 29-én reggel 5 órakor érkezett Kassára. A gyászistentiszteletet a kassai püspök mondta és a rozsnyói, besztercebányai, szatmári, munkácsi, eperjesi és szepesi püspökök segédkeztek. Igy végre Kassa városában magyar földben pihenhetett Rákóczi Ferenc.

Régi idők vidám ünnepségei és kegyeletes megemlékezései után Kassán most ismét ünnepel a magyarság.

A csepeli piac árjegyzései

Burgonyapiac. Nyári rózsa 8.50—9, Gülbaba 7.50—8, őszi rózsa 7.40—8, Ella burgonya 6.20—6.40, kifli burgonya 15—17, étkezési Krüger 5.60—6 P.

Konyhakertészeti tömegcikkek. Vágott gyökérzöldség 12—18, leveles 8—14, vegyes zöldség 10—15, levesbe való sárgarépa 8—12, karotta 7—10 P. Fejes káposzta 3—5, kelkáposzta 4—8, vöröskáposzta 10—14 P. Főzeléktök 5—8, sütőtök 5.50—8, zöldpaprika 16—45, paradicsom 15—26, zöldbab 40—70, zöldborsó 15—28, tisztitott paraj 12—20 P.

Hagymapiac. Makói vöröshagyma 10—11, más vidéki makói faju 8—10, zittaui és erfurti faju 9—10.50, piros 14—17 P. Makói fokhagyma 16—20, más vidéki 10—14 P.

Gyümölcspiac. Nemes alma 40—100, egyéb 20—45, körte 40—110, birsalma 25—45, csemege szőlő 60—90, fekete 30—40, héjas dió 105—120 P.

Tojáspiac. Friss ládaáru 176—180, friss kosáráru 178—180, friss lámpázott tojás 170—180, friss apró tojás 160—165, főző tojás 164—165, hütőházi 160—162 fill. kg.

Baromfipiac. Élő baromfi: tyuk 1 drb. 250—380, sulyra 125—135 fill. kg. Csirke, rántani való 1 drb. 120—250, sulyra 140—150, csirke, sütni való 1 drb. 100—180, sulyra 130—145 fill. kg. Hizott ruca 130—135, hizott lud 120—135 fill. kg. Hizott pulyka I. oszt. 115—120 fill. kg.

Termény- és árupiac

A szerdai gabonatőzsde irányzata szilárd volt.

A határidőspiacon a márciusi rozs 2, a májusi rozs 6, a májusi tengeri 8 fillérrel drágult.

A készárupiacon buzában a kinálat nem kielégitő.

A rozs árának 5 filléres emelkedése inkább a tengeri árának emelkedésével van összefüggésben, miután takarmányozási célokra vásárolják a rozsot.

A takarmánypiacon zab iránt élénk a kereslet. Ó-tengeri 17.10, száritott tengeri 16.80 és prompt tengeri 13.95 pengőért volt értékesithető.

A készárupiacon: buza 5, rozs 5 fillérrel drágább, árpa, zab változatlan, tengeri 10—20 fillérrel drágább.

A határidőspiac mai árkerete: rozs márciusra 16.40—16.46 (zárlat 16.40—16.41), májusra 16.62—16.66 (16.62—16.64), tengeri májusra 15.98—16.04 (16.00—16.02) pengő.

A terménypiac árjegyzései

Tényleges üzletkötések. Tengeri: 300 mm. 13.80 Bp. par. Hajdu, 300 mm. 13.95 Bp. par. Szolnokon át, 150 mm. 13.95 Bp. par. Tiszavidék, 150 mm. 16.70 Bp. par. száritott, 150 mm. 16.80 Bp. par. száritott. Árpa: 300 mm. 20.85 Bp. par., 150 mm. 20.25 Bp. par., 450 mm. 20.50 Bp. par., 450 mm. 21.50 Bp. par., 150 mm. 20.50 Bp. par., 150 mm. 20.75 Bp. par., 300 mm. 20.50 Bp. par., 150 mm. 21.00 Bp. par., 600 mm. 20.50 Bp. par. Lucerna: 3 mm. 220.— Bp. par. minta szerint. 4½ mm. 237½ Miskolc minta szerint, 1½ mm. 220.— Budapest minta szerint, 5 mm. 250.— Bp. par. minta szerint, 25 mm. 305.— Budapest fehér bárcás, 25 mm. 305.— Budapest fehér bárcás. Lóhere: 25 mm. 90 kg. 112.— Budapest, 100 mm. 127½ Budapest német norma, 25 mm. 128.— Szombathely német norma. Köles: 150 mm. 18.— Budapest vörös. Fürjbab: 100 24.— Barcs 1937-es.

Magvak és hüvelyesek. Köles fehér 18—22, vörös 17—18, egyéb 16.50—17, káposztarepce 24.25—24.50 Bp. par., tökmag kisszemü 25.50—26.50, kék mák 128—143, borsó Viktória ster. 18—19.50, zöld (expresz) ster. 18—19.50, lencse nagyszemü ster. 36—43, középszemü ster. 24—30, kisszemü ster. 22—24, fehér hosszubab 35—36, fehér szokványbab dunai 28—28.50, dunántuli 27.25—27.75, felsőmagyarországi 26.75—27, gömbölyü fürjbab 28—29, hosszu fürjbab 27—28, barnabab 27—27.50, lucernamag nyers arankás 215—255 feladóállomásról, fehér bárcás 20 q-nál több 302—306 Budapest, lóheremag nyers arankás 100—108 feladóállomásról, fehér bárcás 20 q-nál több 145—150 Budapestről, bükköny tavaszi 16.50—17, szöszös bükköny 37—39, csillagfürt fehér, lapos 11.50—11.60, száritott répaszelet 8.50—10 feladóállomásról.

A budapesti lisztárjegyzőbizottság árjegyzései 1938 november hó 4. Az 1938. évi gabonából készült őrlemények. **Buzaliszt:** Dara 38—39, 0gg 37—38, 0g 37—38, 0f 37—38, 2gg 36—37, 2g 36—37, 2f 36—37, 4-es 34.50—35.50, 5-ös 33—34.50, 6-os 29.75—31, 7-es 20.75—22.75. **Rozsliszt:** 0-ás 30—31, 0/I. 27.25—27.25, I. 22.50—23.50, II. 19.50—21.50. Az árak aranypengőben 100 kg-ként a szokásos malmi feltételekkel P-től P-ig helyt Budapest, legalább 60 zsákra értendők.

Takarmányvásár. Felhozatal 71 szekér szálastakarmány és 11 szekér szalmaféle. Rétiszéna Ia ó 7.30—8, IIa 6—7.20, IIIa 4—5.80, lucernaszéna 9.50—11, muharszéna 6.60—87.0, rozsalomszalma 4.50—5.20, zsupszalma 7.50 pengő.

Az ország áruraktáraiban tároló készletek. M. kir. vámmentes kikötő: buza 255355, rozs 40365, árpa 4164, tengeri 2723, Magy. Leszámitoló- és Pénzváltób.: buza 287460, rozs 16589, árpa 1637, zab 2935, tengeri 7496, liszt 156, Lujza gőzmalom: buza 123306, rozs 3207, árpa 167, zab 110, tengeri 449, budapesti készlet: buza 666721, rozs 60161, árpa 5968, zab 3045, tengeri 10668, liszt 156, pestmegyei raktárakban: buza 51108, rozs 3984, árpa 1033, zab 4984, liszt 425, korpa 115, felsőtiszai raktárakban: buza 355124, rozs 49647, árpa 9767, zab 712, tengeri 16001, liszt 3796, tiszavidéki raktárakban: buza 634532, rozs 36910, árpa 3230, zab 1103, tengeri 11518, liszt 111, korpa 708, dunántuli raktárakban: buza 632913, rozs 22998, árpa 13641, zab 5341, tengeri 7948, liszt 26, korpa 1065, összesen: buza 2390398, rozs 173700, árpa 33639, zab 15185, tengeri 46135, liszt 4516, korpa 1868.

Gabonaforgalom nov. 6-tól nov. 7-ig Budapestre vasuton és hajón. Buza érk. 8153, rozs érk. 459, tengeri érk. 1202.

Az árupiac árjegyzései

Budapesti husvásár. Készlet: 55 nagymarha (eladás 25), 3 2/5 bivaly (1), 322 borju (142), 138 birka (78) drb. Az irányzat lanyha. Árak: ökör és tehén egészb. 106—122, hátulja 112—130, eleje 106—116, borju ölött bőrben Ia 160—168, IIa 154—158, borju eleje 128—130, lebőrözött 120—124, hátulja Ia 190—196, IIa 184—188, juh Ia 90—100, IIa 70—88, csont 30—40, orr és köröm 80, láb 4 drb. 100—150, pacal egészb. 170, marhabél 300, borjufodor egészb. 50, juhbél 60—70, marhavér (egy tál) 30 bivaly 71 fillér kg-ként.

Budapesti sertésvásár. Előző napi maradvány 367, mai napi felhajtás 946, összesen 1313 drb. Eladás 1079, eladatlan 234 drb. A vásári állományból angol hussertés felhajtás 484 drb. Az irányzat vontatott. Árak: uradalmi zsirsertés párja 340 kg-on felül 113, szedettsertés Ia 104—106, IIa 99—103, silány min. 88—96, öreg sertés Ia 96—100, IIa 92—95, angol tőkesertés 103—104, exportzsir márkázott vágóhidon átvéve csomagolás nélkül 150—152, félsertés szalonnával Ia 144—148, IIa 140—144, félsertéshus Ia 151—156 IIa 146—151, sózott szalonna 3 darabos 146, hátszalonna 28 kg-os 147, hús 150—152, csontozni való szalámihus 144—148, belföldi zsir Ia 145—150, sertés belsőrész 120—130, sertésbél, gyomor 130—150, töpörtyü Ia 160—170, IIa 26—30 fillér kg-ként.

Külföldi tőzsdék

A buza és a tengeri áralakulása Liverpoolban és Rotterdamban (zárjelben a tegnapi, illetve legutóbbi árak). **Liverpool:** buza dec. 4/4¼—4/4⅛—4/4½ shilling 100 libránként, azaz 7.80—7.77—7.83 pengő 100 kg-ként, felár nélkül (4/3—4/2⅞—4/3⅜ shilling, azaz 7.61—7.59—7.67 pengő), márc. 4/4¾—4/5 shilling, azaz 7.97—7.91 pengő (4/4—4/3⅞—4/3⅝, azaz 7.76—7.74—7.72 pengő), máj. 4/5—4/5½—4/5⅜—4/5¼ shilling, azaz 7.91—7.99—7.96—7.94 pengő (4/4⅞—4/4⅝—4/4¾ shilling, azaz 7.78—7.82—7.87 pengő). Az irányzat nyugodt, illetve tartott. Tengeri: nov. 21/9—22/1½ (21/9—21/6), dec. 21/9—22/1½ (21/9—21/6), jan. 22/0—22/4½ (21/9) shilling 480 libránként. Az irányzat tartott, illetve barátságos.

Rotterdam: buza nov. 3.20—3.25 (3.175—3.150), jan. 3.25—3.30 (3.225), márc. 3.475—3.550 (3.400—3.425), máj. 3.600—3.625 (3.50—3.525) holland forint 100 kg-ként; tengeri nov. 85.00—86.25 (83.50—84.25), jan. 81.50—82.25 (79.75—80.25), márc. 81.75—82.50 (79.75—80.50), máj. 79.00—80.00 (77.25—78.00) holland forint 2000 kg-ként.

Bécsi terménytőzsdezárlat. Belföldi buza 77—79 kg. 24.70, külföldi szokványbuza 79 kg. ex Bécs 24.58, Bahia Blanka buza 79 kg. ex Bécs 25.74, alsódunai rozs 17.10—18.40.

Ujvidéki terménytőzsdezárlat. Buza bácskai 152, bánáti 152—154, tengeri bácskai uj dec.-jan. 85—87½.

Chicagói sertés- és zsirpiac. Sertészsir irányzata szilárd. Dec. 7.35, jan. 7.45, márc. 8.02½, máj. 8.15, élő sertés könnyü 7.50—7.65, nehéz 7.60—7.75 cent per libra.

Newyorki gyapottőzsdezárlat. Északamerikai fully midling loko 8.97 (8.86), nov. 8.53 (8.46), dec. 8.51 (8.44), jan. 8.43 (8.34—8.36), febr. 8.43 (8.35), márc. 8.44 (8.35—8.37), ápr. 8.34 (8.27), máj. 8.24 (8.18), jun. 8.17 (8.11), jul. 8.10 (8.05), aug. 8.02 (7.97), szept. 7.95 (7.89), okt. 7.88 (7.81) cent per libra. Az irányzat jól tartott.

Délamerikai terménytőzsdék zárlata. Buenos Ayres: buza nov. 6.45, dec. 6.40, febr. 6.75, tengeri nov. 5.85, dec. 6.05, jan. 6.16, zab nov. 5.25, lenmag nov. 12.95, dec. 12.68, febr. 1.45 peso. Az irányzat szilárd. — Rosario: buza nov. 5.70, febr. 6.50, tengeri nov. 5.70, dec. 5.80, lenmag nov. 12.65, febr. 12.20 peso.

Chicagói terménytőzsdezárlat. (Zárjelben előző zárlat.) Buza dec. 64⅛—64¼ (64—63⅞), máj. 66—66⅛ (65⅝—65½), jul. 65⅝—65¾ (65¼—65⅜). tengeri dec. 46¾ (46½) máj. 50¼ (49⅞), jul. 51½ (51), zab dec. 25½ (25½), máj. 26½ (26¼), jul. 25¾ (25⅝), rozs dec. 41½ (41⅛), máj. 44 (43½), jul. 44½ (44⅛) cent per bushel.

Londoni fémtőzsdezárlat. Az irányzat rézben, ólomban barátságos, ónban tartott, horganyban jól tartott, ezüstben nyugodt. Vörösréz standard 46⅝—46¾, 3 hóra 46⅞—46 15/16, lesz. árf. 46⅝, elektrolyt 53—53¼, best. sel. 52—53¼, ón standard 212½—212¾, 3 hóra 213½—213¾, lesz. árf. 212½, straits 219¼, ólom külf. prompt 16 7/16—16½, 3 hóra 16⅝—16 11/16, lesz. árfolyam 16½, horgany prompt 14 11/16—14¾, 3 hónapra 14 15/16—15, lesz. árf. 14¾, ezüst prompt 21—21¼, 3 hóra 20⅜—20⅝, lesz. árf 21¼.

HIREK

Személyi hirek

— **A kormányzó elismerése.** A kormányzó megengedte, hogy *Papp-Ragány Endre* ny. áll. m. kir. ezredesnek, a nemzeti munkavédelmi szervezetből történt kiválása alkalmából, — mint az intézmény budapesti hivatala tizenhét éven át volt vezetőjének, — a szervezet fejlesztése körül kifejtett kiváló és eredményes munkásságáért dicsérő elismerését ujólag tudtul adják.

— **A mentők fő- és ellenőrző orvosai.** A Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület elnöke, *József Ferenc* kir. herceg, dr. *Rácz Lajos*, dr. *Reisinger Gyula*, dr. *Zimmermann Béla* ellenőrző orvosokat főorvosokká, dr. *Nagy Kálmán*, dr. *Voloszinovits Aurél*, dr. *Nagy József*, dr. *Palikó János*, dr. *Gáldy Imre*, dr. *Bedő József*, dr. *Berán István*, dr. *Stumpf Imre*, dr. *Major Gábor*, dr. *Hubay Géza*, dr. *Szennik László*, dr. *Szennik Jenő*, dr. *Boér Ferenc*, dr. *Komora Elemér* orvosokat ellenőrző orvosokká nevezte ki.

Egyházi hirek

— **A hercegprimás Szent Erzsébet napjára gyüjtést rendelt el.** Dr. Serédi Jusztinián hercegprimás az előző évek gyakorlatához hiven az idén is a Szent Erzsébet napját követő vasárnapra, vagyis november 20-ára főegyházmegyéje összes templomaiban gyüjtést rendelt el, amelynek eredménye felerészben a budapesti Karitász Központnak küldendő be, felerészben pedig a főegyházmegyei Actio Catholica szociális és karitativ szakosztályának.

— **Az Evangélikus Nőegyesületek Országos Szövetsége** (ENOSz), a kormányzó péntekre kitűzött kassai bevonulása következtében közgyülését *szombaton* délelőtt 10 órakor tartja.

— **Az Evangélikus Egyházkerületek Jóléti Egyesülete** szerdán dr. *Pesthy Pál* titkos tanácsos, egyházkerületi felügyelő elnöklésével közgyülést tartott. Jelen voltak többek közt dr. *Raffay Sándor* püspök, *Lichtenstein László* országgyülési képviselő, dr. *Demel Aladár*, a Földhitelintézet vezérigazgatója. Dr. *Konkoly Elemér* ügyvezető elnök, kormányfőtanácsos jelentésében az egyesület nagyarányu fejlődéséről számolt be. Csaknem huszezer főnyi a taglétszám s egyházsegitő célokra százhuszonnyolcezer pengőt fordit az egyesület, amelynek segélytőke-állománya az ötmillió pengőn felül van.

Egyesületi hirek

— **A Pázmány-Egyesület választmányi ülése.** A katolikus irók és hirlapirók Országos Pázmány-Egyesülete pénteken este 7 órakor az Actio Catholica tanácstermében (IV., Ferenciek-tere 7., II. lépcső, I. em. 6.) választmányi ülést tart a felvidéki megszállással kapcsolatos teendők megbeszélésére.

— **A Petőfi Társaság** vasárnap délelőtt féltizenegy órakor a *Tudományos Akadémia* termében felolvasóülést tart. *Császár Elemér* elnöki megnyitója után *Havas István* alelnök előterjeszti főtitkári jelentését. *Feleki Sándor* rendes tag költeményeket, *Szécsi Ferenc* rendes tag elbeszélést olvas fel. Ezután a társaság megemlékezik gróf *Teleki Sándornéról (Szikra)*. *Kosáryné Réz Lola* pedig *Egy sor tégla* cimmel székfoglaló elbeszélését olvassa fel.

— **A Dávid Ferenc-Egylet** pénteken délután hat órakor az *Unitárius Misszió-Ház* templomában (IX., Hőgyes Endre- [volt Rákos]-utca 3.) alkalmi vallásos és hazafias estet rendez. A műsoron *Józan Miklós* püspök, báró *Dániel Gábor*, dr. *Gyulai Zoltán* egyetemi tanár, dr. *Csiki Gábor* lelkész, kormányfőtanácsos, szengericei *Jakab Irén* és agyagfalvi *Hegyi István*, a *Petőfi-Társaság* tagja, szerepelnek.

— **A „Magyarországi Ruszinszkóiak Szervezete“** csütörtökön este 7 órakor a *Zeneművészeti Főiskola* nagytermében ruszin-magyar műsoros-estet rendez.

Fővárosi hirek.

— **Orvosi kinevezések.** *Karafiáth Jenő* titkos tanácsos, főpolgármester két évi időtartamra alorvosokká dr. *Kárpáti Imre*, dr. *Várady Károly*, dr. ifj. *Vidakovics Lajos*, dr. *Zoltán Tibor* közkórházi segédorvosokat, segédorvosokká pedig dr. *Rizek Dezső*, dr. *Illés Béla*, dr. *Joób Sándor*, dr. *Lini Gyula*, dr. *Salamon Ernő*, dr. magyarbéli *Bély Miklós* orvosokat kinevezte.

Bajtársi találkozók

A debreceni volt 39-es gyalogezred tiszti bajtársai csütörtökön este a Zöldfa-étteremben (Krisztina-tér 9.) összejövetelt tartanak.

A volt 13-as és 307-es tiszti és legénységi bajtársak vasárnap délután öt órakor a *Sleisz*-féle étteremben (Sándor-utca és Mária-utca sarok) bajtársi összejövetelt tartanak.

A volt munkácsi 65. gyalogezred altisztjeinek és legénységének bajtársi köre szombaton este félkilenc órakor az Alkotmány-étteremben (Vilmos császár-ut 68.) összejövetelt tart, amelyre a volt tiszteket is meghivják.

Különfélék

— **Sycambria-teák.** A nagy sikerrel zárult őszi teák után szombaton rendezi a *Sycambria* (Foed. Emericana XVII.) első téli táncos teáját. A rendezőség arra törekszik, hogy ezek a táncos teák is minden tekintetben méltók legyenek a már jóhirü *Sycambria*-mulatságokhoz. Meghivóigénylés: Sycambria II., Fő-utca 83. Tel.: 154-336.

— **A Magyar Királyi Hadimuzeum** átrendezési munkálatai befejeződtek és a muzeum november 13-ától naponta 9 órától 2 óráig ujból látogatható.

Előadások és gyülések

Csütörtök.

Budapest Székesfőváros Népművelési Bizottsága (Pátria Klub) „A magyar lira három százada“ sorozat keretében Szabó Lőrinc „A magyar végvárak költészete“. Közreműködnek még R. Simonffy Margot és dr. Molnár Imre—Kiss Tibor: „Olasz és francia épitőművészet“. Vetitett képekkel (fél 7).

Magyarországi ruszinszkóiak szervezete (Zeneakadémia). Műsoros est. (7).

Felvidéki Kör (Lónyay-utca 3.) Kampis Antal: „A felvidéki magyar művészet.“ (8).

Péntek.

Szent István Akadémia (A Szent István Társulat székházában) Balanyi György: „Cserhországi Boldog Ágnes“ (5.)

Dávid Ferenc Egylet (Hőgyes Endre-utca 3.) Alkalmi vallásos és hazafias est (6).

Magyar-Lengyel Egyesület Muzeum-utca 17.) Hazafias ünnepély (6).

Budapest Székesfővárosi Népmuvelési Bizottsága a Keleti Társasággal együtt (Budafoki-ut 8.) Germanus Gyula: „Mekkától—Medináig“. Vetitett képekkel.

Budapest Székesfőváros Népművelési Bizottsága (Muzeum-körut 6—8). dr. Tomcsik József: „Falu egészségügy“ (fél 7).

— **Felhivás.** A magyar királyi kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter urral egyetértésben felhivom az időszaki lapok szerkesztőségeit és kiadóhivatalait, hogy az 1939. évre igénylendő kedvezményes áru hirlapirói bérletjegyek engedélyezése iránti kérelmeiket *legkésőbb* folyó évi *december hó 15-ig* a magyar királyi miniszterelnökség sajtóosztályához nyujtsák be. *Ezen időponton tul* előterjesztett kérelmek nem vétetnek figyelembe. Nyomatékosan felhivom a lapok szerkesztőségeinek és kiadóhivatalainak figyelmét arra, hogy a kedvezményes áru hirlapirói bérletjegy kizárólag csak olyan személyek részére kérelmezhető, illetőleg állitható ki, akik az illető lap szerkesztőségének vagy kiadóhivatalának igazolt és állandó alkalmazottai és a sajtókamara tagjai. A jegy kiváltása alkalmával az engedélyesnek sajtókamarai tagságát igazolnia kell. A kedvezményes áru hirlapirói bérletjegyekkel mindennemü visszaélés a magyar vasuti személy- és podgyászdijszabás II. része 6-ik szakaszának 15-ik pontja, illetve az 1908. évi XXXVI. törvénycikk 50-ik §-a szerint bünvádi megtorlást von maga után.

A miniszterelnök rendeletére: dr. vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály* miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője.

— **A várbeli egyházközség koszoruja gróf Apponyi Albert koporsóján.** A budavári koronázó főtemplom benséges ünneplés szinhelye volt. Az egyházközség tanácsa és képviselőtestülete a közös szentáldozás után dr. *Kátay Béla* pápai kamarás, plébános vezetésével néhai gróf *Apponyi Albert* koporsójához vonult a templom kriptájába, ahol a plébános kegyeletes szavakkal emlékezett meg a magyar igazság nagy apostoláról, azután elhelyezte gróf *Apponyi Albert* koporsóján az egyházközség koszoruját.

— **Lengyel-magyar barátság.** A régi lengyelbarátok társasvacsorára gyültek össze a Nemzeti Egység Pártjának disztermében. Dr. *Usetty Béla* képviselő *Horthy Miklós* kormányzóra, *Moscicki* lengyel köztársasági elnökre és *Rydz-Smigli* marsallra mondott felköszöntőt, majd rámutatott arra, hogy a régi lengyelbarátok már akkor eredményesen tevékenykedtek, amikor a magyar-lengyel barátság eszméjét ugyszólván csak ők tartották ébren. Dr. *Lukács György* ny. miniszter a két nép egymás iránti szeretetének legragyogóbb bizonyitékaként emlitette, hogy a magyarok és lengyelek mindig egymás szabadságáért, függetlenségéért harcoltak. *Szilágyi Károly* hangoztatta, hogy a régi lengyelbarátok a lengyelekkel vállvetve fognak a győzelemig küzdeni a közös magyar-lengyel határért. Dr *Mészáros Gyula*, *Durics Husszein Hilmi* budai főmufti, dr. *Medriczky Andor* és *Sziklai János* mondott még beszédet.

— **A Cserkész-Kör felhivása a Lengyelországban járt cserkészekhez.** A Magyar-Lengyel Cserkészkör felkéri azokat a tagjait, akik *Spálában* jártak, hogy a szabad *Lengyelország* fennállásának huszéves évfordulóján, pénteken délután hat órakor a *Magyar-Lengyel Egyesület* (Muzeum-körut 17.) által rendezendő hazafias ünnepségen jelenjenek meg.

— **Lányi Márton előadása az evangélikus papnészövetség szeretetvendégségén.** Szerdán nagysikerü szeretetvendégséget rendezett az Evangélikus Papnék Országos Szövetsége. Az ünnepen dr. *Lányi Márton* képviselőházi alelnök, evangélikus egyházmegyei felügyelő tartott előadást arról, hogyan szolgálja ma az evangélikus papné hazáját. A papnénak ma nemcsak családjával, férjével, gyermekeivel, de a társadalommal, az egyházzal és az állammal szemben is fokozottak a kötelességei. A lelkészférj eredmény nélkül prédikálja a családi erények nagy jelentőségét akkor, ha azokat otthon esetleg nem találja meg.

— **A Magyar Aquarell- és Pasztellfestők Egyesülete** november 19-én nyitja meg kiállitását a Nemzeti Szalonban. E kiállitásra minden magyar művész beküldhet olyan vizfestményt, pasztelt vagy eredeti rajzot (sokszorositott művet, műlapot nem), amelyet máshol még nem állitottak ki. A beküldés napja november 11 és 12-ike. A képkisérő lapokat a Nemzeti Szalon titkári hivatala adja ki.

A kormányzóné nyomorenyhitő mozgalma

A kormányzóné segélymozgalmára *november 1-én* a következő adományok érkeztek be:

Ágoston Man, a Kispesti Textilgyár Rt. elnökvezérigazgatója, Kispesti Textilgyár Részvénytársaság 2000—2000 P, Kodak Limited budapesti fiókja, gróf Széchenyi Bertalan v. t. t., a Felsőház elnöke 500—500 P., Klein Gyula 300 P, Magnezitipar Rt. magyarországi fióktelepe 200 P, Preisich Gusztáv, Névtelen József (Ipolyság) 100—100 P. Szövetkereskedelmi rt., Sugár Ottó, Fattinger és Társa rt. 50—50 P. Földes A. (Ipolyság) 30 P. Havas Ernő, vitéz Janky Kocsárd 25—25 P, Schóber Kornél 20 P, Cukor Ernő, özvegy Lenkey Gusztávné, Langermann Samu, vitéz Lapray, ifj. Heinrich Béla, Andreánszky Olga, dr. Hoff Móric, Bartus Adolf, Márkus Dezső, Szenderszky Antal 10—10 P, Neu Géza, özvegy Sztojanovits Jenőné, özvegy Schulek Béláné, Kálmán Jenő, Koiss Géza, Böhm Miklós, Szende Béla, Kence és Festékipar Rt., Hajós József 5—5 P, Ádám M. rt. 3.90 P, Stoffa Béla, idős Győrffy Ernő 3—3 P, Wodianer Forrai János, Gellért József, Korányi János, Czirják Ilona, Utczás Lőrinc 2—2 P, Irsa Ferenc, Hauser Náthán, Soós Gyula 1—1 pengő.

Természetbeni adományok: Bajor József ny. testőrtiszthelyettes 2 darab leánykabát. Albertfalvai Textilipar Rt. 300 méter flanell, Ranschburg Géza 8 darab ruhanemü, 1 pár cipő, 10 pár sokni, 1 kalap, dr. Tormay Géza és Gézáné 2 zsák liszt.

November 3-án:

Magyar Nemzeti Bank 10.000 P, Bosch Róbert 1000 P. Pesti Hirlap gyüjtése 810 P, Pénzintézeti Központ Bpest 752.51 P, Soproni Pamutipar rt., Incze Mária, Stühmer Frigyes rt. 500—500 P, dr. Wilhelm Károly 300 P, Okányi Andor 200 P, Marton Kálmán november havi nyugdija 166.70 P, Székesfőváros Pénzügyi ügyosztály tisztikara 101 P, Schleifer Zoltán cég, National Regisztráló Pénztárak Kft., Magyar Pharma Gyógyáru rt., Laboratórium Védőoltóanyagok Termelésére rt., dr. vitéz Gyulay Tibor 100-100 P. Bretner Ödön, Erdős Dezső, Ambrózy Gyula, Ruszt Oszkár 50—50 P, Ujfaludy Géza, Esti Kurir 40-40 P, Stokler Lajos, Beregi József, dr. Láng Boldizsár 30—30 P, Bánlaki Adorján, dr. Lenert György és felesége együtt, Buday Béla, Hász Géza, Lukács Sándor, Vicián Edéné 20—20 P, Halm Mátyásné 15 P, Munk G., Blum Károly, Strauch Emil, Kelemen Béla, özv. vitéz Csörgey Károlyné, dr. Virányi Dezső, Gulyás Gusztáv, Détsy Károly, dr. Bömches Gyula, Fridl Elemér, Wellner Lőrinc, dr. L. I., Horváth István, dr. Geszti A., Imre Sándorné, Oblath Sándor, Lipóczy Károly, Neumann Gusztáv, Dóra Lajos, Turányi Gézáné, P. E., Szalacsi Andor, Scholtz Katalin 5—5 P., Szeremley Ákos, Fejér Géza 4—4 P, Karácsonyi Sándor, Biaerch Ulrich, Szemes Jenő, dr. Pápai Mór 3—3 P, dr. Barabás A. 2.50 P, Margalit Livia, Buchsbaum Adolfné, Dombos Béla, Vártai Endréné, Márton Sándor 2—2 P, Beke Mihály 1.50 P, Faczinek Ferenc, özv. Csarass Mátyásné, Olaszy Gábor, Mohos Imre, Aigner Gusztáv 1—1 P, Imre Sándorné, Oblath Pál, Biró Ede, P. A. 10—10 P, Csáth Gusztáv 8 pengő.

„MAGYAR A MAGYARÉRT!“

Az Országos Iparegyesület tagjai a *„Magyar a magyarért“* mozgalom céljaira 36.290 pengőt ajánlottak fel. Az ujabban érkezett adományok között a jelentősebbek: Barta Károly 200 P, Posner Grafikai Műintézet r. t. 100 P, Hessel L. és Társa Kurzweil Sándor 150 P, Szandtner Károly és Fiai tésztaárugyár 100 P.

A *Trieszti Általános Biztositó Társulat* a Magyar Ujságirók Egyesülete utján 3000 pengőt adományozott a mozgalom céljaira.

A *Külső Lipótvárosi Keresztény Kör* 100 P-t juttat Jaross Andorhoz, hogy abból 50—50 pengővel egy-egy felvidéki iparos és munkás gyermeket segélyezzen, 100 pengőt pedig gróf Esterházy Jánosnak küldenek el, hogy iparos és munkáscsaládok között ossza szét.

Jamnitzky Lajosné a bevonulás után Munkácson elsőnek született római katolikus gyermeknek egy teljes csecsemő kelengyét adományozott.

Hajdunánáson eddig 500 métermázsa termény és 6000 P készpénz gyült össze a mozgalom javára. A református gimnázium ifjusága 148 P-t és 6 darab zászlót gyüjtött.

Jánoshalmán a kisszállási uradalom vezetősége a Felvidék visszacsatolásának örömére egy-egy liter bort és egy-egy kilogram hust akart kiosztani a gazdasági munkások között. A munkások a husról lemondtak és a 350 pengőt a mozgalom céljaira juttatták.

Üdvözlések és ünnepségek a magyarlakta Felvidék visszacsatolása alkalmából

Szendy Károly polgármester táviratilag üdvözölte *Rozsnyó* városát abból az alkalomból, hogy a magyar honvédcsapatok bevonultak és felszabadították. A polgármester a Felvidék visszacsatolásának örömére, *a Kassára történő bevonulás napján*, pénteken, ünnepi ebédet oszt ki a *székesfőváros inségesei között.* Az ünnepi ebédet a folyó hétre érvényesitett ebédjegyekre a hatósági főzőhelyek szolgáltatják ki.

Az *Országos Ügyvédi Gyám és Nyugdijintézet* igazgatósági ülésén *Pap József* felsőházi tag, udvari tanácsos méltatta a Felvidék visszacsatolásának a jelentőségét. Az ülésen lelkesen ünnepelték a *Kormányzót* és táviratilag üdvözölték *Imrédy* miniszterelnököt.

A Független Ügyvédek Pártjának ünnepi ülésén dr. *Vekerdy Géza* elnök emlékezett meg a kormányzóról, mint az uj Magyarország megteremtőjéről.

Az *Országos Társadalombiztositó Intézet* önkormányzati igazgatósága ülést tartott, amelyen vitéz dr. *Huszár Aladár* emlékezett meg a magyar Felvidék visszatéréséről. Az intézet a Felvidék városaiban: Kassán, Komáromban, Losoncon, Ungvárott négy impozáns bérházat épit. A Madách-téren épült bérházra „A névtelen felvidéki magyar emlékére 1938 november 2.“ felirás kerül.

Pécs törvényhatóságának közgyülésén *Visnya Ernő* felsőházi tag inditványára táviratilag üdvözölték *Rothermere* lordot, a magyarság nagy barátját, Budapesten időzése alkalmából.

A Budai Katolikus Kör igazgatóválasztmányi ülésén *dr. Vargha Imre* elnök emlékezett meg a történelmi eseményekről. Javaslatára hódoló feliratot intéztek a *kormányzóhoz.* A választmányi ülést követő vacsorán *dr. Szőke József* itélőtáblai tanácselnök köszöntötte fel a kormányzót.

A budapesti Kálvin-téri református templomban csütörtökön este fél hétkor, a felvidéki területek visszacsatolásának befejeztekor hálaadó Istentiszteletet tart *Muraközy Gyula* lelkipásztor.

A Budai Tábor ülésén *Zombory József* táblabiró és *dr. Brozik Félix* fővárosi bizottsági tag emlékezett meg a Felvidék magyarlakta részének visszacsatolásáról.

A Biztositó Intézetek Országos Szövetségének végrehajtó bizottsági üléséről hódoló feliratot intéztek a *kormányzóhoz* és táviratilag üdvözölték a *miniszterelnököt.*

A volt m. kir. 37. tüzérdandár táviratilag üdvözölte *Érsekujvár* lakosságát a magyar csapatok bevonulása napján. A bajtársi kör bejelentette, hogy hősi halottainak emléktábláját Érsekujváron helyezi el és ott rendez requiemmel kapcsolatos *dandárünnepélyt.*

Pécset dr. vitéz *Visy Imre* és három törvényhatósági bizottsági tag inditványt terjesztett elő, hogy Pécs város válassza meg diszpolgárává *Imrédy* miniszterelnököt. A polgármester az inditványt magáévá tette és csütörtökre diszközgyülést hivott össze.

Vidéken, *Jászberény* városban, *Nagymágocs* nagyközségben, *Nógrádberkenye* és *Nagyszekeres* községekben rendeztek hazafias ünnepséget a magyarlakta Felvidék visszacsatolása alkalmából.

Veszprém megye törvényhatósági bizottsága rendkivüli közgyülés keretében ünnepelte meg a magyar Felvidék visszacsatolását. *Mesterházy Ferenc* főispán beszéde után *Tóth Tihamér* püspök fejezte ki a törvényhatóság hláját a kormányzó és a miniszterelnök iránt. Hangoztatta, hogy nincs más kereszt, amelyhez mint erős sziklához hajónk horgonyát köthetjük, csak a Szent István koronáján fénylő kereszt.

Székesfehérvár törvényhatósági bizottsága díszközgyülésen ünnepelte a Felvidék visszacsatolását. Gróf *Széchenyi Viktor* főispán beszéde után dr. *Csitáry G. Emil* polgármester inditványára elhatározták, hogy *Imrédy* miniszterelnököt, *Kánya* és *Teleki* minisztereket a város diszpolgárává választják.

VEGYES

× **Milyen lesz és hogyan él a nő 2000-ben?** Sloan Elisabeth angol társadalomtudományi irónő nemrég érdekes fejtegetésben vázolta, milyennek képzeli a nő életét a következő századfordulón? Szerinte a technika még a mainál is jobban könnyit majd a háztartás gondjain. Az étkezés előkészitésével ugyszólván egyáltalán nem kell törődnie a háziasszonynak. Nagy, központi konyhaüzemek szállitják majd házhoz a finomabbnál-finomabb fogásokat s otthon legfeljebb egyéni izlése szerint füszerezi az ételeket, akı akarja. Az étrendet egész sor ujonnan kitenyésztett főzelék és gyümölcs teszi majd változatossá és izletessé. A mosogatás ismeretlen fogalommá halványul; ebéd után a háziasszony nem tesz egyebet, mint az abroszt négy sarkánál összefogja s a rajtalevő asztalkendőkkel, evőeszközökkel, tányérokkal, poharakkal, palackokkal és ételmaradékokkal együtt a szemétégető aknába dobja. Az abrosz, az asztalkendő, az evőeszközök és az edények ugyanis mind — papirosból készültek; olcsók, tartósak és könnyen pótolhatók. Ebben az időben a papiros már nemcsak ujságok és könyvek nélkülözhetetlen anyaga, hanem a hatalmasan kifejlődött műanyag- és műrostgyártásban is nagy szerepet fog játszani. Fehérnemüt, kendőket, abroszokat is különleges papirosanyagból készitenek majd s ezek éppen olyan szépek és izlésesek lesznek, mint a mai vászontermékek. Szintugy a poharak és más edények is papirból készülnek s minden egyes darabot csak egyszer fognak használni. A technikai segédeszközök annyira tehermentesitik majd a nőt a házkörüli teendőktől, hogy sokkalta több gondot fordithat magára és családjára, mint ma. Az orvostudomány akkorra minden bizonnyal végképp legyűri a veszedelmes női betegségeket s eljárásokat talál a fiatalság hatékonyabb megőrzésére. Két emberöltővel ezelőtt a harmincéves nő már matróna-számba ment és átlagban ugy festett, mint ma az ötvenesztendős. 2000 körül — jósolja miss Sloan — az ötvenesztendős nő a mai harmincéves nő fiatalságával és szépségével ragyoghat majd. Nem kozmetikai szerek jóvoltából, hanem, mert az orvostudomány ennyire fogja javitani az életfeltételeket.

× **A cink-király.** A párizsi Foch-avenuen pompás palotája van Bolivia köztársaság követének, don *Simon Patino*-nak. Ez a Patino ma boliviai követ Párizsban és mint cink-király ismert az egész világon, harminc évvel ezelőtt kis boltos volt La Pazban, aki öszvérháton a hegyekben levő indián falvakba szállitotta áruit és eladta a benszülötteknek. Egy napon amikor rettenetes vihar lepte meg a hegységben, az esőáradat elől egy kiugró sziklatömb alá menekült. Tőle néhány lépésnyire az esőszülte vad hegyipatak zuhogott lefelé, kavicsot, sőt kisebb szikladarabokat ragadott magával és mély ágyat mosott ki magának. Amikor az eső megszüntével Patino előbujt menedékhelyéről és odapillantott a patak ágyára, tisztára mosott kis cink-eret látott. Rögtön elhatározta, hogy ezt a darab földet megszerzi és bányát nyit. A munkára szerződtetett indiánok, amikor a Patino által keresett kincsek csak nem akartak mutatkozni, egymásután megszöktek, de Patino nem csüggedett, tovább kutatott, tovább ásott és végül hatalmas cink-erekre bukkant. Ma vagy egy tucat cink-bányája van magasan a hegyekben levő Oruro, Colquiri, Poopo és Chorolque boliviai kerületekben és ezek közül egyetlenegy, amely az ő nevét viseli, havonta 900.000 kilogramm cinket ad. Don Simon Patino ellenőrzése alatt áll a világ egész cink-termelésének egyötöde. Hogy évenkint mennyi millió folyik Patino zsebeibe, elképzelhetjük, ha tudjuk, hogy a világ évi cink-termelésének az értéke körülbelül 700 millió pengő.

× **Milliomosok énekelnek.** A bécsi férfidalegyesület 1906-ban Londonban vendégszerepelt. Már a vasuti pályaudvaron egész sereg ujságiró várta a vendégeket és mindenféle kérdéssel faggatták őket és lehetőleg érdekes, sőt ha lehet szenzációs részleteket akartak megtudni az egyesületről. Volt a bécsiek közt egy jókedvü tréfacsináló ember, aki néhány ujságirónak a lehető legkomolyabban azt mondta, hogy a bécsi férfidalegyesületbe csakis olyan kiváló énekeseket vesznek föl, akiknek legalább egy millió aranykoronát érő vagyonuk van. Csak nagyon ritkán tesznek ez alól kivételt, ha nagyon kiváló hangról van szó. Ez volt az eset ezekkel az urakkal — és itt megnevezett néhány valóban milliomos urat — akiknek elengedtek néhány százezer koronát a millióból. Az ujságirók kérdésére, hogy kik a leggazdagabb urak, meg is nevezett néhány embert és megnevezte a legszegényebbeket is. Már azon este a „Daily Express“ és a „Daily Mirror“ szenzációs cikkekben emlékezett meg a „Vienna Choir of Millionaires“-ről. Ilyen cikkek jelentek meg naponta mig a bécsiek Londonban időztek, sőt némi jogosultsággal megjelentek azon a napon is, amikor Krupp Artur, az osztrák urakháza tagja a dalegyesület tagjainak tiszteletére háromszáz teritékü pompás vacsorát adott a Savoy-szállóban. A lapok szószerint közölték a tizenhatfogásos gazdag ételsort és felsorolva a drága italokat, megtoldották értesüléseiket azzal, hogy a milliomos bécsi énekesek a [illegible]lló halljában levő nagy szökőkutat viz helyett [illegible]sgővel töltették meg és a padlásról külön erre a [illegible]ra levezetett csöveken át gondoskodtak arról, ho[illegible] a milliomos énekesek szökőkutjából ki ne fog[illegible]n a magasra lövellő pezsgő.

× **A villa mint politikai ismertetőjel.** Az első villák Olaszországban bukkantak fel a tizenkettedik században, de nem hóditották meg gyorsan a világot. Mintegy öt évszázadig tartott, egészen a tizenhetedik századig, mig a villa állandó helyet kapott a teritet[illegible] asztalon, persze nem mindenütt, hiszen Keleten m[illegible] ma sem szokás a villa használata. Mozgalmas t[illegible]netének egyik lapjára a Guelfik és Ghibellinek [illegible]agtörténeti harca van feljegyezve. E két párt a[illegible]nyira gyülölte egymást, hogy minden külsőségben is meg akarta mutatni a köztük meglevő ellentétet. Egy kortárs például ezt irja: „Ha egy nemes ember házába lépsz és az asztalt teritve találod, azonnal tisztában lehetsz azzal, melyik párthoz tartozik a háziur. A guelfi családokban a villát, kanalat és kést a tányértól jobbra szokták tenni, ellenben a ghibellini házakban keresztben vannak a tányér mögött, az asztal közepe felé.“ Az bizonyos, hogy a politikai meggyőződést ilyen módon azóta sem fejezték ki sehol.

× **A mikádó és Japán.** Régóta megszoktuk, hogy a japán császárt *mikádó*-nak nevezzük, bár az ország alapos ismerői mindig hangoztatják, hogy ez a megjelölés magában Japánban teljesen szokatlan. Japán uralkodója nem is császár, hanem éppen ugy, mint azelőtt Kina uralkodója *„az Ég fia“*. Japán megjelölése: *tennô*, amit hosszu ó-val kell kimondani. A hangsuly a második szótagon van. Az európaiak általában kéttaguan, *Tok-jó*-nak ejtik a fővárost is, holott ez helyesen *To-ki-o*. Az eleső szótagot kissé lassabban kell kimondani, mint a két következőt. Helyesen igy kell irni: *Tokyo*, y-nal és nem i-vel. Tulajdonképpen nincs is Japán. A japánok maguk országukat *Nippon*-nak vagy teljes névvel Dai Nippon Teikoku-nak nevezik. A japán ember nem is szivesen hallja, ha hazáját Japán-nak mondják. A hivatalos diplomáciai jegyzékek, bárkinek szólnak is, nem azt mondják: *őfelsége a császár*, hanem ezt: *őfelsége a tennó* és nem *Japán*, hanem *Nippon*.

A szerkesztésért felelős:
Dr. LÉGRÁDY OTTÓ főszerkesztő.

Családi titok

Irta André Lafrance

Gaston és Violette boldog házasságának egyetlen hibapontja Gipsy volt, a tömpeorru kinai ölebecske. Gaston halálosan gyülölte az elkényeztetett, barátságtalan kis állatot, Violette ellenben imádta. Gipsy is hozzászólt a kérdéshez: éles, visitó hangján ugatott. Gaston az asztal alatt a kutya felé rugott, mire Gipsy belekapott a bokájába.

— Megölöm ezt a vakarcsot — dühöngött a férj, az asszony pedig sértődötten jegyezte meg:

— Nem lovagias eljárás, hogy az idegességedet ezen a szegény, védtelen állaton tombolod ki.

Ezek voltak, dióhéjban, a boldog házasságot fenyegető vihar előzményei. Gaston otthagyta az ebédet és elrohant. Egy ideig a Szajnaparton rohant fel és alá, amikor pedig az idegei valamelyest lecsillapodtak, eszébe jutott, hogy élete összes nehéz helyzeteiben bölcs tanácsadója volt atyai barátja, Pointal ügyvéd, a korán árván maradt Gaston egykori gyámja. Elhatározta, hogy ezt a válságot is vele beszéli meg.

Miközben a régi Párizsból fennmaradt ódon bérház sötét lépcsőjén a második emeletig felmászott, visszagondolt arra, hogy hányszor jött ide sulyos gondokkal terhelten és a derék öregur mindig megvigasztalta. Igaz, hogy amint ujra kiért a bulevardra, rájött arra, hogy Pointal mester igazában csak kedves szavakkal biztatta, vigasztalta, mint a jó pap, aki a lelket gyógyitja meg. De azért mindig ujra hozzáfordult a válságok idején.

— Ne busulj öcsém, sohasem volt ugy, hogy valahogy ne lett volna — szokta Pointal mester mondani és ez mindig bevált.

Most is szokott kedves közvetlenségével üdvözölte Gastont.

— Öcsém, olyan arcot vágsz — mondta —, mint a kutya, ha elveszik tőle a csontot. Mi történt?

— Eltalálta, kedves bátyám, a kutyáról van szó.

Az öreg ur a fejét csóválta, mert már tudott arról, hogy a kutya komolyan veszélyezteti Gaston házi békéjét. Elővette a szekrény egyik sarkából a konyakos üveget és tele töltött két pohárkát.

— Öcsém, ennél jobb konyakot a köztársaság elnökénél sem kapnál — mondta — igyál és azután mondd el, hogy mi nyomja a szivedet.

Gaston hosszasan előadta a kutyatörténetet és nagy keserüséggel panaszolta el, hogy a felesége vele szemben a kutya pártját fogja. Elmondta azt is, hogy az ebédet otthagyta és elrohant.

— Az a kérdés fiam, hogy becsaptad-e az ajtót, amikor elrohantál? — kérdezte az öreg ur.

— Nem tagadom, becsaptam, *de* . . .

— A *„de“* most nem fontos, kedves fiam — vágott közbe Pointal mester —, a sulyos az, hogy becsaptad.

Egy-két percig némán ült az öreg ur és gondolkodott, azután igy szólt:

— Kedves öcsém, mielőtt az ügyedet megbeszéljük, elmondanék neked egy esetet, amelyik már a multé, mert régen lezárult, szomoru harmadik felvonással, *„happy end“* nélkül. Emlitettem már neked, hogy két izben nősültem?

— Nem emlitette, kedves bátyám.

— Az első feleségem mulatni vágyó asszony volt. Nem törődött azzal, hogy én késő estig nehéz agymunkát végezek, minden este szinházba, estélyekre, klubba, kártyaasztalhoz kellett vele mennem. Előbb szép szóval igyekeztem meggyőzni, hogy ezt az életmódot elviselhetetlennek tartom, azután erélyesebben léptem fel . . . végül elváltunk. A magány számomra elviselhetetlen volt, ujra megnősültem. De most már türelmesebb, óvatosabb voltam, nem is lett volna köztünk semmi ellentét, de a boldogságom hamar ért véget, mert a második feleségem megbetegedett és meghalt. Vigasztalan voltam.

— Egy reggel a Luxemburg-parkban sétáltam. Egy fiucska játék közben belém rohant és elesett volna, ha gyorsan meg nem fogom. Ez volt a kezdete a szoros baráti viszonynak, amely köztem és a kis fiu közt kifejlődött. Minden reggel pontosan megjelentem a Luxemburg-parkban és a kis fiu társasága volt elhagyatottságomban egyetlen vigaszom. Egy reggel odahozta hozzám a szüleit, apját és anyját . . . az asszonyban első feleségemet ismertem fel.

— A volt feleségem, aki tudott második házasságom tragikus befejezéséről, nagyon kedvesen üdvözölt, mint régi, jó barátot. A férje meghivott a házukhoz és szoros barátság fejlődött ki köztünk. Mindennapi vendégük voltam. A gyermek atyja egy Távol Keleti utazáson valami járványban meghalt és amikor az anyja . . . első feleségem . . . félévvel később szintén sulyosan megbetegedett, halála előtt az én gondjaimra bizott téged . . . Mert a Luxemburg parkbeli kis fiu te voltál, kedves Gaston fiam.

Pointal mester elhallgatott, Gaston pedig meghatottan igy szólt:

— Kedves bátyám, ugy sajnálom, hogy felidéztem a szomoru emlékeket a lelkében. Nem sejtettem, hogy kedves bátyám igazán, hogy is mondjam . . . az apám lehetett volna.

— Most sajnálom, kedves fiam, hogy nincs ilyen jogcimem arra, hogy a lelkedre beszéljek. Végre is, nem vagy a fiam. De fogadd el tőlem azt a tanácsot, hogy ne hamarkodj el semmit se. A ti boldogságotok nem függhet egy tömpeorru, buta kis kutyától!

— Hiszen . . . nem én . . .

— Ne keresd, hogy ki a hibás, hanem menj azonnal haza és tégy mindent jóvá szeretettel. Ne törődj azzal, ha kissé megalázod magad, mert ha szeretitek egymást, nem lehet megalázó a gyöngédség.

Gaston hazasietett. Utközben rémület fogta el... A felesége nagyon el volt keseredve... hátha már nincs is otthon, hanem elment az anyjához . . . Akkor pedig sokkal nehezebb lenne a helyzet, mert az öreg asszony mindig szitotta a tüzet, ha valami ellentétről szerzett tudomást.

Becsengetett, elrohant a szobalány mellett, egyenesen felesége szobájába. Az asszony a pamlagon feküdt és meglepetten nézett szembe az urával, amikor az lángvörös arccal odarohant hozzá, letérdelt a pamlag mellé, átkarolta és össze-vissza csókolta:

— Violette, ugy szeretlek . . . ! — ezt kiáltotta végtelen gyöngédséggel.

*

Pointal mester Gaston távozása után becsengette öreg, régi irnokát, Duvalt és igy szólt:

— Öregem, figyelmeztetem, ha Gaston öcsém valamikor magától az első házasságom iránt érdeklődnék, mondja, csak annyit tud, hogy az első feleségemtől elváltam, a második korán meghalt.

— Az első házassága . . . ? Elvált . . . ? Nem értsm, hiszen én önt diákkora óta ismerem és tudom, hogy sohase volt házas ember! — morogta az öreg irnok.

— Öregem, kénytelen voltam ezt a mesét kitalálni — felelte Pointal mester —, hogy gondolkodóba ejtsem azt a buta, jó fiut és megmentsem a családi boldogságát. De most töltsön be nekem még egy pohárka konyakot.

Az öreg irnok felvette az üveget és megrázta:

— Ebből . . . ? Hiszen egészen üres!

— Ilyen gézenguz csibész . . . — fakadt ki az öreg tréfás haraggal — amig a szép mesét kitaláltam számára, megitta a legjobb konyakomat!

4. Házfelügyelő

Körutnál nagyjövedelmű házfelügyelőség 1500 óvadékkal háztulajdonostól. Szabó, Nagymező-utca 36. Dijazás utólag. *

Házfelügyelőség harmincnégy lakásos egyezerötszázzal, négyemeletes háromezerrel elfoglalható. „Lakáskataszter." Telefon: 125782. 48860

Villámba, Hév. megállónál, házmestert felveszek. Takács, Prohászka Ottokár-utca 8. *

Házfelügyelőséget keres szerelő 4—5000 óvadékkal vagy tiszteletdijjal. Telefon: 116—813. *

Házfelügyelőséget keresek. Angyal János bádogos és szerelő, Tar-utca 6. I. 15. 6062

5. Soffőr

Diplomata keres soffőr-inast, francia vagy olasz nyelvtudással. Ajtósi Dürer-sor 33. *29670

Soffőrnek vagy szobainasnak éves bizonyitványokkal ajánlkozom. Országház-utca 15.

6. Ipari munkás

Belvárosi szücsműhely keres elsőrendű szücsszabászt, ki mértékvételben és próbához tökéletesen ért. „Perfekt" jeligére Tenzer hirdetőjébe, Szervita-tér. 59515

7. Egyéb alkalmazott

Kettőszáz holdas bérgazdaságomba gazdát keresek biztosítékkal, szerény igényekkel. „Munkaerő 84254" jeligére főkiadóba.

Fiatal kerékpáros kifutó felvétetik. Rózsa Miklós, Rákóczi-ut 50. 29666

Főzőinas uri házhoz, vagy magányos ur háztartását vállalja. Vidékre is. Nagyenyed-utca 10. I. 2. 15150

Kertész, szakképzett, szorgalmas, józan, teljesen megbizható, 41 éves, nős, jó főuri bizonyitványokkal, urad., gyárba, villába állást keres. „Beszüntetés 90370" jeligére főkiadóba.

Jobbmegjelenésü fiatal urasági inas jó bizonyitványokkal magányos urhoz ajánlkozik. „Külföldre is 48648" jeligére főkiadóba.

NŐI ÁLLÁS

8. Irodai alkalmazott

Teljesen kezdő, fiatal, keresztény irodakisasszonyt fölvesz acélgyár. Ajánlat fizetési igény megjelölésével „Kezdő 6041" jeligére főkiadóba.

Irodagyakornoknőt keresek lehetőleg német tudással, valamint perfekt magyar-német levelezőt (nőt) délutáni órákra. „Fotó 59510" jeligére főkiadóba.

Kezdő fiatal gépirónő kerestetik. Kézzel irott ajánlatok „Izraelita 59453" jeligére a főkiadóba.

Tisztviselőnő az elektromos szakmából hosszu éves gyakorlattal elhelyezkedne. „Keresztény 48841" főkiadóba.

Asszisztensnőnek, elárusitónőnek ajánlkozik intelligens keresztény urileány. „Szorgalmas 29682" Erzsébet-köruti főkiadóba. *

Keresztény megbizható urileny gép-gyorsirssal állást keres. „Érettségizett 29683" főkiadóba. *

Fiatal jómegjelenésü, megbizható kezdő, magyar gép- és gyorsirónő 40 pengőért állást vállalna. Meghivásokat „Tulbuzgó 19613" jeligére főkiadóba.

Kisegitést, óragépelést, esetleg félnapra ajánlkozik elsőrendü magyar-német gépirónő. 384—256. *69575

Keresztény urileány kezdő gyors-gépirónőnek ajnlkozik. Ferenc-körut 8. III. 28. 69610

Magyar gép- és gyorsirónő összes irodai munkálatokban jártas, 9 évi közjegyzői irodagyakorlattal, szerény igényü, állást keres. Megkeresések „M. E." jeligére főkiadóba kéretnek.

Keresztény jómegjelenésü volt kiadóhivatali tisztviselőnő 8 éves irodai és 6 éves gyógyszertár pénztári gyakorlattal, **magyar-német** abszolut komoly munkaerő, felekkel való érintkezésben kiváló, bármilyen állást vállal. Szives megkeresést „Özvegy és árva" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba kér.

9. Keresk. alkalmazott

Átlagon felüli képességekkel és nagy gyakorlattal biró jómegjelenésü és biztos fellépésü pénztárkezelőnő, aki segédkönyvek vezetésében is jártas, belvárosi előkelő divatárucégnél felvétetik. Kézzel irott ajánlatok „Feltétlen megbizhatóság" jeligére Tenzerhez, **Szervita-tér.** 59438

Jómegjelenésü hölgyeket keresünk, megkönnyitett, állandó akviziciós munkára. Ajánlatokat „Azonnali kereset 94037" jeligére a főkiadóba.

Müszaki raktárkezelésben jártas raktárkezelőnőt keresünk német nyelvtudással. Textilgépek ismerete előnyben. Ajánlatokat „2915—6050" szám alatt főkiadóba.

Gyógyszertárba pénztárnoknőnek fiatal keresztény leány lehetőleg nyelvismeretekkel felvétetik. Ajánlatok „Angol-francia 19615" jeligére főkiadóba kéretnek.

Jómegjelenésü hölgyek hazafias emléklap terjesztéséhez jelentkezzenek. Szentkirályi-utca 49. fszt. 2. Reggel 9—12.

Csakis igazolt keresztény, rendes megjelenésü nők, férfiak (állástalan tisztviselők vagy nyugdijasok) tisztességes, könnyü, uri munkával környéken tisz napi 5—10 P kereshetnek. Csak 5—10 P biztositék felmutatása után tárgyalok. Katona Ernő, II. Fő-utca 37-c. II. 4. 59443

Jóirásu kiszolgáló kisasszonyt fölveszünk. „30 évesig 59472" jeligére főkiadóba.

Cukrászdámba fölveszek szolid jómegjelenésü keresztény kiszolgáló leányt. Fényképes ajánlatokat igény megjelöléssel Pauer cukrászda, Mohács.

Pénztárosnő forgalmas élelmiszerüzletbe felvétetik. „Megbizható 6076" jeligére főkiadóba.

Több nyelven beszélő, jómegjelenésü fiatal leány cukrászdába elmenne. Tel. 131—507.

Urileány elhelyezkedne szállodai, éttermi vagy hasonló üzemben mint felirónő, felügyelőnő. „Gyakorlattal 72543" jeligére Horthy Miklós-uti fiókkiadóba.

Pénztárt, pékfiókot átvennék óvadékkal rendelkezem. „Gyakorlattal 6071" jeligére a főkiadóba.

10. Ipari munkásnő

Önálló kézileány felvétetik. Berta kalapszalon, Galamb-utca 6. 59482

Kiválóan képzett kötőnőt keresek, jelentkezés mintadarabbal délelőtt 11-től 12-ig. Tátra-utca 15/b. IV. 2. 69578

11. Egyéb alkalm. (nem házt.)

Külföldi táncszámhoz legalább 170 cm. magas, 21 évet betöltött kezdő vagy haladó táncosnőket keresek. Jelentkezés pénteken, 11-én, szombaton, 12-én, 3—4 óra között. Akácfa-utca 7., V. 1. Lift. Gabi István. 59425

Hazafias művészethez (erdélyi tárgyu) műkedvelők jelentkezését kérjük. Nagyfuvaros-utca 5., II. 16., délután négytől. *37626

Vendéglői szakmában jártas, jóirásu nő felvétetik. Ajánlatok „Házhoz szállitás" jeligére Blocknerhez, Vilmos császár-ut 33.

Fiatal táncosnőt keres artista külföldre. Róbert Károly-körut 86. I. 21. 48850

12. Házvezetőnő, gazdasszony stb.

Idősebb jobb magányos ember keres szerény háztartása gondozására jómegjelenésü becsületes fiatal falusi árva parasztleányt, kezdő lehet. „Örökös otthon 65—6023" jeligére főkiadóba.

Fiatal házvezetőnőt felvesz vidéki magányos tisztviselő. Fényképes ajánlatok: Molnár Gyula, Magyaralmás. 84256

Anyahelyettest keresek 28—38 éves keresztény gyermektelen özvegy vagy hajadon személyében, aki olyan képzettséggel rendelkezik, hogy negyedikes gimnazista leányom nevelését száz százalékig reá bizhatom, izletesen főz, pedáns, tisztaságszerető, kétszobás összkomfortos lakásban nagymosás, nagytakaritáson kivül mindent egyedül végez. Protestáns előnyben. „Anyahelyettes 72544" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

Kertes családi házhoz megbizható, minden munkát végző egyszerü nőt keresek. Ajánlatokat „Két személyhez" jeligére főkiadóba. *

Házvezetőnőt keresek, középkoru, 35 évig, lehetőleg árva, jómegjelenésü, jókedélyü egyedülállót, aki vegetáriánus husmentes ellátásra vállalkozik és a háztartáson kivül üzememben helyettesit, meleg otthont találhat, munkájával az életét kellemessé teheti, az irjon 47 éves független kisiparosnak. Tomay-nyomda, Orosháza.

Minden munkát végző, némi jövedelemmel rendelkező házvezetőnőt egyedülálló nyugdijas tisztviselő alkalmaz. Telefon 456—885. 6052

Felvétetnek házvezetőnők, gazdasszonyok, komornák, szobalányok. „Házvezetőnő", Rákóczi-ut ötvenhárom. 37634

Intelligens 38 éves kimondottan uriasszony délután pár órán idős uriasszonyt elszórakoztatna és felolvasna. Dr. Burgerné, Rottenbiller-utca 37-b. I. 3-a.

Magányos házvezetőnői állást keres. Vilmos császár-ut 17., I. 13. 69606

Otthont keresek az ország bármely részében (külföldre is), németül is beszélő, sokoldalu, külső-belső gazdálkodásban nagy gyakorlattal, üzletvezetésnez értő agilis, reprezentativ, jómegjelenésü és jómodoru hölgy. „Egyedülálló 29677" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóhivatalba. *

Egy megbizható leány vállalja magányos háztartásában minden munkát. Személynök-utca 25., II. 6. 69063

Jól főző, 40 éves, r. k., intelligens özvegy egyszemélyes háztartásban fizetés nélkül elhelyezkedne. Tel. 126—411. *6075

Jómegjelenésü urileány elmenne urinő mellé kisérőnőnek. R. J., Szolnok, Harcsa-u. 1.

49 éves intelligens, igen jólelkü, [illegible]olid, magányos nő éltesebb [illegible]én háztartását vezetné, hü[illegible]s gondviselője lenne. Nagyon [illegible] főz, pedánsan tiszta, vidék[illegible]s megy. B. J.-né, Szőny, Be[illegible]utca 267. 69570

Keresztény, [illegible] főző urinő ajánlkozik [illegible]zetőnőnek. „Középkoru [illegible]" [illegible]gére főkiadóba. [illegible]

Ajánlunk [illegible] uri háztartásba intelligens, fiatal, jól főző hölgyet házvezetőnőnek, anyahelyettesnek, komornának. Áll Iroda, V., [illegible]lay-u. 16., [illegible] 17. Tel: 12—19—[illegible] 19618

Meg[illegible]ó idősebb nő ajánlkozik [illegible]család[illegible]oz, magányoshoz [illegible] kre[illegible]s. Szentendre, Erzsé[illegible]-tér. Pappné. *

13. Szakácsnő, szobalány, gyermeklány

Intelligens gyermekszerető lány háztartási munkát végzőt felvétetik. Pestszenterzsébet, Kossuth-utca 49. 69584

Bejáró szakácsnő, diétásan is főző mielőbbre kerestetik. 9—12, 3—5. Váci-utca 78—80., I. 7. 69587

Izraelita családhoz felvétetik fiatal, egészséges, négy középiskolát végzett leány háromévés gyermek mellé. Királyi Pál-utca 9. I. kettő. 59459

Perfekt szobaleány, hosszu bizonyitványokkal, ajánlkozik. X., Szállás-utca 32., ajtó 5.

Szakácsnő ajánlkozik, középkoru, hosszu bizonyitvánnyal. Mazumelné, Dugonits-utca 15., II. 4. 69608

Perfekt szobaleány ajánlkozik uri házba. Veres Pálné-utca 5. Házfelügyelő. *59497

Intelligens, perfekt német, középkoru, jól főző nő ajánlkozik magányos, kis családhoz, esetleg nappalra. Ráday-utca 52., I. 26. *69594

Vidéki szobalány eves bizonyitványokkal állást keres VI., Aréna-ut 140., III. lépcsőház IV. 23. 6067

Vidéki árvalány szobalánynak vagy mindenesnek elhelyezést keres. Pestszentlőrinc, Állami-telep 49., 3. *39653

A..ast keres szobalány, főzőlány, két mindenes. Telefon: 14—47—87. 69576

Teljesen perfekt vendéglői és penziói szakácsnő ajánlkozik. Székely Bertalan-u. 24. II. 23.

Szobalány ajánlkozik főurasági házból többéves bizonyitvánnyal. Levélbeli ajánlatot kérek Szondy-utca 72., II. lépcsőház I. 15. 69601

Szakácsnő, hosszu bizonyitvánnyal, szobalány vagy takaritónő mellé ajánlkozik. Házfelügyelő, Orlay-u. 9. 72542

Gyermekgondozónő hosszu bizonyitvánnyal ajánlkozik ujszülöttől ötévesig. Levelet „Lelkiismeretes 6053" Krisztina-köruti fiókkiadóba.

14. Mindenes

Rendszerető mindenes főzőnő azonnal felvétetik csakis jó bizonyitvánnyal. Lőcsei-ut 88. Erzsébet királyné-ut mellett.

Megbizható, szolid mindenes azonnalra felvétetik. Ferenc-körut 36., I. 8. 69604

20 éven aluli, vidéki, jobb leányt keres. Jász-utca 55., földszint 1. Jelentkezni csütörtökön 2—5-ig. 6057

Perfekt főzőmindenes és egy fiatal mindenes szobalány felvétetik. Szondy-utca 76., I. 1.

Keresek középkoru, megbizható nőt kéttagu intézői családhoz pusztára. (Somogy megye). Minden házi munkára. „Szerény igényü 90368" jeligére főkiadóba.

Főzőmindenes jobb házba éves bizonyitvánnyal ajánlkozik. Alsóerdősor 18. II. 27. 69553

Mindenes fiatal leány ajánlkozik. Vendel-utca 4. fsz. 2.

Önálló mindenes főzőnő ajánlkozik. Báthory-utca 18. földszint 1. Ugyanott takaritónő is.

Megbizható főzőmindenes két személyhez ajánlkozik Lipótváros környékére. Üllői-ut 23., földszint 1. 6024

Német főzőmindenes ajánlkozik. IV., Molnár-utca 19., III. 23-c. *29663

Mindenes jól főző, megbizható nő kisebb uri családhoz ajánlkozik. Német-utca 6. II. 18. 69582

Egy vidéki asszony jobb családhoz elhelyezkedne és egy fiatal leány. VII. ker. Dembinszky-u. 45. fszt. 2. 29874

Vidéki főzőmindenes elhelyezkedne. Csivi Rózsi, Soroksár-Ujtelep, Szilágyi Dezső-utca 111. 29660

Mindenes jólfőző német leány uri házhoz ajánlkozik. Cim „Jozefin", II., Jégveremutca 8. szám., földszint 2.

15. Takaritónő, bejárónő

Rendes bejárónőt felveszek félnapra. Vilmos császár-ut 19-c., IV. 2. 48855

Takaritónő 9-től fél 12 óráig felvétetik. Megbeszélés csak 2—4-ig Lipót-körut 13., II. 10.

Közalkalmazott házaspárnak takaritásért lakást adok. Jósika-utca 10., I. 14. *59501

Takaritásért lakást adnék középkoru nyugdijas özvegynek. Jól főző előnyben. Gömbös Gyula-ut 39-b., III. 16. 15145

Takaritónőt cselédkönyvvel István-ut közelében keres tanárnő. Jelentkezés csak 9—12-ig. István-ut 11., III. 1. 76481

Bejáró mindenes főzőnő több éves bizonyitvánnyal tizenötödikére ajánlkozik, elfoglaltság délután négyig. Margit-körut 7. II. 4. 75998

Takaritónő lakásért, némi jutalékért állást keres. Üllői-ut 109-b. Gajdos. 69574

Bejáró főzőnő ajánlkozik. — Lónyay-utca 41. II. 6.

OKTATÁS

16. Házi oktatók ellátassa

Német kisasszonyt csak délelőttre két gyermekhez felvesz Hajnóczy, Egressy-ut 39. Telefon: 297—721. *

Gyermekszerető, fiatal német kisasszony éves bizonyitványokkal délutánra gyermekhez ajánlkozik. „Gerta", Üllői-ut 29. földsz. 9. 69581

Nevelőnő, német, francia, délutáni állást keres 7—12 éves leánykákhoz. Ajánlatok „Studium 6039" jeligére főkiadóba kéretnek.

Német kisasszony, perfekt varrásban, háztartásban, állást keres. „Jahreszeugnisse 6037" jeligére főkiadóba.

Német nevelőnő hétfő, szerda, péntekre keres délutáni elfoglaltságot. „Budán 6056" jeligére főkiadóba. *

17. Előkészités, internátus

Zsoldos legjobban előkészit magánvizsgára, érettségire. Dohány-u. 84. Tel.: 1—424—47.*

Schreyer gyorsiróiskolája Muzeum-körut 23—25. Telefon: 188—674. Államvizsga. Állásközvetités. 58385

Érettségizett alsóbb osztályuakat eredményesen korrepetál. Szeszgyár-u. 11. Tel. 1-324-86. *

Fiunevelőintézet. Eötvös-utca 23-A. Telefon 127—819. Bennlakók, bejárók. Sikeres vizsgák. *59502

18. Nyelv- és müvészet-okt.

Angolt jutányosan oktat gyakorlott mester. VIII. Sándor-utca 19. II. 16. 58528

Angol, német, spanyol, francia csoportórák 2 pengőtől Magánórák Nyelvstudió. Teréz-körut 33. 69009

Kiváló német tanár cime Rökk Szilárd-u 29. I. 2 69012

Kottanélküli kisérletszerkesztéses zongoraoktatás elismert specialistája Szücsné. Damjanich-utca 33. földszint 3. 58671

Olasz és francia külföldi nyelvtanár Malatto, Munkás-utca 4. 84215

Tangóharmonikázni, zongorázni, mandolinozni legeredményesebben megtanulhat havonta tizért. Hangszerelmen gyakorolhat. Váci-utca 44. II. 15. (Kivánatra háznál). 59494

Okleveles tanitónő diákok korrepetálását vállalja, német nyelvoktatás. Damjanich-utca 36. I. 2. 69560

Angol és német órákat ad nyelvtanárnő. Reáltanoda-utca 18. II. 4/b. 59639

Német uriasszony órákat ad. **Gróf Zichy Jenő-utca 47. I. 9.**

Bécsi tanárnő német, francia, zongoraoktatást vállal. Telefon 11—45—59. *59455

Német nyelvtanárnő, fiatal, tanitja anyanyelvét, konverzál. „Legjobb eredménnyel 6035" főkiadóba.

Angol nyelvmestert részes partnernek iskolába keresünk. Ferenc-körut 41. II. 7. 3716

19. Keresk. oktatás

Radnai gyors- és gépiróiskola Pázmány Péter-tér 5. Telefon 18—26—34 és Erzsébet-körut 19. Telefon: 14—48—17. Kérjen tájékoztatót. 58399

Irodai gyorsiróvá, gépiróvá gyorsan, olcsón kiképezzük. Különórás kiképzés „Stenografia", Rákóczi-ut 14. *53651

Gyarmati dr. v. országgyülési gyorsirófőnök gyorsiróiskolája, Dalszinház-utca 2. 12-12-08 Esti tisztviselőkurzusok.

Aki könyvvitelt gyakorlati uton tökéletesen kiván rövid idő alatt elsajátitani és mérlegképessé válni, jelentkezzék 326—038 alatt 8—10, vagy 2—4 között. *94000

20. Soffőriskola

Tanuljon Magyarország legrégibb soffőriskolájában. Ungár, VIII. Karpfenstein-utca 20. Telefon: 141—246. 69129

VEGYES ALKALMI MUNKA

22. Betegápolás

Ápolónő beteg mellé ajánlkozik. Izabella-tér 7., I. 15. 29668

Ápolónő, fiatal, ügyes, beteg mellé ajánlkozik. Klauzál-u. 14. II. 13. H. J. 29631

24. Magánnyomozó

Janda Miklós dr. magánnyomozó, olcsó, gyors, megbizható Teréz-körut harmincnégy 123—999 5487

Erőss Ernő nyugalmazott detektiv magánnyomozója Szász Károly-utca 3. Telefon: 355—527. 43851

Dr. Békési Tibor nyugalmazott rendőrkapitány magánnyomozó Erzsébet-körut 17 Tel 143-433.

Nyerges Alfréd nyomoz, megfigyel, informál. Rákóczi-ut harminchat. Telefon: 1-380-58

Walter nyugalmazott detektivfőfelügyelő közismert sikereit legmodernebb technika, lelkiismeretesség eredményezi! Telefon: 183—549. IV., Váci-utca 41-a. 69010

25. Szabás-varrás

Mestervizsgázott szabónő divatszalonba szabásznőnek ajánlkozik. Muharay, Dorozsmai-utca 44. 48353

II. ADÁS-VÉTEL

27. HANGSZER

SCALA zongoraterem, VII., Erzsébet-körut 15. Bechstein, Blüthner, Bösendorfer, Ehrbar, Stingl, Laubergergloss, Hamburger, Petrof világmárkák hihetetlenül olcsón részletre is. Mignonzongora ötszázért. 37590

Márkás táskagramofon, használt és lemezek legolcsóbban: Központi Gépraktárban, Rákóczi-ut 80., udvarban. Lemezcsere. Árjegyzék. 59306

Előlegnélküli huszpengős részletre külföldi zongorák 350 pengőtől. Bösendorfer, Ibach, Förster, Kochkorsett, Stingl, Lauberger világmárkák csodaolcsón: Fenyőné zongoratermében, Erzsébet-körut huszonhat. Olcsó zongorabérlet! 37592

Kereszthuros gyakorló zongora kétszázért. Világmárkás zongorák, pianinók hihetetlen olcsón Tipoldnál, Rákóczi-ut 61. 94044

EHALL Andrássy-ut 15. Zongorák, harmóniumok páratlanul olcsón, előleg nélküli részletfizetésre is. Kölcsönzés. 94041

Zongorahangolást olcsón, jól, szakszerüen végez Blau Dezső, Bécsben végzett hangoló, Lauberger és Gloss tanitványa. Eötvös-utca 26. Tel.: 112—842. Vétel-eladásnál szakbirálat. *

LYRA

Legeslegolcsóbban vásárolhat utólérhetetlen választékbőségünkből Magyarország legnagyobb zongoratermében: „LYRA" Részvénytársaság, Erzsébet-körut 19. Sarokbejárat. Jókarban: BÖSENDORFER 500.—, Steinway, Bechstein, Förster, Wirth, Oeser, Stingl, Laubergergloss stb. hihetetlenül olcsón. Kényelmes részlet, tisztviselőkedvezmények. Bérzongorák legelőnyösebben. 69238

Tangóharmonika 120 basszussal világmárkás, alig használt, olcsón. Marnitz. József-körut 37

Tangóharmonikák 40 pengőtől, uj gramofonok 45 pengőtől, használt lemezek 30 fillértől. **Reményinél,** Király-utca ötvennyolc. 69131

Keresztély hirneves zongoraterme, Vilmos császár-ut 66. Legjobb zongorák legolcsóbban, részletre is. Csalódás sohasem érheti. 69132

Használt zongorákat, pianinókat részletkedvezménnyel, legolcsóbban Uhlik zongoratermében vásárolhat. Figyelem! Rákóczi-ut 45. Grauer likőrházban. 59521

Hegedü, cselló és alkatrészek árjegyzékét dijtalanul küldi, részletfizetésre szállit Tóth hegedükészitő mester, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. (38 éves cég.) Hegedüt hegedükészitőnél vásároljunk. 69130

Zongorát, pianinót magas áron veszek. Almássy-tér 11. Tel.: 33—56—54. 59463

MUSICA r. t. VII., Erzsébet-körut 43.

Használt zongorák és pianinók feltünő olcsó árban, kényelmes fizetési feltételek. Váltó nélkül. 58383

Zongora rövid, kereszthuros, olcsón eladó. Károly király-ut 9. I. 1. Zsák Eta. 59495

Streicher hétoktávos erőshangu kettőszázötvenért, barnaszinü rövidzongora, ércpáncélos háromszázötvenért. Lauberger, Wirth, Rösler, Pallik-stiasny zongorák, pianinók legolcsóbban. Rákóczi-ut 47. **Reissman zongoraszalonban.**

Baumbach rövid, páncélos, 350-ért. Világmárkás zongorák, pianinók legolcsóbban. Részletre. Fahn zongoraterem, Rákóczi-ut 64. 37670

Sternberg Grünwald hangszeráruház VIII., Rákóczi-ut 60. 136-868

Világmárkás zongorák, pianinók, legujabb, csodaszép hangu, modern hangszerbutorkülönlegességek kizárólag Zongorapalota, Rákóczi-ut 60. 58436

Rövid fekete gyakorló zongora **kettőszáz,** külföldi gyönyörü hangu **négyszáz.** Valódi Bösendorfer **ötszáz.** Garantáltak, jókarban **Zongorák,** pianinók feltünő olcsón, előleg nélkül, legcsekélyebb részletre. **Rákóczi-ut ötven. Zongorateremben** Erzsébet-körut sarok. 69011

Expressfizetéssel legmagasabban megvásároljuk zongoráját, pianinóját. Megérdeklődhett: 14—21—81. **„LYRA".** Erzsébet-körut 19. 69239

INGATLAN

28. Ingatlaniroda

Házat, telket, birtokot legelőnyösebben vehet, eladhat. Takács ingatlanirodájában, Prohászka Ottokár-utca 8. 84261

29. Birtok

Budai oldalon, villamosnál 4400 négyszögöles ősgyümölcsös, kettőszobás lakóházzal, 23.000-ért.

Budapestnél 8400 négyszögöles termő szőlő-gyümölcsös, háromszobás szép családi házzal, 10.500-ért. Válaszbélyeg. Mária-utca 29. Pecsornik iroda. 13—44—39. 37649

Parcellázás Öttevényben, Győrhöz 14 kilométerre, ahol a bécsi betonut mellett kettőszáz holdból **bármely nagyság** vásárolható mindenttermő, jól kezelt földekből. Kastély, épületek, stb. Parcellázási iroda, Öttevény, budapesti megbizott Enessey-iroda, Sándor-utca harminckettő. 37640

Földeladás egy holdtól felfelé Csóron, Székesfehérvár mellett. Káposztaföld **kettőszázötven, árát egy év alatt** visszafizeti. Parcellázási iroda, Csór, budapesti megbizott: Enessey, Sándor-utca harminckettő. 37641

Földeladás Somogyban, országut mellett, prima bevetett földek, négyszögölenként 25—45 fillérért, **negyven** **százalék bankhitellel,** háromszáz holdból tetszés szerinti nagyságban eladók. Parcellázási iroda, Háromfa, budapesti megbizott Enessey iroda. Sándor-utca harminckettő.

Rendkivüli alkalom! Ágasegyházán, Kecskemét mellett 112 magyar holdas, tanyás birtok, állomáson, müuton, olcsón sürgősen eladó. Dénes Pál, Aréna-ut 17. 84249

Tizenöt mázsát termő prima buzaföld Füzesgyarmat határában. 180 magyar hold egyben vagy megosztva, 650 pengővel eladó. Vételár fele 10 év alatt törleszthető. Dénes Pál, Aréna-ut 17. 84250

Dömsödön kilencven hold, felosztva is, eladó, 150—500 pengőért. Dr. Pálfi, Pozsonyi-ut tizenkettő. 37639

Kettőszázhárom magyarholdas mindent termő szolnokmegyei tanyai, hatezerszázdolláros amortizációval, kataszteris holdanként háromszázával. Ötszázholdas uribirtok közelben eladó, bérbeadó. **Mintabirtokok** legkisebbtől legnagyobbig választhatók. Birtokbérletek, bérházak, villák Gojdics tanácsos ingatlanirodájában, Budapest, Nagyenyed 5. Déli pályaudvar**nál. Telefon 351—985. Bélyeg.**

Fejérben, vasut-, hajóállomásnál negyvenezer négyszögöl tanyával, szőlővel, sik terület, huszonnyolcezerötszázért. Tárgyal tulajdonos rokona: 141-122 Rákóczi-ut 71., I. 9. 37628

30. Telek

Szent Imre herceg-utnál 156 négyszögöles bérvillatelek kényszerből 13.500. Csendes, Horthy Miklós-uti villanegyedben 270 öles, 14.000. Csendes, 259—842. 94051

Farkasréten, közműves termő gyümölcsös tizenkettő pengőjével eladó. „Tulajdonostól 48849" jeligére főkiadóba.

Pasaréten, Torockó-utcában összközműves telkek igen olcsón részletfizetésre eladók. Magyar Általános Ingatlanbank Részvénytársaság, IV., Deák Ferenc-utca 17. Telefon: 181—853. 59481

Fő-utcai kilencvenöles, **nagy**adómentes, tizenötméteres utcafrontu, délifekvésü (40.000). **Saroktelek** ugyanitt (55.000). Tel.: 114—119. 6002

Péterhegyi-uton 600-as, **Kelenvölgyben** 200-as, villany, vizvezetékkel, olcsón. Takács, Prohászka Ottokár-utca 8. *

Villatelek közmüves, 400 négyszögöles, kettéosztható. I., Hóvirág-utca 15. Érdeklődés 1—3 óra közt. Telefon: 16—52—21.

Bérháztelkek a Boráros-téri hidnál, Mester-, Tinódy-, Ipar-utcák között, kedvező feltételekkel eladók. Érdeklődni Magyar Tisztviselők Takarékpénztára r.-t.-nál, IV., Ferenc-körut 14. Telefon: 1—888—78.

Gyártelek Pestszente... nél, főutvonalon, 1...

Sürgős eladások. I. emeletes, nagy adómentességü bérház XIV. kerületi Elöljáróságnál, komfortos lakásokkal, 3000 jövedelemmel, 28.000-ért. Ugyanott II. emeletes, 5400 jövedelemmel, 56.000-ért eladó. Pauncz, Pozsonyi-ut 9., délután. 59484

Bérház tizennégy kerületben. hatszáz ölesen, olcsó bérü egészséges világos lakásokkal. hatezernégyszáz évi bérrel alkalmi vételként harmincezerért megkapható. Taksonyi Bezerédi-utca 9. 37558

Budapest, Hungária-köruton 270 öl, egyemeletes bérházát átcserélné Városmajor környékbeli uj bérházzal, esetleg rápótlással is. Budapest, Sziv-utca 16. fszt. 3.128—951. *6055

Átirásmentes, adómentes, Vérmezőmenti nyolclakásos, teremhelyiséges, kettőszobás nagy lakásokkal, nettó **kilencpercentes** jövedelemre (90.000) készpénz, hatvanezerrel. „Épülőben 94038" főkiadóba.

Huszezer készpénzért vennék jövedelmező házat, csak tulajdonostól. Megbeszélés 145-921.

33. Villa, palota

Erzsébet királyné-uti villarayonban háromszobás összkomfortos villa, 30 éves adómentes, fajgyümölcsössel, vasrácskeritéssel 16.000-ért, 8000-rel. Lakbértörlesztésre. Thököly-ut 10. I. 12-a. 37687*

19.000-ért Thököly-utnál alápincézett, adómentes, háromszobás hallos urivilla, kondicióval. Groszmann. Teréz-körut 5.

Huszkilométerre hétszázas gyümölcsösben háromszobás komfortos családiház, értékének feléért eladó. Pécel, Árpád-utca 5. Tóth. *48734

Kecel község közepén hatszobás ház, melléképületekkel, teljesen téglából, ötszáz hektónak aláépitett borpincével, 700 négyszögöl telekkel szabadkézből eladó. Érdeklődni lehet: Trownik János, Kecel, 42. lakóház. 6007

BERENDEZÉS

36. Butor

Kombináltszekrény, rekamier, hármasszekrény, hálószoba eladó. Nagymező-utca harminckilenc, földszint három. 5967

Károly-körut 3/a

Óriási választékot talál, ha megtekinti 1400 négyzetméteres raktáraimban uj és használt **márkás műbutorainkat,** hálók, ebédlők, uriszobák, stilszalonok, garniturák utólérhetetlenül olcsón. Károly-körut 3-a. 69032

Csodaszép biedermeier ebédlőkredencek, hasas sublódok, cseresznyebutorok, asztalok, aranycsillárok, használt rekamierek, kisméretü iroasztalok olcsón. Siegler, Andrássy-ut hatvanhat. 69569

Ebédlőberendezés, diófa, fényezett, legfinomabb kivitel, kredenc, tálaló, vitrin, kerek asztal, szabadalmazott kihuzó, 24 személyre, 12 székkel, rendelési ára 6400.— pengő volt, 2600.— pengőért eladó. Molnár

Gyermekkocsik, gyermekágyak, csőbutorok legolcsóbban Prohászka-gyárból. Gróf Zichy Jenő-utca 46. Fióküzlet: Üllői-ut 7. 59517

Előleg nélküli leghosszabb lejáratu részletfizetésre sezlonok takaróval hatvanöt, válogatott ebédlőszőnyegek huszonnyolc pengőtől. Rekamier különlegességek, fotelágyak paplanok, futószőnyegek, fehérnemüvásznak, ruhaszövetek Lakásberendezőnél, Baross-u hetvennégy.

Garantált minőségü butorok. Árban, kiállitásban utólérhetetlen! Modern Butorszalon, Király-utca 79. Fizetéskedvezmény. Butorcsere. 69035

Használt és uj hálók, ebédlők kombináltak, konyhák, kárpitosáruk minden árban. Lászlónál, Jókai-utca 6. 69022

VIII., Karpfenstein-u. 2/a. sarokház. Vétel és csere.

Hatalmas raktárainkban legnagyobb választékot találja vadonatuj. valamint használt modern. antikstilusu márkás műbutorokban, kombinált berendezések. ebédlők, hálók uriszobák szalónok. szőnyegek, csillárok, irodabutorok, utólérhetetlen legolcsóbb árakon 58566

Butorok, konyhák olcsón leg kedvezőbb részletre is. Károly-körut 16. udvarban 58388

Butort legjobban Bog-Mil butorházában. Vilmos császár-ut negyvenhárom vásárolhat. Hálók, ebédlők, kombinált butorok nagy választékban mérsékelt árakon. 58362

Gyönyörü francia rézágy ruganynyal, matracokkal, éjjeli szekrénnyel és lámpával legolcsóbban. I., Fery Oszkár-utca 23., II. 5. 48846

Gyönyörü, alig használt háló, uri, kombinált szoba eladó. — Szövetség 17. 59458*

Modern konyha jutányosan eladó. Margit-körut 29. Házfelügyelőnél. 75998

Gyönyörü dióháló 268, fotölyágy. Csengery-utca tizenkettő I. huszonhárom. 59469

Dióháló, ebédlő, szalongarnitura, rekamier, perzsa szőnyegek, festmények eladók. Ráday-utca 31., jobbszárny II. 8.

Gyönyörü kombinált szoba, hálószoba, rekamié, fotelek, konyha olcsón eladók. Rákóczi-ut 61., második főlépcsőház II. 2. 59466

Nagyobb mennyiségü irodai, műhely- és lakásbutor, deszkák, ajtók olcsón eladók. X., Kápolna-utca 8. Reisz. 69599

Gyönyörü dióháló, rekamié, ebédlő, konyha. Kőris-utca 30, földszint 1. 69595

Kombinált szoba, intarziás butor, csillár, ékszer, stb. eladó. IX., Üllői-ut 101. fényképész.

Kombinált szoba sürgősen eladó. Garai-utca 23., földsz. 3.

Kombinált szekrény, hármasszekrény, hálószobák, olcsón, fizetési kedvezménnyel. Barcsai-utca 6. Butorraktár.

Rendelésre készült sötét diófa tizrészes kombinált berendezés két rekamiéval. Tizenkétrészes ebédlőberendezés. Látványos fasonteleháló jutányos áron eladók. Felsőerdősor négy, I. egy. Lövölde-térnél. Házmesternél.. 37627

Veszek perzsa szőnyeget, zálogjegyet legmagasabb árban. Sternberg, Dob-utca 2. Telefon: 342—937. 59520

Perzsa szőnyeget veszek megbizásból (esetleg szőnyegről zálogjegyet). Petrovits, Belcznay-utca 14. Telefon 13—02—55.

38. Iroda- és üzletberendezés

Használt és uj irodabutor óriási választékban legolcsóbban. Brüll, Klauzál-utca 26.

Székek, asztalok, sörapparátok, billiárdok, márványasztalok, ruhatári fogasok, tükrök, nacionalkasszák, alpacca evőeszközök, alpacca pecsenyés és halastálak, használtak, nagyon olcsón: Rosenfeld, Népszinház-utca 31. 69027

Székek, asztalok, billiardok, alpakka evőeszközök és tálak, használtak is olcsón: Vendéglő- és Kávéházberendezési Vállalatnál, Sip-utca 14. Telefon: 135—142. 6045

Modern üzletberendezés üvegpulttal, üvegpolcokkal, tükörrel olcsón eladó. Petőfi-tér 2.

Billiárdok, sörpultok, mindenféle üzletberendezések vétele, eladása. Részletre is. Kalocsay Kálmán, Népszinház-utca 27. *

Amerikai irodabutorok, redőnyös iratszekrények, pénz- és okmányszekrények, ujak, alig használtak, gyárilag rendbehozva, nagy választékban, kis árakon Universálnál. Wesselényi-utca 8 69030

Üzletberendezések, vendéglőberendezések, étteremasztalok, székek. Népszinház tizenhét. Bejárat Vig-utcából. *37672

Használt, jókarban lévő tize... kilogrammig ... Pillangó- ... 6066

Biztos megélhetés élelmiszerüzlet 40 havi bérrel azonnal átadó. Thék Endre-u. 7. III. 36. *29671

Füszerüzlet, berendezve, bevonulás miatt 150 pengőért azonnal átadó. Örömvölgy-utca 10-A, házfelügyelőnél. 59488

47. Kávéház, kávém., tejcs

Kávéház remek üzlet, megbizható keresztény igényjogosultnak olcsón eladó. Átvételhez szükséges 2000 pengő készpénz. „Cafe 48843" jeligére főkiadóba.

48. Szálloda, vendéglő, penzió, kifőzés

Jogfolytonos budai vendéglő füszerüzlettel, házzal 35.000, felével átvehető. Dembinszky-u. 29. Bischitz. *27653

Vendéglő Budapest belterületén, tiz éve egy kézben, bőséges belső helyiségekkel, nyári helyiséggel, most egyszázötven pengős napi bevétellel alkalmi áron eladó. Baross-utca negyvennégy, földszint kettő. 94048

Vendéglőmet kerthelyiséggel, kuglizóval, komfortos lakással, állami telepen, konkurrenciamentes, családiak miatt sürgősen eladom. György, Rákóczi-ut tizenhét egyemelet.

Főutvonalon jogfolytonos söröző, étterem, gyönyörü kerthelyiséggel, jó bonitásunak esetleg pénz nélkül is átadó. Szederkényi, Balaton kávéházban. 29661

Korcsmahelyiséget bérelnék esetleg berendezéssel, háziurtól vagy szőlőbirtokostól. „Jo... gom van 9403..." kiadóba.

Zálogjegyeket mindenről, brilliánsékszereket, perzsaszőnyegeket, ruhaneműeket bárkinél legdrágábban megveszem. József-körut ötvennyolc.

51. Épitési anyag, épület-alkatrész

Fürdőszobaberendezések ujak, használtak, szobakályhák, tüzhelyek Citromnál, Kun-u. 13. *

51/A. Gyümölcs és egyéb élelmiszer

Tokajhegyaljai bor 10 literes hordócskákban literenként 60, 80, 100; édes 160, 180; aszu 250 filléres árban kapható Tolcsva Sztareczky Géza ig. tanitónál.

52. Irógép

Irógépek, számológépek, ujak, használtak legolcsóbban. Szalai, Podmaniczky-utca kettő.

Portable uj, 145, használt irógépek legolcsóbban. Akácfa-utca tizenhárom. 69017

53. Varrógép

Márkás varrógépek, kerékpárok, gyermekkocsik legolcsóbban fizetési könnyitéssel. Használt varrógépet veszek. Bachrach, Dohány-utca hatvannyolc. Varrógépkölcsönzés.

Használt „Singer" varrógépek jótállással alkalmi áron eladók. József-körut 49., földszint öt.

Közismert legolcsóbb szaküzlet használt Singer stb. családi, ipari varrógépekben: Központi Gépraktár, Rákóczi-ut 80, ud-...

57. SZOBA, ELLÁTÁS

Főlépcsőházi különbejáratu szép szoba csak urIembernek, vidékinek azonnal kiadó. Rottenbiller-utca 37-b. I. 3.-a.

„Kristóf"-penzió, olcsó családi otthon. Meleg folyóviz, központi fütés. Diéta. Állandóknak árengedmény. Kristóf-tér kettő. Telefon 380—190. 58381

Butorozott szobák, minden igénynek megfelelőek, nagy választékban Budapesti Lakásközvetitőnél, Muzeum-körut öt.

Szobák gőzfütéssel, hideg-meleg folyóvizzel, legolcsóbban „Berlin" Szállodában, Révay-utca 24. Telefon: 12—19—05. *

Átutazónak zártfőlépcsőházból gőzfütéssel, külön előszobával dunai luxusszoba, legmodernebb, fürdőbenyilóval, Országháznál, megbizható, magános uri helyen. 118—395.

Magányosnál legmodernebb kényelemmel berendezett átutazószoba azonnalra. Telefon: 29—19—06. Vigszinháznál.)

Főlépcsőházi különbejáratu egy vagy kettő utcai szoba fürdőszoba használattal jutányosan azonnalra. Rökk Szilárd-utca 22., II. 17. 59464

Napibérbe, havibérbe, átutazószoba, elegáns, főlépcsőházi, fürdőszobával. (Palace mozgónál). 130—674. 59462

Különbejáratu utcai vagy udvari, telefonnal, fürdőszobával. Nádor-utca 18., III. 28. Lift. *59508

Légfütéses szobák urilányoknak, hölgyeknek ... Pozsonyi-ut ...

Előkelő urnak Margithidnál, elegánsan berendezett fürdőszobás lakás lépcsőházi bejárattal. Gülbaba-utca hat Magánház. 6038

Átutazószoba, lépcsőházi, fütött, zavartalan, olcsón. Ülői-uton Körutnál. 13-62-70.

Főlépcsőházi szobácska tizennyolcért magánosnál. Szövetség-utca 39., III. 33. 29679

Előkelően berendezett belvárosi lakásomból, garszon urnak havibérbe átutazószobát kiadnék. „Főlépcsőházi 76482" jeligére.

Gőzfütéssel elegánsan berendezett kis szoba lépcsőházból garszonnak, urihelyen. 12-31-74

Átutazóknak szépen berendezett szoba budai Margithidfőnél három pengő. 16-64-36.

Dunaparti szobák, penzió négy pengőtől. Gülbaba, Mecset-utca 14. 16—64—36. 59476

Átutazóknak luxusszoba fürdőbenyilóval négy pengő pesti Margithidfőnél. 11—48—75.

Dunaparti gőzfütéses modern szobák napi penzióval hat pengő. 11—48—75. 59474

Gyönyörü átutazószoba központi fütéssel magánosnál, modern kényelemmel azonnalra is. Lipótvárosban, Tátra-utca. 315—010. 59473

Átutazószoba Newyork-kávéháznál, zártfőlépcsőházi elegáns, fürdőszobával azonnalra, napokra 14—14—48. 58931

Budán Szena-tér mellett tiszta különbejáratu szoba november 15-re, havi 22 pengő. I. Mátray-u. 9. III. 3. 19600

Budapesten legolcsóbb ...

Elegánsan butorozott szoba, gőzfütéssel és fürdőszobahasználattal a János-szanatórium mellett, uj bérvillában. I., Városmajor-utca 56., I. emelet 1. ajtó szám alatt azonnalra kiadó. 19612

Uj-Lipótvárosban központi fütéses tiszta kis szobát keresek. Telefon: 312—694. 59524

Jólevegőjü szobát Pesten vagy Pestkörnyékén keres teljes ellátással urihölgy. „100 pengőig 59445" Erzsébet-köruti főkiadóba.

Szobát irodának üresen vagy berendezve, lehetőleg központi fütéssel keresek Lipótvárosban. Értesitéseket ármegjelöléssel „Zavartalan" jeligére Balogh hirdetőbe, Szent István-körut 9. 59471

Földszintes különbejáratu szobát keres 15-re. „Intellektuel 29659" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

Kétszobás butorozott, fürdőszobás albérleti konyhahasználattal kettő személynek keresek. „Azonnalra 94040" jeligére főkiadóba. *

Légügyi Hivatal közelében szépen butorozott szobát keresek. „Állami 6932" főkiadóhivatalba.

Kisebb butorozott szobát keres állásban levő urilány. „Elsejére 48653" főkiadóba.

58. ÜDÜLÉS

Nyugdijasoknak, pihenőknek komfortos penziómban jól fütött szobákban havi 80 pengőért teljes ellátást adok. Szobafoglalás Andrássy-ut 56., I. 6. *

59. HELYISÉGBÉRLET

Világos raktár, műhelyhelyiségek azonnalra kiadók. Nagyszombat-utca 4. Házfelügyelőnél. 5886

Üzlethelyiség 3 nyilásos, kapcsolatos pincével, Nefelejts-utca 6. Keleti pályaudvarnál és renovált pincehelyiség VII. Csengery-utca 12. uj postaépület mellett azonnalra kiadók. 59440

300 négyzetméter raktár üzemhelyiség Dandár-u. 24. azonnal kiadó. 6025

Raktár, üzlethelyiség azonnalra kiadó. Szőlő-utca 12. Bővebbet házfelügyelőnél. 5865

Nagyvállalat belterületen négy-ötszobás, földszinti, világos, szép helyiséget keres. Ajánlatokat „Export" jeligére Pataki hirdető irodába, Vilmos császár-ut 29. kérünk. 59514

IV. KÜLÖNFÉLE

62. PÉNZ, JELZÁLOG

Hosszulejáratu kölcsönöket nyujtunk ... telkekre.

Gellért. Imám kisérjen utaidon. Anna. 29556

Megvettem Varga Anna, VI. ker., Sziv-utca 35. szám alatti ...üzletét. Kérem a hitele... napon belül követelé... ...enteni sziveskedje-...